

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
Кафедра кримінального процесу**

Аленін Ю.П., Волошина В.К., Гуртієва Л.М., Завтур В.А., Сидорчук В.В.,
Смирнов М.І., Торбас О.О.

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Методичні рекомендації для підготовки здобувачів вищої освіти
освітнього ступеня бакалавра у Національному університеті «Одеська
юридична академія», галузь знань 26 «Цивільна безпека»/ К «Безпека та
оборона» спеціальність 262 «Правоохоронна діяльність» / К9
«Правоохоронна діяльність»

Методичні рекомендації містять систематизований перелік тем, передбачених навчальною програмою, завдання для виконання під час практичних занять, а також посилання на міжнародні й національні нормативно-правові акти та рекомендовані джерела наукової літератури. Рекомендації призначені для здобувачів вищої освіти першого рівня галузі знань 26 «Цивільна безпека»/ К «Безпека та оборона» спеціальність 262 «Правоохоронна діяльність» / К9 «Правоохоронна діяльність»

Автори-укладачі:

Аленін Ю.П. – д.ю.н., професор, професор кафедри кримінального процесу Національного університету «Одеська юридична академія»;

Волошина В.К. – к.ю.н, доцент, доцент кафедри кримінального процесу Національного університету «Одеська юридична академія»;

Гуртієва Л.М. – к.ю.н, доцент, доцент кафедри кримінального процесу Національного університету «Одеська юридична академія»;

Завтур В.А. – к.ю.н, доцент, доцент кафедри кримінального процесу Національного університету «Одеська юридична академія»;

Сидорчук В.В. – доктор філософії з права, доцент кафедри кримінального процесу Національного університету «Одеська юридична академія»;

Смирнов М.І. – к.ю.н, доцент, доцент кафедри кримінального процесу Національного університету «Одеська юридична академія»;

Торбас О.О. – д.ю.н., професор, завідувач кафедри кримінального процесу Національного університету «Одеська юридична академія»;

Рецензенти:

Аркуша Л.І. – д.ю.н., професор, завідувач кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Подобний О.О. – д.ю.н., професор, завідувач кафедри кримінального права, процесу та криміналістики Міжнародного університету.

Рекомендовано до друку навчально-методичною радою Національного університету «Одеська юридична академія» (протокол № 2 від 27.11.2025 р.)

ВСТУП

Кримінальний процес є однією з фундаментальних галузей права, що визначає порядок здійснення кримінального провадження, спрямованого на забезпечення прав і законних інтересів людини, суспільства та держави. В умовах реформування системи кримінальної юстиції, підвищення вимог до дотримання стандартів прав людини, зростання ролі судового контролю та змагальності сторін кримінальний процес набуває особливого значення для забезпечення законності, справедливості та ефективності правоохоронної діяльності. Його завданням є не лише притягнення винуватих до відповідальності, а й недопущення необґрунтованого обмеження прав і свобод особи, забезпечення належної правової процедури та формування довіри суспільства до правосуддя.

Навчальна дисципліна «Кримінальний процес» спрямована на формування у здобувачів системних знань про теоретичні засади, принципи, суб'єктний склад і стадії кримінального провадження, а також про правові та організаційні механізми реалізації кримінальних процесуальних норм. Вона охоплює широкий спектр питань – від загальних положень кримінального процесу та досудового розслідування до судового провадження, перегляду судових рішень і виконання вироків. Значна увага приділяється процесуальній діяльності слідчого, дізнавача, прокурора, слідчого судді, суду та інших учасників кримінального провадження, а також механізмам забезпечення їхніх прав і обов'язків. Окреме місце у вивченні дисципліни посідають питання доказування у кримінальному провадженні, застосування заходів забезпечення кримінального провадження, проведення слідчих (розшукових) і негласних слідчих (розшукових) дій, процесуальні форми судового контролю та прокурорського нагляду. Розглядаються проблемні аспекти практики застосування кримінального процесуального законодавства, зокрема в контексті рішень національних судів та практики Європейського суду з прав людини.

Важливою складовою підготовки здобувачів є застосування сучасних, практико-орієнтованих методів навчання, які забезпечують поєднання ґрунтовної теоретичної бази з формуванням професійних навичок. Навчальний процес передбачає проведення лекцій з елементами проблемного викладу та використанням мультимедійних засобів, що сприяє глибшому засвоєнню матеріалу та розвитку аналітичного мислення.

Методичні рекомендації розроблені відповідно до вимог чинного кримінального процесуального законодавства, освітніх стандартів та потреб практики правоохоронних і судових органів. Вони містять перелік тем для опрацювання, завдання для практичних занять, орієнтовні питання для самоконтролю, а також посилання на нормативно-правові акти, судову практику та рекомендовані джерела. Такий підхід забезпечує поєднання

теоретичних знань із практичними вміннями та сприяє формуванню у здобувачів освіти професійних компетентностей, необхідних для подальшої діяльності у сфері кримінальної юстиції.

Методичні рекомендації призначені для здобувачів вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека», спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» (галузі знань К «Безпека та оборона», спеціальності К9 «Правоохоронна діяльність»), а також можуть бути корисними для осіб, які цікавляться питаннями кримінального процесу, судочинства та забезпечення прав людини у кримінальному провадженні.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Назва теми	Лекційні заняття (год.) денна/заочна	Практичні заняття (год.) денна/заочна	Самостійна робота (год.) денна/заочна
1	Поняття, завдання, основні інститути кримінального процесу. Система кримінального процесу. Стадії кримінального провадження.	2/0	2/0	6/10
2	Засади кримінального провадження.	2/0	2/0	6/10
3	Суб'єкти кримінального провадження.	2/2	4/2	8/10
4	Докази і доказування в кримінальному провадженні.	4/2	4/2	8/10
5	Заходи забезпечення кримінального провадження. Запобіжні заходи.	2/2	2/2	6/10
6	Процесуальні строки. Процесуальні витрати.	2/0	2/0	6/6
7	Загальна характеристика стадії досудового розслідування.	2/2	4/2	8/10
8	Підсудність.	2/0	2/0	6/10
9	Загальна характеристика стадії підготовчого провадження.	2/0	2/0	6/10
10	Загальна характеристика стадії судового розгляду.	2/2	4/2	8/10
11	Загальна характеристика стадії перегляду судових рішень в апеляційному порядку.	2/0	2/0	6/10
12	Виконання судових рішень у кримінальному провадженні.	2/2	2/2	6/10
13	Загальна характеристика стадії перегляду судових рішень в касаційному порядку.	2/0	2/0	6/10
14	Загальна характеристика стадії перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.	2/0	2/0	6/10
15	Особливі порядки кримінального провадження.	2/0	2/0	6/10
16	Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження.	2/0	2/0	8/10

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Поняття, завдання, основні інститути кримінального процесу. Система кримінального процесу. Стадії кримінального провадження.

Поняття, сутність та значення кримінального процесу.

Система стадій кримінального процесу.

Кримінальна процесуальна форма: поняття, сутність та значення.

Поняття та види кримінальних процесуальних функцій.

Поняття та сутність кримінальних процесуальних правовідносин.

Кримінальні процесуальні гарантії: поняття та система.

Поняття та види кримінальних процесуальних актів.

Поняття кримінального процесуального права, його предмет та методи.

Поняття, види та структура кримінальних процесуальних норм.

Джерела кримінального процесуального права України.

Тема 2. Засади кримінального провадження.

Поняття та значення засад кримінального провадження (принципів кримінального процесу).

Система засад кримінального процесу.

Загальноправові засади в кримінальному процесі.

Міжгалузеві засади в кримінальному процесі.

Засади кримінального процесу, що реалізуються на всіх його стадіях.

Засади кримінального процесу, що реалізуються в досудовому провадженні.

Засади кримінального процесу, що реалізуються в судовому провадженні.

Тема 3. Суб'єкти кримінального провадження.

Поняття суб'єктів кримінального провадження та їх класифікація.

Суд у кримінальному процесі, його функції та повноваження.

Присяжні в кримінальному провадженні.

Слідчий суддя в кримінальному процесі, його функції та повноваження.

Сторона обвинувачення в кримінальному процесі.

Сторона захисту в кримінальному процесі.

Потерпілий в кримінальному провадженні.

Інші учасники кримінального провадження.

Відводи суб'єктів кримінального провадження.

Забезпечення безпеки суб'єктів кримінального провадження.

Тема 4. Докази і доказування в кримінальному провадженні.

Поняття, значення та мета кримінального процесуального доказування.

Докази та їх процесуальні джерела: поняття та класифікація.

Властивості доказів у кримінальному процесі.

Предмет та межі кримінального процесуального доказування.

Суб'єкти доказування у кримінальному процесі.

Обов'язок доказування.

Збирання доказів у кримінальному провадженні.

Перевірка доказів у кримінальному провадженні.

Оцінка доказів.

Показання свідка, потерпілого, підозрюваного, обвинуваченого, експерта.

Речові докази: поняття та види.

Документи як джерела доказів.

Висновок експерта та види експертиз за процесуальною ознакою.

Тема 5. Заходи забезпечення кримінального провадження.

Запобіжні заходи.

Поняття, види та класифікація заходів забезпечення кримінального провадження.

Запобіжні заходи: поняття, види, мета, підстави та порядок застосування.

Зміна та скасування запобіжних заходів.

Особисте зобов'язання та особиста порука.

Застава.

Домашній арешт.

Тримання під вартою.

Затримання.

Інші заходи забезпечення кримінального провадження.

Тема 6. Процесуальні строки. Процесуальні витрати.

Поняття, значення і види процесуальних строків.

Правила обчислення процесуальних строків.

Обов'язковість додержання процесуальних строків під час кримінального провадження, наслідки порушення процесуальних строків.

Порядок продовження, зупинення і відновлення процесуальних строків.

Процесуальні витрати, їх поняття, види і значення.

Зменшення розміру процесуальних витрат або звільнення від їх оплати, відстрочення та розстрочення процесуальних витрат.

Тема 7. Загальна характеристика стадії досудового розслідування.

Поняття, значення, завдання та форми досудового розслідування.

Загальні умови досудового розслідування.
Особливості досудового розслідування кримінальних проступків.
Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень.
Поняття, види та класифікація слідчих (розшукових) дій.
Поняття, види та класифікація негласних слідчих (розшукових) дій.
Поняття та процесуальний порядок повідомлення про підозру.
Поняття та підстави зупинення досудового розслідування.
Загальні положення закінчення досудового розслідування.
Форми та порядок закінчення досудового розслідування.
Поняття та значення оскарження рішень, дій чи бездіяльності службових осіб під час досудового розслідування.

Тема 8. Підсудність.

Поняття і значення підсудності в кримінальному процесі.
Види підсудності.
Підстави та процесуальний порядок направлення кримінального провадження з одного суду до іншого.
Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система.

Тема 9. Загальна характеристика стадії підготовчого провадження.

Поняття, сутність і завдання стадії підготовчого провадження.
Порядок і строки проведення підготовчого судового засідання.
Питання, які вирішуються в підготовчому судовому засіданні.
Судові рішення, які приймаються в стадії підготовчого провадження.
Призначення судового розгляду.
Дії судді, пов'язані з підготовкою до судового розгляду.
Ознайомлення учасників судового розгляду з матеріалами кримінального провадження.

Тема 10. Загальна характеристика стадії судового розгляду.

Сутність і значення стадії судового розгляду.
Загальні положення судового розгляду.
Межі судового розгляду та процедура зміни обвинувачення в суді.
Підготовчі дії в стадії судового розгляду.
Порядок дослідження доказів.
Розгляд клопотань та виконання судових доручень.
Судові дебати та останнє слово обвинуваченого.
Процедура ухвалення рішення та таємниця наради суддів.
Види судових рішень.
Законність, обґрунтованість і вмотивованість судового рішення.
Поняття, значення та види вироків.

Питання, що вирішуються судом при ухваленні вироку.

Тема 11. Загальна характеристика стадії перегляду судових рішень в апеляційному порядку.

Сутність і завдання провадження в суді апеляційної інстанції.

Судові рішення, які можуть бути оскаржені в апеляційному порядку.

Порядок і строки апеляційного оскарження.

Вимоги до апеляційної скарги.

Межі перегляду рішень суду першої інстанції судом апеляційної інстанції.

Порядок апеляційного розгляду.

Повноваження суду апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної скарги.

Види та зміст рішень суду апеляційної інстанції (ухвала, вирок).

Тема 12. Виконання судових рішень у кримінальному провадженні.

Сутність і завдання стадії виконання судових рішень.

Набрання судовим рішенням законної сили.

Наслідки набрання законної сили судовим рішенням.

Порядок виконання судових рішень у кримінальному провадженні.

Звернення судового рішення до виконання.

Відстрочка виконання вироку.

Питання, які вирішуються судом під час виконання вироків.

Питання, які вирішуються судом після виконання вироку.

Порядок вирішення судом питань, пов'язаних із виконанням вироку.

Зарахування у строк відбування покарання часу перебування засудженого в лікувальній установі.

Тема 13. Загальна характеристика стадії перегляду судових рішень в касаційному порядку.

Сутність і завдання касаційного перегляду.

Судові рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку.

Порядок і строки касаційного оскарження.

Вимоги до касаційної скарги.

Межі перегляду судових рішень судом касаційної інстанції.

Підстави для передачі кримінального провадження на розгляд палати, об'єднаної або Великої Палати Верховного Суду.

Письмове касаційне провадження.

Підстави для скасування або зміни судового рішення судом касаційної інстанції.

Види та зміст рішень суду касаційної інстанції (постанови та ухвали).

Тема 14. Загальна характеристика стадії перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.

Сутність і завдання кримінального провадження за нововиявленими чи виключними обставинами.

Підстави для здійснення кримінального провадження за нововиявленими чи виключними обставинами.

Характеристика нововиявлених чи виключних обставин.

Порядок подання заяви про перегляд судового рішення та відкриття кримінального провадження за нововиявленими чи виключними обставинами.

Відмова від заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими чи виключними обставинами та її наслідки.

Порядок перегляду судового рішення за нововиявленими чи виключними обставинами.

Судове рішення за наслідками кримінального провадження за нововиявленими чи виключними обставинами.

Тема 15. Особливі порядки кримінального провадження.

Види особливих проваджень у кримінальному процесі.

Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень.

Кримінальне провадження на підставі угод.

Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення.

Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб.

Кримінальне провадження щодо неповнолітніх.

Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру.

Кримінальне провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю.

Кримінальне провадження на території дипломатичних представництв, консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні.

Відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження.

Кримінальне провадження щодо діяння, кримінальна протиправність якого була встановлена законом, що втратив чинність.

Особливий режим досудового розслідування, судового розгляду в умовах воєнного стану.

Тема 16. Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження.

Поняття та зміст міжнародного співробітництва під час кримінального провадження.

Суб'єкти міжнародного співробітництва під час кримінального провадження.

Доказова сила документів, отриманих у зв'язку із запитом про міжнародне співробітництво.

Напрями та форми (види) міжнародного співробітництва під час кримінального провадження.

Загальні засади міжнародного співробітництва.

Міжнародна правова допомога при проведенні процесуальних дій.

Видача осіб, які вчинили кримінальне правопорушення (екстрадиція).

Кримінальне провадження у порядку перейняття.

Визнання та виконання вироків судів іноземних держав та передача засуджених осіб.

Особливості співробітництва з Міжнародним кримінальним судом.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ

Тема 1. Поняття, завдання, основні інститути кримінального процесу. Система кримінального процесу. Стадії кримінального провадження

Мета вивчення

Сформувати у здобувачів вищої освіти цілісне уявлення про кримінальний процес як самостійну галузь права і навчальну дисципліну, його поняття, сутність, завдання та значення, систему стадій кримінального провадження, основні кримінальні процесуальні інститути, а також про кримінальне процесуальне право, його норми, джерела та місце в системі національного права.

Результати навчання

Після опрацювання теми здобувач вищої освіти буде спроможний:

1. пояснювати поняття, сутність та значення кримінального процесу, його роль у забезпеченні прав і свобод людини та реалізації завдань кримінального провадження;
2. характеризувати завдання кримінального провадження та розкривати їх зміст у контексті чинного кримінального процесуального законодавства;
3. визначати систему кримінального процесу, стадії кримінального провадження та їх основні ознаки;
4. аналізувати поняття та значення кримінальної процесуальної форми, кримінальних процесуальних функцій і правовідносин;
5. розкривати сутність кримінальних процесуальних гарантій, їх систему та значення для забезпечення законності у кримінальному провадженні;
6. розрізняти види кримінальних процесуальних актів та характеризувати їх юридичне значення;
7. пояснювати поняття кримінального процесуального права, його предмет, методи правового регулювання, структуру процесуальних норм і систему джерел;
8. визначати місце кримінального процесуального права в системі інших галузей права та аналізувати співвідношення кримінального процесуального законодавства з іншими нормативно-правовими актами;
9. застосовувати отримані знання для аналізу процесуальних ситуацій та розв'язання навчальних практичних завдань.

Лекційні питання:

1. Поняття, сутність та значення кримінального процесу.
2. Система стадій кримінального процесу.

3. Кримінальна процесуальна форма: поняття, сутність та значення.
4. Поняття та види кримінальних процесуальних функцій.
5. Поняття та сутність кримінальних процесуальних правовідносин.
6. Кримінальні процесуальні гарантії: поняття та система.
7. Поняття та види кримінальних процесуальних актів.
8. Поняття кримінального процесуального права, його предмет та методи.
9. Поняття, види та структура кримінальних процесуальних норм.
10. Джерела кримінального процесуального права України.

Методичні вказівки

Опрацьовуючи тему, здобувачам доцільно розпочати з усвідомлення кримінального процесу як складного правового явища, що поєднує в собі норми права, діяльність уповноважених суб'єктів та систему правовідносин, спрямованих на реалізацію завдань кримінального провадження. Особливу увагу слід приділити співвідношенню понять «кримінальний процес», «кримінальне провадження» та «кримінальне процесуальне право», а також значенню кримінального процесу для забезпечення прав людини.

Під час вивчення завдань кримінального провадження важливо проаналізувати їх нормативне закріплення у Кримінальному процесуальному кодексі України та розкрити практичний зміст кожного з них, з урахуванням принципів змагальності, презумпції невинуватості, доступу до правосуддя і судового контролю.

Розглядаючи систему стадій кримінального процесу, слід зосередити увагу на їх послідовності, процесуальній самостійності та взаємозв'язку, а також на ролі кожної стадії у досягненні завдань кримінального провадження. Доцільно порівняти досудове та судове провадження, виокремивши їх функціональні особливості.

Окремого аналізу потребують кримінальна процесуальна форма, процесуальні функції та правовідносини як базові інститути кримінального процесу. Рекомендується визначити їх значення для забезпечення законності, передбачуваності та процесуальної рівності учасників провадження. Важливо також звернути увагу на систему кримінальних процесуальних гарантій як інструмент захисту прав і свобод людини.

Під час вивчення кримінального процесуального права як галузі права необхідно проаналізувати його предмет і методи правового регулювання, структуру процесуальних норм та систему джерел, з урахуванням ролі Конституції України, КПК України, міжнародних договорів та практики Європейського суду з прав людини. Доцільно використовувати схеми, таблиці та узагальнюючі конспекти для систематизації матеріалу.

Питання до практичного заняття:

1. Поняття, сутність та значення кримінального процесу.
2. Система стадій кримінального процесу.
3. Кримінальна процесуальна форма: поняття, сутність та значення.
4. Поняття та види кримінальних процесуальних функцій.
5. Поняття та сутність кримінальних процесуальних правовідносин.
6. Кримінальні процесуальні гарантії: поняття та система.
7. Поняття та види кримінальних процесуальних актів.
8. Поняття кримінального процесуального права, його предмет та методи.
9. Поняття, види та структура кримінальних процесуальних норм.
10. Джерела кримінального процесуального права України.

Питання для самоконтролю:

1. Що розуміють під кримінальним процесом та у чому полягає його значення?
2. Яке співвідношення понять «кримінальний процес» і «кримінальне провадження»?
3. Які завдання кримінального провадження визначені КПК України?
4. Що таке система кримінального процесу?
5. Назвіть основні стадії кримінального провадження та охарактеризуйте їх.
6. У чому полягає сутність кримінальної процесуальної форми?
7. Які види кримінальних процесуальних функцій існують?
8. Що таке кримінальні процесуальні правовідносини та з яких елементів вони складаються?
9. Які гарантії прав людини забезпечуються у кримінальному процесі?
10. Що розуміють під кримінальними процесуальними актами та які їх види?
11. Дайте визначення кримінального процесуального права.
12. Який предмет і методи регулювання кримінального процесуального права?
13. Що таке кримінальна процесуальна норма та яка її структура?
14. Назвіть основні джерела кримінального процесуального права України.
15. Яке місце кримінального процесуального права в системі галузей права?
16. Як співвідносяться кримінальне процесуальне законодавство та інші нормативно-правові акти?

17. Яке значення має практика ЄСПЛ для кримінального процесу України?

Теми для презентацій та повідомлень:

1. Кримінальний процес як гарантія прав і свобод людини.
2. Завдання кримінального провадження у світлі стандартів Європейського суду з прав людини.
3. Стадії кримінального провадження: проблеми теорії та практики.
4. Кримінальна процесуальна форма та її значення для забезпечення законності.
5. Кримінальні процесуальні гарантії: національний та європейський підходи.
6. Місце кримінального процесуального права в системі публічного права України.

Література

1. Аленін Ю.П. Щодо доцільності відновлення стадії початку (порушення) кримінального провадження. Наука та суспільне життя України в епоху глобальних викликів людства у цифрову еру (з нагоди 30-річчя проголошення незалежності України та 25-річчя прийняття Конституції України): матеріали міжнар. наук.-практ. конф (м. Одеса, 21 травня 2021 р.). Одеса: Видавничий дім "Гельветика". С. 277-280
2. Аленін Ю.П., Волошина В.К. Зв'язок кримінального процесу з іншими галузями права та суміжними науковими дисциплінами. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 2 URL: http://lsej.org.ua/2_2024/96.pdf
3. Довідник термінів у практиці ЄСПЛ з питань кримінального судочинства / Л.І. Аркуша, О.О. Торбас, М.М. Стоянов, В.К. Волошина, В.А. Завтур, В.В. Сидорчук. - Одеса : Фенікс, 2022. - 48 с.
4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_004
5. Конституція України: від 28 червня 1996 року (зі змінами та доповненнями в ред. від 01.01.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
6. Кримінальний кодекс України № 2341-III від 5 квітня 2001 року (зі змінами та доповненнями в ред. від 05.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
7. Кримінальний процес України : навч.-метод. посібник для студентів Юридичного фахового коледжу. 4-те вид. допов. та переробл. [Електронне видання] / Ю. П. Аленін, В. Г. Пожар, Д. В. Шилін, В. К. Волошина, А. В. Мурзановська, В. А. Завтур. – Одеса : Фенікс, 2022. – 207 с. – URL: <https://doi.org/10.32837/11300.18764>

8. Кримінальний процес України : підручник / за ред. С. В. Ківалова та М. С. Цуцкірідзе. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 1104 с.
9. Кримінальний процес. Підготовка до Єдиного фахового вступного випробування: безкоштовний сертифікований онлайн курс (2 кредити ЄКТС) / Аркуша Л.І., Аленін Ю.П., Торбас О.О., Волошина В.К., Гуртієва Л.М., Пожар В.Г., Підгородинська А.В., Ракіпова І.В., Степаненко А.С., Шилін Д.В., Завтур В.А., Мандриченко Ж.В., Бабчинська Т.В. URL: <http://moodle.onua.edu.ua/course/view.php?id=1386>
10. Кримінальний процесуальний кодекс України: від 13 квітня 2012 р. (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-175>
11. Мурзановская А.В. Основні тенденції розвитку науки кримінального процесу в Україні в сучасних умовах. Legal science and education in Ukraine and EU countries: a paradigm shift: Collective monograph. Riga, Latvia: “Baltija Publishing”, 2021. 488 p. P. 285-310. URL: <http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/book/159>
12. Мурзановська А. В. Штучний інтелект та досудове розслідування: методологічні та практичні питання. Юридичний науковий електронний журнал. 2025. № 4. С. 373-375. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-4/87> URL: http://lsej.org.ua/4_2025/89.pdf
13. Мурзановська А.В. Дослідження кримінального процесуального права: евристичні методи та їх можливості. Прикарпатський юридичний вісник. 2023. № 2. С. 122-126. DOI: <https://doi.org/10.32782/pyuv.v2.2023.23> URL: http://pjuv.nuoua.od.ua/v2_2023/23.pdf
14. Мурзановська А.В. Парадигми: сутність, поняття та значення в методології кримінально-процесуальної науки. Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія». 2023. Том 33. С. 58-65. DOI <https://doi.org/10.32782/npnuola.v33.2023.8> URL: <http://naukovipraci.nuoua.od.ua/arhiv/tom33/8.pdf>
15. Мурзановська А.В. Теоретико-методологічні аспекти диференціації кримінального провадження. Juris Europensis Scientia. 2023. № 4. С. 102-105. DOI <https://doi.org/10.32782/chern.v4.2023.19> URL: http://jes.nuoua.od.ua/archive/4_2023/19.pdf
16. Мурзановська А.В., Пожар В.Г. Медіація в кримінальному процесі: досвід України та Польщі. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція». 2021. № 51. С. 141-145. URL: <http://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc51/30.pdf>
17. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України / За редакцією С.В. Ківалова та С.І. Кравченко. Одеса : Фенікс, 2020. 924 с.

18. Пожар В.Г. Деякі аспекти проблематики закриття кримінального провадження в контексті дотримання розумних строків кримінального провадження. Наука та суспільне життя України в епоху глобальних викликів людства у цифрову еру (з нагоди 30-річчя проголошення незалежності України та 25-річчя прийняття Конституції України) : у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 21 трав. 2021 р.) / за загальною редакцією С.В. Ківалова. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Т. 2. 704 с. С. 298-301.

19. Сидорчук В.В. Кримінально-процесуальна відповідальність: поняття, ознаки. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки. 2021. № 6. Том 32 (71). С. 107-111. URL: http://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/6_2021/19.pdf.

20. Стоянов М.М., Сидорчук В.В. Кримінально-процесуальні функції у концепції функціонування цілісної системи кримінального процесу. Актуальні проблеми кримінального судочинства. 2021. № 1-2. С. 79-88. DOI: <https://doi.org/10.17721/2413-5372.2021.1-2/79-88>

21. Сучасні тенденції розвитку кримінальної юстиції в Україні: колективна монографія. Львів, 2021. С. 253-385. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3725/1/Сучасні%20тенденції%20розвитку%20кримінальної%20юстиції%20в%20Україні.pdf>

22. Шилін Д.В., Волошина В.К. Дотримання принципу законності під час проведення обшуку. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 1 С. 485-489. URL: http://www.lsej.org.ua/10_2021/129.pdf

Тема 2. Засади кримінального провадження

Мета вивчення

Сформувати у здобувачів вищої освіти системні знання про поняття, значення та систему засад кримінального провадження, їх нормативне закріплення, зміст і практичне значення для забезпечення прав і свобод людини, законності та справедливості кримінального судочинства.

Результати навчання

Після опрацювання теми здобувач вищої освіти буде спроможний:

1. пояснювати поняття, значення та систему засад кримінального провадження;
2. характеризувати зміст засад верховенства права та законності у кримінальному процесі;
3. аналізувати реалізацію засад рівності перед законом і судом та поваги до людської гідності;

4. розкривати зміст засад забезпечення права на свободу і особисту недоторканність та недоторканності права власності;
5. визначати правові межі втручання у приватне життя, недоторканність житла та таємницю спілкування у кримінальному провадженні;
6. пояснювати значення доступу до правосуддя та обов'язковості судових рішень;
7. аналізувати засади змагальності сторін, диспозитивності та публічності у кримінальному процесі;
8. характеризувати засади безпосередності дослідження доказів, гласності та відкритості судового провадження;
9. оцінювати забезпечення права на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності;
10. розкривати зміст і значення засади розумних строків кримінального провадження;
11. пояснювати значення презумпції невинуватості, свободи від самовикриття та права на захист;
12. застосовувати засади кримінального провадження під час аналізу процесуальних ситуацій і судової практики.

Лекційні питання:

1. Поняття та значення засад кримінального провадження (принципів кримінального процесу).
2. Система засад кримінального процесу.
3. Загальноправові засади в кримінальному процесі.
4. Міжгалузеві засади в кримінальному процесі.
5. Засади кримінального процесу, що реалізуються на всіх його стадіях.
6. Засади кримінального процесу, що реалізуються в досудовому провадженні.
7. Засади кримінального процесу, що реалізуються в судовому провадженні.

Методичні вказівки

Під час опрацювання теми здобувачам необхідно усвідомити засади кримінального провадження як фундаментальні ідеї та правові орієнтири, що пронизують усю систему кримінального процесу та визначають зміст і спрямованість діяльності його суб'єктів. Доцільно розпочати з аналізу загальноправових засад та їх відображення у положеннях Кримінального процесуального кодексу України.

Особливу увагу слід приділити засадам, пов'язаним із забезпеченням прав і свобод людини, зокрема верховенству права, законності, повазі до людської гідності, праву на свободу та особисту недоторканність,

недоторканності житла, таємниці спілкування та невтручання у приватне життя. Рекомендується проаналізувати межі допустимого втручання держави у приватну сферу особи, підстави та процесуальні гарантії такого втручання.

Під час вивчення засад змагальності, диспозитивності та публічності важливо з'ясувати їх взаємозв'язок, відмінності та особливості реалізації на різних стадіях кримінального провадження. Доцільно розглянути роль суду як неупередженого арбітра, а також значення процесуальної активності сторін.

Окремого аналізу потребують засади гласності, безпосередності дослідження доказів, доступу до правосуддя та обов'язковості судових рішень, а також забезпечення права на оскарження. Слід звернути увагу на практику національних судів і Європейського суду з прав людини щодо порушень цих засад та наслідків таких порушень для кримінального провадження.

Вивчаючи засади презумпції невинуватості, свободи від самовикриття та права на захист, необхідно проаналізувати їх значення для балансу між публічними інтересами та правами особи. Рекомендується використовувати приклади судової практики для формування навичок практичного застосування засад кримінального провадження.

Питання до практичного заняття:

1. Поняття та значення засад кримінального провадження (принципів кримінального процесу).
2. Система засад кримінального процесу.
3. Загальноправові засади в кримінальному процесі.
4. Міжгалузеві засади в кримінальному процесі.
5. Засади кримінального процесу, що реалізуються на всіх його стадіях.
6. Засади кримінального процесу, що реалізуються в досудовому провадженні.
7. Засади кримінального процесу, що реалізуються в судовому провадженні.

Питання для самоконтролю:

1. Що розуміють під засадами кримінального провадження та яке їх значення?
2. У чому полягає зміст верховенства права у кримінальному процесі?
3. Як забезпечується законність у кримінальному провадженні?
4. У чому полягає засада рівності перед законом і судом?
5. Які процесуальні гарантії забезпечують повагу до людської гідності?

6. Як реалізується право на свободу і особисту недоторканність?
7. Які умови допустимого втручання у приватне життя особи?
8. У чому полягає засада змагальності сторін?
9. Що означає диспозитивність у кримінальному процесі?
10. Яке значення має гласність судового провадження?
11. Як забезпечується безпосередність дослідження доказів?
12. У чому полягає засада розумних строків кримінального провадження?
13. Який зміст презумпції невинуватості?
14. У чому полягає свобода від самовикриття?
15. Як реалізується право на захист у кримінальному провадженні?
16. Що означає публічність як засада кримінального процесу?
17. У чому полягає заборона двічі притягувати до кримінальної відповідальності?

Теми для презентацій та повідомлень:

1. Засади кримінального провадження як гарантія прав людини.
2. Верховенство права у кримінальному процесі: теорія та практика.
3. Змагальність сторін і роль суду у кримінальному провадженні.
4. Розумні строки кримінального провадження у практиці ЄСПЛ.
5. Презумпція невинуватості та стандарти доведення вини.
6. Межі втручання у приватне життя у кримінальному процесі.

Література

1. Аркуша Л.І., Аленін Ю.П., Волошина В.К. Право на захист у правових позиціях Верховного суду. Київський часопис права. 2023. № 1. С. 327-331. URL: <http://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/article/view/294>
2. Волошина В. К., Пожар В. Г., Шилін Д. В. «Termination of criminal proceedings for a criminal offense when the accused performs duties or instructions under the code of criminal procedure of the Federal Republic of Germany» Юридичний науковий електронний журнал. 2025. № 5. С.251-255 http://www.lsej.org.ua/5_2025/57.pdf
3. Волошина В. К., Пожар В. Г., Шилін Д. В. Проблематика забезпечення права на ефективний засіб правового захисту під час розгляду кримінального провадження в суді першої інстанції // ВІСНИК МАРИУПОЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ СЕРІЯ: ПРАВО ВИПУСК 27,2024.-С.26-33 <https://visnyk.mu.edu.ua/index.php/pravo/issue/view/135/114>
4. Волошина В.К., Аркуша Л.І., Сидорчук В.В. До питання розсуду судді під час притягнення обвинуваченого до кримінальної

відповідальності // Нове українське право, Вип. 1, 2024.-С.99-104
<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>

5. Волошина В.К., Шилін Д.В. Дотримання принципу законності під час проведення обшуку. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 10 URL: http://www.lsej.org.ua/10_2021/129.pdf

6. Довідник термінів у практиці ЄСПЛ з питань кримінального судочинства / Л.І. Аркуша, О.О. Торбас, М.М. Стоянов, В.К. Волошина, В.А. Завтур, В.В. Сидорчук. - Одеса : Фенікс, 2022. - 48 с.

7. Завтур В.А. Доктрина "розумного очікування приватності": генеза, зміст та питання реалізації у сфері кримінального провадження. Юридичний вісник. 2024. № 1. С. 102-112. URL: http://yurvisnyk.in.ua/v1_2024/11.pdf

8. Завтур В.А. Право особи не свідчити проти близьких родичів та членів сім'ї у кримінальному провадженні: законодавство України та досвід європейських країн. Актуальні проблеми держави і права. 2024. Вип. 103. С. 62-68. URL: <http://apdp.in.ua/v103/12.pdf>

9. Завтур В.А. Свобода від самовикриття та право особи зберігати мовчання: міжнародні стандарти, національне законодавство та порівняльно-правовий контекст. Право і суспільство. 2024. № 3. С. 321-333. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2024/3_2024/51.pdf

10. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_004

11. Конституція України: від 28 червня 1996 року (зі змінами та доповненнями в ред. від 01.01.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>

12. Кримінальний кодекс України № 2341-III від 5 квітня 2001 року (зі змінами та доповненнями в ред. від 05.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

13. Кримінальний процес України : навч.-метод. посібник для студентів Юридичного фахового коледжу. 4-те вид. допов. та переробл. [Електронне видання] / Ю. П. Аленін, В. Г. Пожар, Д. В. Шилін, В. К. Волошина, А. В. Мурзановська, В. А. Завтур. – Одеса : Фенікс, 2022. – 207 с. – URL: <https://doi.org/10.32837/11300.18764>

14. Кримінальний процес України : підручник / за ред. С. В. Ківалова та М. С. Цуцкірідзе. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 1104 с.

15. Кримінальний процес. Підготовка до Єдиного фахового вступного випробування: безкоштовний сертифікований онлайн курс (2 кредити ЄКТС) / Аркуша Л.І., Аленін Ю.П., Торбас О.О., Волошина В.К., Гуртієва Л.М., Пожар В.Г., Підгородинська А.В., Ракіпова І.В., Степаненко А.С., Шилін Д.В., Завтур В.А., Мандриченко Ж.В., Бабчинська Т.В. URL: <http://moodle.onua.edu.ua/course/view.php?id=1386>

16. Кримінальний процесуальний кодекс України: від 13 квітня 2012 р. (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-175>

17. Мурзановська А.В., Пожар В.Г., Шилін Д.В. Закриття кримінального провадження в контексті дотримання презумпції невинуватості та розумних строків: окремі теоретико-методологічні та праксеологічні аспекти. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція». 2022. № 56. С. 84-88. DOI <https://doi.org/10.32841/2307-1745.2022.56.18> URL: <http://vestnik-pravo.mgu.od.ua/index.php/arkhiv-nomeriv?id=152>

18. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України / за ред. С.В. Ківалова та С.І. Кравченко. Одеса:Фенікс, 2020. 924с.

19. Торбас О.О., Завтур В.А. Право особи вважатися невинуватою доти, доки її вину не буде доведено в законному порядку: міжнародні стандарти та досвід вітчизняної нормотворчості. Правова позиція. 2023. № 1 (38). С. 178-183. URL: <https://legalposition.umsf.in.ua/archive/2023/1/35.pdf>

Тема 3. Суб'єкти кримінального провадження

Мета вивчення теми

Метою вивчення теми є формування уявлення про систему суб'єктів кримінального провадження, їх класифікацію, процесуальний статус, функції та повноваження на різних стадіях кримінального провадження, а також з'ясування особливостей взаємодії між суб'єктами сторін обвинувачення, захисту та суду.

Результати навчання

У результаті вивчення теми здобувач повинен:

1. знати поняття та класифікацію суб'єктів кримінального провадження;
2. розуміти процесуальні функції суду, слідчого судді, сторін обвинувачення і захисту;
3. характеризувати правовий статус прокурора, слідчого, дізнавача, керівників органів досудового слідства та дізнання;
4. визначати процесуальні права, обов'язки та відповідальність підозрюваного, обвинуваченого, потерпілого та інших учасників кримінального провадження;
5. аналізувати процесуальний порядок залучення захисника, випадки обов'язкової участі захисника, підстави відмови від нього або заміни;

6. застосовувати положення КПК України щодо суб'єктів кримінального провадження під час аналізу практичних ситуацій.

Лекційні питання:

1. Поняття суб'єктів кримінального провадження та їх класифікація.
2. Суд у кримінальному процесі, його функції та повноваження.
3. Присяжні в кримінальному провадженні.
4. Слідчий суддя в кримінальному процесі, його функції та повноваження.
5. Сторона обвинувачення в кримінальному процесі.
6. Сторона захисту в кримінальному процесі.
7. Потерпілий в кримінальному провадженні.
8. Інші учасники кримінального провадження.
9. Відводи суб'єктів кримінального провадження.
10. Забезпечення безпеки суб'єктів кримінального провадження.

Методичні вказівки до вивчення теми

Під час опрацювання теми слід звернути особливу увагу на функціональне призначення кожного суб'єкта кримінального провадження та його місце у системі кримінального процесу. Рекомендується аналізувати норми КПК України у взаємозв'язку з практикою Верховного Суду, зокрема щодо повноважень слідчого судді, прокурора та захисника. Доцільним є порівняння процесуального статусу суміжних суб'єктів (слідчого і дізнавача, підозрюваного і обвинуваченого та інших).

Окрему увагу здобувачів мають приділити такому суб'єкту кримінального провадження як викривач з огляду на його роль в частині викриття корупційних проявів та відносно слабкий процесуальний захист. Здобувачів мають зрозуміти відмінності між заявником та викривачем за рахунок наявності у останнього додаткових процесуальних прав.

Питання до практичного заняття

1. Поняття суб'єктів кримінального провадження та їх класифікація.
2. Суд у кримінальному процесі, його функції та повноваження.
3. Присяжні в кримінальному провадженні.
4. Слідчий суддя в кримінальному процесі, його функції та повноваження.
5. Сторона обвинувачення в кримінальному процесі.
6. Сторона захисту в кримінальному процесі.
7. Потерпілий в кримінальному провадженні.
8. Інші учасники кримінального провадження.
9. Відводи суб'єктів кримінального провадження.

10. Забезпечення безпеки суб'єктів кримінального провадження.

Питання для самоконтролю

1. Яке поняття суб'єктів кримінального провадження та їх класифікація?
2. Які функції та повноваження суду у кримінальному процесі?
3. У чому полягає процесуальний статус слідчого судді?
4. Хто входить до сторони обвинувачення та сторони захисту?
5. Які повноваження прокурора на різних стадіях кримінального провадження?
6. Який процесуальний статус слідчого, дізнавача та працівника оперативного підрозділу?
7. Які права та обов'язки підозрюваного і обвинуваченого?
8. У яких випадках участь захисника є обов'язковою?
9. Який процесуальний статус потерпілого та його представника?
10. Хто належить до інших учасників кримінального провадження?

Теми для презентацій та повідомлень

1. Система суб'єктів кримінального провадження та їх функціональне призначення.
2. Роль слідчого судді у забезпеченні прав і свобод учасників кримінального провадження.
3. Процесуальні функції прокурора у досудовому та судовому провадженні.
4. Забезпечення права на захист у кримінальному процесі України.
5. Процесуальний статус потерпілого: проблеми реалізації та судова практика.

Література

1. Глов'юк І., Дроздов О., Завтур В., Дроздова О. До розробки концепту позитивних зобов'язань держави у сфері прав людини у кримінальному провадженні (на прикладі статті 2 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод). Право України. 2022. № 1. С. 156-189. URL: https://pravoua.com.ua/ua/store/pravoukr/pravo_2022_1/pravo_2022_1-s7/
2. Глов'юк І., Дроздов О., Завтур В., Дроздова О. Зловживання процесуальними правами у кримінальному провадженні: питання релевантності концепції. Право України. 2022. № 6. С. 90-116. URL: https://pravoua.com.ua/ua/store/pravoukr/pravo_2022-6/pravo_2022_6-s6/
3. Довідник термінів у практиці ЄСПЛ з питань кримінального судочинства / Л.І. Аркуша, О.О. Торбас, М.М. Стоянов, В.К. Волошина, В.А. Завтур, В.В. Сидорчук. - Одеса : Фенікс, 2022. - 48 с.

4. Етика прокурора, судді, слідчого: навчальний посібник /Л. М. Гуртієва, О. В. Капліна, А. В. Лапкін, М. Р. Мазур, Х. Р. Слюсарчук; тех. ред. Ю. Д. Батан; під ред. А. В. Лапкіна, Г. Шмельцер. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. 284 с.
5. Загородній В.Є., Ракіпова І.В., Волошина В.К. Забезпечення обов'язкової участі представника потерпілого (фізичної особи) у кримінальному провадженні України. Часопис Київського університету права. 2022. № 1. С. 198-204. URL: <https://chasprava.com.ua/index.php/journal/issue/view/86/108>
6. Загородній В.Є., Ракіпова І.В., Волошина В.К. Забезпечення обов'язкової участі представника потерпілого (фізичної особи) у кримінальному провадженні України. Часопис Київського університету права. 2022. № 1. С. 198-204. URL: <https://chasprava.com.ua/index.php/journal/>
7. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_004
8. Конституція України: від 28 червня 1996 року (зі змінами та доповненнями) ред. від 01.01.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
9. Кримінальний кодекс України № 2341-III від 5 квітня 2001 року (зі змінами та доповненнями в ред. від 05.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
10. Кримінальний процес України : навч.-метод. посібник для студентів Юридичного фахового коледжу. 4-те вид. допов. та переробл. [Електронне видання] / Ю. П. Аленін, В. Г. Пожар, Д. В. Шилін, В. К. Волошина, А. В. Мурзановська, В. А. Завтур. – Одеса : Фенікс, 2022. – 207 с. – URL: <https://doi.org/10.32837/11300.18764>
11. Кримінальний процес України : підручник / за ред. С. В. Ківалова та М. С. Цуцкірідзе. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 1104 с.
12. Кримінальний процес. Підготовка до Єдиного фахового вступного випробування: безкоштовний сертифікований онлайн курс (2 кредити ЄКТС) / Аркуша Л.І., Аленін Ю.П., Торбас О.О., Волошина В.К., Гуртієва Л.М., Пожар В.Г., Підгородинська А.В., Ракіпова І.В., Степаненко А.С., Шилін Д.В., Завтур В.А., Мандриченко Ж.В., Бабчинська Т.В. URL: <http://moodle.onua.edu.ua/course/view.php?id=1386>
13. Кримінальний процесуальний кодекс України: від 13 квітня 2012 р. (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-175>
14. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України / за ред. С.В. Ківалова та С.І. Кравченко. Одеса:Фенікс, 2020. 924с.
15. Подобний О. О., Ракіпова І. В. Актуальні аспекти захисту прав потерпілого у кримінальному провадженні в умовах воєнного стану.

Юридичний вісник. № 4. 2022. С. 50-57. URL: <https://doi.org/10.32782/yuv.v3.2022.7>

16. Ракіпова І. В. Забезпечення права потерпілого на представництво в кримінальному провадженні. Часопис Київського університету права. 2021. № 4. С. 135-140. URL:

17. Ракіпова І. В. Право потерпілого на процесуальну комунікацію у кримінальному провадженні: антропологічні та аксіологічні шукання. ScienceRise: Juridical Science. 2021. № 3(17). С. 32-36. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/search/article?articleId=3234211>

18. Ракіпова І. В., Кузнецов О. М. Право потерпілого на медіацію у кримінальному провадженні. Юридичний вісник. № 6. 2022. С. 62-68.

19. Ракіпова І. В., Мельник А. В. Особливості комунікації потерпілого як суб'єкта кримінального процесуального доказування. Часопис Київського університету права. 2021. № 2. С. 277-281. URL: <https://chasprava.com.ua/index.php/journal/issue/view/83/98>

20. Ракіпова І. В., Черноморченко К. В. Неповнолітній потерпілий у кримінальному провадженні: забезпечення права на представництво та комунікацію// Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». Випуск 74(6). 2022. С. 124-129.

21. Ракіпова І., Підгородинська А., Мельник А. Щодо окремих прав потерпілого та попередження його вторинної віктимізації в кримінальному провадженні України. Юридичний вісник. 2023. №4. С. 71-78. DOI: <https://doi.org/10.32782/yuv.v4.2023.9>

22. Ракіпова І.В. Компенсація шкоди потерпілому у кримінальному провадженні: досвід Німеччини для України. Юридичний науковий електронний журнал. № 10. 2024. URL: <http://www.lsej.org.ua>

23. Ракіпова І.В. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення в Україні: окрема думка в аспекті імплементації міжнародних стандартів, законодавства та практики Німеччини. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. № 70. 2024. С. 101-107. URL: DOI <https://doi.org/10.32782/2307-1745.2024.70.20>

24. Ракіпова І.В., Пожар В.Г. Щодо окремих питань комунікації потерпілого в судовому розгляді в першій інстанції. Прикарпатський юридичний вісник. 2021. № 2. С. 96-101. URL: http://www.pjv.nuoua.od.ua/v2_2021/21.pdf

25. Сидорчук В.В. Характеристика окремих повноважень слідчого, пов'язаних з початком досудового розслідування. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 11. С. 737-740. URL: http://lsej.org.ua/11_2021/188.pdf

26. Сидорчук В.В. Щодо деяких видів юридичної відповідальності слідчого. Visegrad Journal on Human Rights. 2021. № 5. С. 132-136. URL: https://journal-vjhr.sk/wp-content/uploads/2022/01/VJHR_5_2021-Last.pdf

27. Сидорчук В.В., Стоянов М.М. Поняття процесуального статусу слідчого, його складники. Вісник Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут”. 2021. № 2. С. 167-171. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/1736/23.%20Роль-суду-у-попередженні-зловживань-процесуальними-правами.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
28. Торбас О.О., Ренкас А.А. Окремі особливості кримінального процесуального статусу викривача. Юридичний науковий електронний журнал. 2025. № 1. С. 499-503
29. Торбас О.О., Чебанов А.В. Розмежування потерпілого та цивільного позивача у кримінальному процесі. Держава і регіони. Серія Право. 2025. № 1 (87). С. 121-126.

Тема 4. Докази і доказування в кримінальному провадженні

Мета вивчення теми

Метою вивчення теми є формування у здобувачів цілісного уявлення про поняття, значення та механізм кримінального процесуального доказування, систему доказів і їх процесуальних джерел, а також засвоєння правил збирання, перевірки, оцінки доказів, визнання їх допустимими або недопустимими у кримінальному провадженні.

Результати навчання

У результаті вивчення теми здобувач повинен:

1. знати поняття та мету кримінального процесуального доказування;
2. розуміти систему доказів і їх процесуальних джерел, їх класифікацію;
3. характеризувати властивості доказів;
4. визначати предмет і межі доказування у кримінальному провадженні;
5. розуміти коло суб'єктів доказування та розподіл обов'язку доказування;
6. застосовувати критерії оцінки доказів;
7. розуміти зміст внутрішнього переконання як засади оцінки доказів;
8. визначати підстави та процесуальний порядок визнання доказів недопустимими;
9. розрізняти види процесуальних джерел доказів.

Лекційні питання

1. Поняття, значення та мета кримінального процесуального доказування.
2. Докази та їх процесуальні джерела: поняття та класифікація.
3. Властивості доказів у кримінальному процесі.
4. Предмет та межі кримінального процесуального доказування.
5. Суб'єкти доказування у кримінальному процесі.
6. Обов'язок доказування.
7. Збирання доказів у кримінальному провадженні.
8. Перевірка доказів у кримінальному провадженні.
9. Оцінка доказів.
10. Показання свідка, потерпілого, підозрюваного, обвинуваченого, експерта.
11. Речові докази: поняття та види.
12. Документи як джерела доказів.
13. Висновок експерта та види експертиз за процесуальною ознакою.

Методичні вказівки до вивчення теми

Під час опрацювання теми необхідно звернути особливу увагу на взаємозв'язок норм КПК України, що регулюють доказування, із засадами кримінального провадження, насамперед законністю, змагальністю сторін та презумпцією невинуватості. Доцільно аналізувати судову практику Верховного Суду щодо допустимості доказів, оцінки доказів та стандарту доказування. Особливу увагу слід приділити відмежуванню доказів від їх процесуальних джерел та практичним аспектам визнання доказів недопустимими.

Окремо варто зосередитися на понятті предмета доказування та фактичному обсягу обставин, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні. Доцільно розглянути, які саме факти мають бути доведені на різних стадіях процесу, а також як співвідносяться між собою обов'язок доказування сторін та межі активності суду під час дослідження доказів.

Під час вивчення теми слід також проаналізувати класифікацію доказів (прямі й непрямі, первинні й похідні, обвинувальні й виправдувальні тощо) та їх значення для формування внутрішнього переконання суду. Важливо звернути увагу на критерії належності, допустимості, достовірності та достатності доказів, оскільки саме їх сукупність визначає можливість ухвалення законного й обґрунтованого рішення.

Питання до практичного заняття

1. Поняття, значення та мета кримінального процесуального доказування.
2. Докази та їх процесуальні джерела: поняття та класифікація.

3. Властивості доказів у кримінальному процесі.
4. Предмет та межі кримінального процесуального доказування.
5. Суб'єкти доказування у кримінальному процесі.
6. Обов'язок доказування.
7. Збирання доказів у кримінальному провадженні.
8. Перевірка доказів у кримінальному провадженні.
9. Оцінка доказів.
10. Показання свідка, потерпілого, підозрюваного, обвинуваченого, експерта.
11. Речові докази: поняття та види.
12. Документи як джерела доказів.
13. Висновок експерта та види експертиз за процесуальною ознакою.

Питання для самоконтролю

1. У чому полягає поняття та значення кримінального процесуального доказування?
2. Яке поняття доказів та їх процесуальних джерел?
3. Які юридичні властивості доказів у кримінальному процесі?
4. Що є предметом і межами доказування?
5. Хто належить до суб'єктів доказування та в чому полягає обов'язок доказування?
6. Які способи збирання доказів передбачені КПК України?
7. У чому полягає перевірка доказів та її способи?
8. Які критерії оцінки доказів у кримінальному провадженні?
9. Що таке внутрішнє переконання і яке його значення для оцінки доказів?
10. Які підстави та порядок визнання доказів недопустимими?
11. Які види процесуальних джерел доказів передбачені КПК України?

Теми для презентацій та повідомлень

1. Доказування у кримінальному провадженні: поняття, мета та структура.
2. Допустимість доказів у світлі практики Верховного Суду.
3. Роль внутрішнього переконання суду в оцінці доказів.
4. Збирання доказів стороною захисту: процесуальні можливості та обмеження.
5. Процесуальні наслідки визнання доказів недопустимими.

Література

1. Аленін Ю.П., Торбас О.О., Мандриченко Ж.В. Особливості доказування факту вчинення кримінального правопорушення

організованою групою. Право і суспільство. 2024. № 5. С. 399-404. URL: http://pravoisusilstvo.org.ua/archive/2024/5_2024/60.pdf

2. Аркуша Л.І., Загородній І.В., Стародубов С.В. Визнання доказів отриманих внаслідок проведення обшуку недопустимими: аналіз судової практики. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 1. С.417-421. URL: http://www.lsej.org.ua/1_2023/100.pdf

3. Гуртієва Л.М. Способи збирання доказів стороною обвинувачення на стадії досудового розслідування (в аспекті реалізації окремих положень юридичної визначеності). Нове українське право. Випуск 6 (Спецвипуск). Том 1. 2022. С. 88-100. DOI <https://doi.org/10.51989/NUL.2022.6.1.12> URL: <http://newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/article/view/353/312>

4. Довідник термінів у практиці ЄСПЛ з питань кримінального судочинства / Л.І. Аркуша, О.О. Торбас, М.М. Стоянов, В.К. Волошина, В.А. Завтур, В.В. Сидорчук. - Одеса : Фенікс, 2022. - 48 с.

5. Журавель В. А., Коваленко А. В. Дослідження доказів у кримінальному провадженні як складова процесу доказування. Вісник національної академії правових наук України. Том 29. № 2, 2022. С. 313–328.

6. Завтур В.А. Використання показань з чужих слів у доказуванні фактів домашнього та сексуального насильства у кримінальному провадженні: окремі питання нормативної регламентації та правозастосування. Аналітично-порівняльне правознавство. 2025. № 1. С. 708-713. URL: https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2025/01/APP_01_2025.pdf

7. Завтур В.А. Судова оцінка депонованих показань у кримінальному провадженні: правозастосовний аспект. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 1. С. 273-275. URL: http://lsej.org.ua/1_2022/68.pdf

8. Завтур В.А., Дядюк Ю.О. Принцип *affirmanti incumbit probatio* у практиці Європейського Суду з прав людини: кримінально-юстиційний аспект. Право і державне управління. 2025. № 2. С. 162-168. URL: http://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/2_2025/25.pdf

9. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_004

10. Конституція України: від 28 червня 1996 року (зі змінами та доповненнями в ред. від 01.01.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>

11. Кримінальний кодекс України № 2341-III від 5 квітня 2001 року (зі змінами та доповненнями в ред. від 05.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

12. Кримінальний процес України : навч.-метод. посібник для студентів Юридичного фахового коледжу. 4-те вид. допов. та переробл.

[Електронне видання] / Ю. П. Аленін, В. Г. Пожар, Д. В. Шилін, В. К. Волошина, А. В. Мурзановська, В. А. Завтур. – Одеса : Фенікс, 2022. – 207 с. – URL: <https://doi.org/10.32837/11300.18764>

13. Кримінальний процес України : підручник / за ред. С. В. Ківалова та М. С. Цуцкірідзе. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 1104 с.

14. Кримінальний процес. Підготовка до Єдиного фахового вступного випробування: безкоштовний сертифікований онлайн курс (2 кредити ЄКТС) / Аркуша Л.І., Аленін Ю.П., Торбас О.О., Волошина В.К., Гуртієва Л.М., Пожар В.Г., Підгородинська А.В., Ракіпова І.В., Степаненко А.С., Шилін Д.В., Завтур В.А., Мандриченко Ж.В., Бабчинська Т.В. URL: <http://moodle.onua.edu.ua/course/view.php?id=1386>

15. Кримінальний процесуальний кодекс України: від 13 квітня 2012 р. (зі змінами та доповненнями). URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651_175

16. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України / за ред. С.В. Ківалова та С.І. Кравченко. Одеса:Фенікс, 2020. 924с.

17. Ратнова А. В. Кримінальні процесуальні та криміналістичні основи використання електронних документів у доказуванні: дис. ... доктора філософії: 12.00.09. Львів, 2021. 248 с.

18. Сезонов В. С., Піддубна А. В. Проблемні питання збирання і використання документів як джерел доказів у кримінальному провадженні. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: юридичні науки. 2021. Т. 32. № 1. С. 111–119.

19. Стародубов С.В., М.О., Сидорчук В.В. Визнання доказів, отриманих внаслідок проведення огляду недопустимими: аналіз судової практики. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 5. С. 375-378. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-5/92>;

20. Стародубов С.В., М.О., Сидорчук В.В. Щодо судової практики недопустимості отриманих доказів внаслідок проведення слідчого експерименту. Вісник Львівського торговельно-економічного університету. 2023. № 13. С. 58-64. DOI <https://doi.org/10.32782/2616-7611-2023-13-1>

21. Степаненко А. С. Цифрові (електронні) докази в кримінальному провадженні України: поточний стан та виклики. Європейські орієнтири розвитку України: нові виміри у воєнний час : у 2 т. : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 16 травня 2025 р.) / за заг. ред. С.В.Ківалова. Одеса: Фенікс, 2025, Т.1. С. 584-588.

22. Стоянов М.М., Торбас О.О. «Нові» критерії допустимості доказів у кримінальному процесі. Правові новели. 2021. № 13. С. 125-130. DOI <https://doi.org/10.32847/ln.2021.13.18> URL: http://www.legalnovels.in.ua/journal/13_2021/21.pdf

23. Теорія доказів у кримінальному провадженні : навч.-метод. посібник. Вид. 2-ге, доп. [Електронне видання] / Л. Гуртієва, Т. Лукашкіна ; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». – Одеса : Фенікс, 2024. – 192 с.

24. Торбас О.О. До питання визначення меж доказування у кримінальному процесі. Право і суспільство. 2023. № 3. С. 293-297. http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2023/3_2023/43.pdf

25. Торбас О.О. Особливості доказування за допомогою OSINT у кримінальному процесі. Актуальні проблеми держави і права. 2025. Випуск 105. С. 246-252.

Тема 5. Заходи забезпечення кримінального провадження. Запобіжні заходи

Мета вивчення теми

Метою вивчення теми є формування у здобувачів цілісного уявлення про систему заходів забезпечення кримінального провадження, їх поняття, види, класифікацію та правову природу, а також засвоєння правових підстав, мети, порядку застосування, зміни і скасування запобіжних заходів та інших заходів процесуального примусу у кримінальному провадженні.

Результати навчання

У результаті вивчення теми здобувач повинен:

1. знати поняття, види та класифікацію заходів забезпечення кримінального провадження;
2. розуміти правову природу та систему запобіжних заходів;
3. характеризувати мету і підстави застосування запобіжних заходів;
4. знати загальний порядок обрання, зміни та скасування запобіжних заходів;
5. розрізняти види запобіжних заходів та їх процесуальні особливості;
6. розуміти правову природу тимчасового доступу до речей і документів, тимчасового вилучення та арешту майна;
7. застосовувати норми КПК України щодо заходів забезпечення кримінального провадження під час аналізу практичних ситуацій;
8. оцінювати відповідність застосованих заходів принципам пропорційності, необхідності та законності.

Лекційні питання

1. Поняття, види та класифікація заходів забезпечення кримінального провадження.

2. Запобіжні заходи: поняття, види, мета, підстави та порядок застосування.
3. Зміна та скасування запобіжних заходів.
4. Особисте зобов'язання та особиста порука.
5. Застава.
6. Домашній арешт.
7. Тримання під вартою.
8. Затримання.
9. Інші заходи забезпечення кримінального провадження.

Методичні вказівки до вивчення теми

Під час опрацювання теми здобувачам необхідно розглядати заходи забезпечення кримінального провадження як особливу групу процесуальних інструментів, спрямованих на забезпечення належного перебігу кримінального провадження, виконання процесуальних рішень і досягнення його завдань. Особливу увагу слід приділити співвідношенню заходів забезпечення кримінального провадження із засадами кримінального процесу, насамперед принципами законності, верховенства права, поваги до людської гідності та пропорційності втручання у права і свободи особи.

Під час аналізу запобіжних заходів доцільно зосередитися на їх превентивному характері, відмежуванні від заходів кримінально-правового примусу та покарання, а також на критеріях вибору конкретного запобіжного заходу. Важливо проаналізувати судову практику щодо застосування застави, домашнього арешту і тримання під вартою, зокрема у світлі стандартів Європейського суду з прав людини.

Окремої уваги потребують питання затримання особи, строків тримання під вартою, виклику та приводу, а також застосування тимчасового доступу до речей і документів, тимчасового вилучення і арешту майна. Рекомендується розглядати ці інститути у взаємозв'язку з процесуальними гарантіями захисту прав людини та механізмами судового контролю.

Питання до практичного заняття:

1. Поняття, види та класифікація заходів забезпечення кримінального провадження.
2. Запобіжні заходи: поняття, види, мета, підстави та порядок застосування.
3. Зміна та скасування запобіжних заходів.
4. Особисте зобов'язання та особиста порука.
5. Застава.
6. Домашній арешт.
7. Тримання під вартою.

8. Затримання.
9. Інші заходи забезпечення кримінального провадження.

Питання для самоконтролю:

1. Що розуміють під заходами забезпечення кримінального провадження?
2. Які види заходів забезпечення кримінального провадження передбачені КПК України?
3. Що таке запобіжні заходи та яка їх мета?
4. Які підстави застосування запобіжних заходів?
5. Який загальний порядок обрання запобіжного заходу?
6. Які особливості застосування особистого зобов'язання та особистої поруки?
7. Яка правова природа застави як запобіжного заходу?
8. У чому полягають підстави та порядок застосування домашнього арешту?
9. Які умови застосування тримання під вартою?
10. Які строки тримання особи під вартою передбачені КПК України?
11. Які види затримання існують у кримінальному процесі?
12. У чому полягає процесуальний порядок виклику та приводу?
13. Що таке тимчасовий доступ до речей і документів?
14. У чому полягає різниця між тимчасовим вилученням та арештом майна?
15. Які процесуальні гарантії захисту прав особи при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження?

Теми для презентацій та повідомлень:

1. Запобіжні заходи у кримінальному провадженні: система та правова природа.
2. Принцип пропорційності при застосуванні заходів процесуального примусу.
3. Тримання під вартою у світлі стандартів Європейського суду з прав людини.
4. Застава як альтернатива триманню під вартою.
5. Судовий контроль за застосуванням заходів забезпечення кримінального провадження.
6. Процесуальні гарантії прав особи при застосуванні запобіжних заходів.

Література

1. Гловюк І., Тетерятник Г., Рогальська В., Завтур В. Г Особливий режим досудового розслідування, судового розгляду в умовах воєнного,

надзвичайного стану або у районі проведення антитерористичної операції чи заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації та/або інших держав проти України: науково-практичний коментар Розділу IX-1 Кримінального процесуального кодексу України (станом на 25 березня 2022 року). Львів-Одеса-Дніпро, 2022. 48 с.

2. Гриза О. В. Забезпечення дотримання таємниці досудового розслідування під час застосування деяких заходів забезпечення кримінального провадження. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 3. С. 430–433. URL: http://www.lsej.org.ua/3_2023/100.pdf.

3. Гунченко Д. І. Обрання, зміна, скасування заходів забезпечення кримінального провадження на стадії досудового розслідування за ініціативою сторони захисту : дис. ... д-ра філос. права (081 – Право). -Одеса : Одеський державний університет внутрішніх справ, 2024. - 238 с.

4. Гутник А. В. Застосування домашнього арешту під час воєнного стану. Аналітично-порівняльне правознавство: електронне наукове фахове видання. 2023. № 5. С. 518–524. URL: <http://journalapp.uzhnu.edu.ua/article/view/290787/284416>.

5. Довідник термінів у практиці ЄСПЛ з питань кримінального судочинства / Л.І. Аркуша, О.О. Торбас, М.М. Стоянов, В.К. Волошина, В.А. Завтур, В.В. Сидорчук. - Одеса : Фенікс, 2022. - 48 с.

6. Завтур В.А. Процесуальний порядок розгляду та вирішення слідчим суддею та судом клопотань про примусове годування підозрюваного, обвинуваченого, до якого застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою: питання якості законодавства та перспектив його удосконалення. Нове українське право. 2023. Вип. 1. С. 164-171. URL: <http://newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/article/view/440/393>

7. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_004

8. Конституція України: від 28 червня 1996 року (зі змінами та доповненнями в ред. від 01.01.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>

9. Кримінальний кодекс України № 2341-III від 5 квітня 2001 року (зі змінами та доповненнями в ред. від 05.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

10. Кримінальний процес України : навч.-метод. посібник для студентів Юридичного фахового коледжу. 4-те вид. допов. та переробл. [Електронне видання] / Ю. П. Алєнін, В. Г. Пожар, Д. В. Шилін, В. К. Волошина, А. В. Мурзановська, В. А. Завтур. – Одеса : Фенікс, 2022. – 207 с. – URL: <https://doi.org/10.32837/11300.18764>

11. Кримінальний процес України : підручник / за ред. С. В. Ківалова та М. С. Цуцкірідзе. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 1104 с.

12. Кримінальний процес. Підготовка до Єдиного фахового вступного випробування: безкоштовний сертифікований онлайн курс (2 кредити ЄКТС) / Аркуша Л.І., Аленін Ю.П., Торбас О.О., Волошина В.К., Гуртієва Л.М., Пожар В.Г., Підгородинська А.В., Ракіпова І.В., Степаненко А.С., Шилін Д.В., Завтур В.А., Мандриченко Ж.В., Бабчинська Т.В. URL: <http://moodle.onua.edu.ua/course/view.php?id=1386>
13. Кримінальний процесуальний кодекс України: від 13 квітня 2012 р. (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-175>
14. Мандриченко Ж.В., Марчук А.І., Сидорчук В.В. Дискреційні обставини, які враховуються слідчим суддею під час визначення розміру застави. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2022. № 2. С. 94-100. DOI <https://doi.org/10.32782/392284>.
15. Науково-практичний коментар до Розділу II Кримінального процесуального кодексу України «Заходи забезпечення кримінального провадження» / за ред. І. В. Гловюк. Львів: ЛДУВС, 2022. 440 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/5073>.
16. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України / за ред. С.В. Ківалова та С.І. Кравченко. Одеса:Фенікс, 2020. 924с.
17. Про деякі питання здійснення кримінального провадження щодо неповнолітніх : Лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 18.07.2013 р. № 223-1134/0/4-13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1134740-13#Text>.
18. Про деякі питання здійснення слідчим суддею суду першої інстанції судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження : Лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 05.04.2013 р. № 223-558/0/4-13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0558740-13#Text>.
19. Про деякі питання порядку застосування запобіжних заходів під час досудового розслідування та судового провадження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України : Лист Вищого спеціалізованого суду України з 39 розгляду цивільних і кримінальних справ від 04.04.2013 р. № 511-550/0/4-13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0511740-13#Text>.
20. Про судову практику застосування судами першої та апеляційної інстанцій процесуального законодавства щодо обрання, продовження запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою : Лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 01.02.2015 р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/VRR00153>.

21. Торбас О.О. Попередній арешт майна в кримінальному процесі України: аналіз правового регулювання. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 2. С. 622-625. URL: http://www.lsej.org.ua/2_2023/148.pdf

22. Щодо визначення територіальної підсудності розгляду клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження : Лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 15.10.2013 р. № 1640/0/4-13. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1640740-13#Text>.

Тема 6. Процесуальні строки. Процесуальні витрати

Мета вивчення теми

Метою вивчення теми є формування у здобувачів системних знань про поняття, види та правила обчислення процесуальних строків у кримінальному провадженні, порядок їх дотримання та наслідки порушення, а також засвоєння понять процесуальних витрат, їх видів, способів розподілу та механізмів покриття.

Результати навчання

Після опрацювання теми здобувач повинен:

1. знати поняття, значення і види процесуальних строків;
2. розуміти правила обчислення процесуальних строків та порядок їх подовження, зупинення і відновлення;
3. аналізувати наслідки порушення процесуальних строків у кримінальному провадженні;
4. характеризувати поняття, види та значення процесуальних витрат;
5. визначати порядок розподілу та розмір процесуальних витрат;
6. застосовувати норми КПК України щодо зменшення, відстрочення, розстрочення або звільнення від процесуальних витрат;
7. оцінювати правові наслідки рішення щодо покриття процесуальних витрат державою та учасниками провадження.

Лекційні питання

1. Поняття, значення і види процесуальних строків.
2. Правила обчислення процесуальних строків.
3. Обов'язковість додержання процесуальних строків під час кримінального провадження, наслідки порушення процесуальних строків.
4. Порядок подовження, зупинення і відновлення процесуальних строків.
5. Процесуальні витрати, їх поняття, види і значення.

6. Зменшення розміру процесуальних витрат або звільнення від їх оплати, відстрочення та розстрочення процесуальних витрат.

Методичні вказівки до вивчення теми

При опрацюванні теми важливо звернути увагу на співвідношення процесуальних строків із принципами кримінального процесу, зокрема законністю, розумними строками провадження та забезпеченням прав сторін. Особливу увагу слід приділити наслідкам порушення процесуальних строків, включно з процедурними та матеріально-правовими наслідками, та можливостям відновлення пропущених строків. Доцільно застосовувати приклади із практики судів для ілюстрації типових помилок і правильного дотримання строків.

Щодо процесуальних витрат, необхідно розглянути їх класифікацію, порядок визначення та розподілу між учасниками провадження та державою. Рекомендується проаналізувати норми щодо зменшення, відстрочення або звільнення від процесуальних витрат і порівняти їх з практикою застосування в судах. Особливу увагу слід приділити підходам до документального оформлення витрат та контролю за їх оплатою, що дозволяє сформувати навички практичного застосування норм КПК у цій сфері.

Питання до практичного заняття

1. Поняття, значення і види процесуальних строків.
2. Правила обчислення процесуальних строків.
3. Обов'язковість дотримання процесуальних строків під час кримінального провадження, наслідки порушення процесуальних строків.
4. Порядок продовження, зупинення і відновлення процесуальних строків.
5. Процесуальні витрати, їх поняття, види і значення.
6. Зменшення розміру процесуальних витрат або звільнення від їх оплати, відстрочення та розстрочення процесуальних витрат.

Питання для самоконтролю

1. Що розуміють під процесуальними строками у кримінальному провадженні?
2. Які види процесуальних строків передбачені КПК України?
3. Які правила обчислення процесуальних строків?
4. Які наслідки порушення процесуальних строків?
5. Який порядок продовження, зупинення та відновлення процесуальних строків?
6. Що таке процесуальні витрати та які їх види?
7. Як визначається розмір процесуальних витрат та їх розподіл між учасниками і державою?

8. Які рішення приймаються щодо покриття процесуальних витрат державою?
9. Яке значення правильного обліку та документального оформлення процесуальних витрат?

Теми для презентацій та повідомлень

1. Процесуальні строки у кримінальному провадженні: поняття, види та значення.
2. Наслідки порушення процесуальних строків та механізми відновлення.
3. Процесуальні витрати: класифікація, порядок розподілу та контроль.
4. Можливості зменшення, відстрочення або звільнення від процесуальних витрат.
5. Роль держави у покритті процесуальних витрат у кримінальному процесі.

Література

1. Волобуєв А. Ф., Смоков С. М. Процесуальні строки у кримінальному провадженні: проблемні питання // Аналітично-порівняльне правознавство. 2025. № 1.
2. Довідник термінів у практиці ЄСПЛ з питань кримінального судочинства / Л.І. Аркуша, О.О. Торбас, М.М. Стоянов, В.К. Волошина, В.А. Завтур, В.В. Сидорчук. - Одеса : Фенікс, 2022. - 48 с.
3. Капліна О. В. Строки кримінального провадження в період воєнного стану: прогалина нормативного регулювання чи навмисне умовчання законодавця // Актуальні проблеми застосування практики Європейського суду з прав людини в правовій системі України : матеріали наук.-практ конф. (м. Харків, 11 травня 2023 р.) / редкол.: Л. М. Демидова (голов. ред.) та ін. – Харків : Право, 2023. – С. 329-333.
4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_004
5. Конституція України: від 28 червня 1996 року (зі змінами та доповненнями в ред. від 01.01.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
6. Кримінальний кодекс України № 2341-III від 5 квітня 2001 року (зі змінами та доповненнями в ред. від 05.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
7. Кримінальний процес України : навч.-метод. посібник для студентів Юридичного фахового коледжу. 4-те вид. допов. та переробл. [Електронне видання] / Ю. П. Алєнін, В. Г. Пожар, Д. В. Шилін, В. К. Волошина, А. В. Мурзановська, В. А. Завтур. – Одеса : Фенікс, 2022. – 207 с. – URL: <https://doi.org/10.32837/11300.18764>

8. Кримінальний процес України : підручник / за ред. С. В. Ківалова та М. С. Цуцкірідзе. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 1104 с.
9. Кримінальний процес. Підготовка до Єдиного фахового вступного випробування: безкоштовний сертифікований онлайн курс (2 кредити ЄКТС) / Аркуша Л.І., Аленін Ю.П., Торбас О.О., Волошина В.К., Гуртієва Л.М., Пожар В.Г., Підгородинська А.В., Ракіпова І.В., Степаненко А.С., Шилін Д.В., Завтур В.А., Мандриченко Ж.В., Бабчинська Т.В. URL: <http://moodle.onua.edu.ua/course/view.php?id=1386>
10. Кримінальний процесуальний кодекс України: від 13 квітня 2012 р. (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-175>
11. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України / за ред. С.В. Ківалова та С.І. Кравченко. Одеса:Фенікс, 2020. 924с.
12. Околотенко Д. С. Процесуальні строки на стадії досудового розслідування. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії з права (спеціальність 081 – Право). Національна академія внутрішніх справ, Київ, 2024.
13. Сеник Т. Б. Відкладення судового розгляду у кримінальному провадженні. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук (спеціальність 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність). Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, 2023.

Тема 7. Загальна характеристика стадії досудового розслідування

Мета вивчення теми

Метою вивчення теми є формування у здобувачів комплексного розуміння стадії досудового розслідування, її завдань, форм, строків, процесуальних дій та організаційних аспектів, зокрема взаємодії слідчих і оперативних підрозділів, проведення негласних слідчих (розшукових) дій, повідомлення про підозру, а також закінчення досудового розслідування і оскарження дій та рішень під час його проведення.

Результати навчання

Після вивчення теми здобувач буде спроможний:

1. характеризувати поняття, завдання, значення та форми досудового розслідування;
2. розуміти підстави, порядок та строки проведення досудового розслідування, об'єднання і виділення матеріалів;

3. аналізувати організаційні та процесуальні аспекти взаємодії слідчого та оперативних підрозділів;
4. класифікувати слідчі та негласні слідчі (розшукові) дії, описувати вимоги до їх проведення та фіксації;
5. визначати підстави і процесуальний порядок повідомлення про підозру, її зміни та особливості для окремих категорій осіб;
6. застосовувати знання щодо зупинення, відновлення та закінчення досудового розслідування;
7. оцінювати підстави закриття кримінального провадження та звільнення від кримінальної відповідальності;
8. аналізувати процедури звернення до суду та оскарження рішень, дій чи бездіяльності службових осіб під час досудового розслідування.

Лекційні питання

1. Поняття, значення, завдання та форми досудового розслідування.
2. Загальні умови досудового розслідування.
3. Особливості досудового розслідування кримінальних проступків.
4. Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень.
5. Поняття, види та класифікація слідчих (розшукових) дій.
6. Поняття, види та класифікація негласних слідчих (розшукових) дій.
7. Поняття та процесуальний порядок повідомлення про підозру.
8. Поняття та підстави зупинення досудового розслідування.
9. Загальні положення закінчення досудового розслідування.
10. Форми та порядок закінчення досудового розслідування.
11. Поняття та значення оскарження рішень, дій чи бездіяльності службових осіб під час досудового розслідування.

Методичні вказівки до вивчення теми

При опрацюванні теми здобувачам слід почати з визначення сутності та завдань досудового розслідування, його форм і підслідності. Важливо звернути увагу на строки досудового розслідування, умови їх продовження та порядок розгляду клопотань. Особливе значення має аналіз взаємодії слідчого і оперативних підрозділів, що дозволяє зрозуміти організаційно-процесуальні механізми ефективного розслідування.

Здобувачам необхідно розглядати класифікацію слідчих дій, підстави їх проведення, процесуальний порядок оформлення, фіксацію результатів та використання отриманих відомостей. Важливо окремо проаналізувати підстави і порядок проведення негласних дій, включно з процесуальним

контролем слідчого судді, строками дії ухвал та захистом інформації, яка не використовується у провадженні.

Рекомендується проаналізувати зміст і форму повідомлення про підозру, її вручення та зміну, процесуальні підстави зупинення і відновлення досудового розслідування, а також порядок закриття провадження. Важливо звернути увагу на процедури звернення до суду із обвинувальним актом, застосування примусових заходів медичного або виховного характеру та порядок відкриття матеріалів кримінального провадження іншій стороні.

Питання до практичного заняття

1. Поняття, значення, завдання та форми досудового розслідування.
2. Загальні умови досудового розслідування.
3. Особливості досудового розслідування кримінальних проступків.
4. Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень.
5. Поняття, види та класифікація слідчих (розшукових) дій.
6. Поняття, види та класифікація негласних слідчих (розшукових) дій.
7. Поняття та процесуальний порядок повідомлення про підозру.
8. Поняття та підстави зупинення досудового розслідування.
9. Загальні положення закінчення досудового розслідування.
10. Форми та порядок закінчення досудового розслідування.
11. Поняття та значення оскарження рішень, дій чи бездіяльності службових осіб під час досудового розслідування.

Питання для самоконтролю

1. Що розуміють під досудовим розслідуванням, його завдання та форми?
2. Які підстави початку досудового розслідування та визначення місця його проведення?
3. Що таке підслідність і які її види?
4. Які правила об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування?
5. Які строки досудового розслідування та порядок їх продовження?
6. Які основні види слідчих і розшукових дій, вимоги до їх проведення?
7. Що таке негласні слідчі (розшукові) дії та які підстави їх проведення?

8. Які особливості процесуального контролю слідчого судді за проведенням негласних дій?
9. Що таке повідомлення про підозру та як здійснюється його вручення?
10. Які підстави і порядок зупинення та відновлення досудового розслідування?
11. Які форми закінчення досудового розслідування та підстави закриття кримінального провадження?
12. Які права сторін щодо оскарження рішень, дій або бездіяльності під час досудового розслідування?

Теми для презентацій та повідомлень

1. Організаційні та процесуальні аспекти досудового розслідування.
2. Види слідчих і негласних слідчих (розшукових) дій та їх класифікація.
3. Процесуальний порядок повідомлення про підозру та його особливості для окремих категорій осіб.
4. Зупинення, відновлення та закінчення досудового розслідування: підстави та порядок.
5. Оскарження рішень, дій або бездіяльності службових осіб під час досудового розслідування.

Література

1. Конституція України: від 28 червня 1996 року (зі змінами та доповненнями) в ред. від 01.01.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
2. Кримінальний кодекс України № 2341-III від 5 квітня 2001 року (зі змінами та доповненнями в ред. від 05.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
3. Кримінальний процесуальний кодекс України: від 13 квітня 2012 р. (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-175>
4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_004
5. Довідник термінів у практиці ЄСПЛ з питань кримінального судочинства / Л.І. Аркуша, О.О. Торбас, М.М. Стоянов, В.К. Волошина, В.А. Завтур, В.В. Сидорчук. - Одеса : Фенікс, 2022. - 48 с.
6. Кримінальний процес України : навч.-метод. посібник для студентів Юридичного фахового коледжу. 4-те вид. допов. та переробл. [Електронне видання] / Ю. П. Алєнін, В. Г. Пожар, Д. В. Шилін, В. К. Волошина, А. В. Мурзановська, В. А. Завтур. – Одеса : Фенікс, 2022. – 207 с. – URL: <https://doi.org/10.32837/11300.18764>

7. Кримінальний процес України : підручник / за ред. С. В. Ківалова та М. С. Цуцкірідзе. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 1104 с.
8. Кримінальний процес. Підготовка до Єдиного фахового вступного випробування: безкоштовний сертифікований онлайн курс (2 кредити ЄКТС) / Аркуша Л.І., Аленін Ю.П., Торбас О.О., Волошина В.К., Гуртієва Л.М., Пожар В.Г., Підгородинська А.В., Ракіпова І.В., Степаненко А.С., Шилін Д.В., Завтур В.А., Мандриченко Ж.В., Бабчинська Т.В. URL: <http://moodle.onua.edu.ua/course/view.php?id=1386>
9. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України / за ред. С.В. Ківалова та С.І. Кравченко. Одеса:Фенікс, 2020. 924с.
10. Аленін Ю., Торбас О., Стоянов М. Хибні практики застосування рішень ЄСПЛ при здійсненні кримінального провадження. Право України. 2025. № 9. С. 44-59.
11. Волошина В. К., Гуменюк А. С. Аналіз законодавчих новел до глави 21 Кримінального процесуального кодексу України в умовах воєнного стану. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 3. С. 701 – 704. http://www.lsej.org.ua/3_2024/174.pdf
12. Гловюк І., Дроздов О., Тетерятник Г., Фоміна Т., Рогальська В., Завтур В. Особливий режим досудового розслідування, судового розгляду в умовах воєнного стану: науково-практичний коментар Розділу IX-1 Кримінального процесуального кодексу України (станом на 03.05.2022 р.). Видання 2. Дніпро-Львів-Одеса-Харків, 2022. 58 с.
13. Гуртієва Л.М. Деякі пропозиції щодо вдосконалення нормативного закріплення положень п. 3-1 ч. 1 ст. 284 Кримінального процесуального кодексу України. Аналітично-порівняльне правознавство. № 4. 2023. С. 459-464. DOI : <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.04.74> URL: <http://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2023/09/76.pdf>
14. Гуртієва Л.М. Учасники кримінального провадження з боку обвинувачення на стадії досудового розслідування : окремі позиції Верховного Суду. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 5. С. 541-545. URL http://www.lsej.org.ua/5_2022/130.pdf; DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-5/13>
15. Зелькіна Т. Є. Обмеження майнових прав осіб у кримінальному провадженні на стадії досудового розслідування: дис. ... д-ра філософії: 12.00.09. К., 2021. 291 с.
16. Кримінальний процес України: підручник / за ред. С.В. Ківалова та М.С. Цуцкірідзе. Одеса: видавництво «Юридика», 2023. 1104 с.
17. Мурзановська А.В. Теоретичні та праксеологічні проблеми законності проведення слідчих (розшукових) дій в умовах воєнного стану. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 9. С. 358-360. 0,5 а.а.

DOI<https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-9/84>
http://lsej.org.ua/9_2024/86.pdf

URL:

18. Поляк Ю. П. Право сторін кримінального провадження на застосування технічних засобів під час проведення процесуальних дій. Сучасний стан і перспективи розвитку держави: матеріали Міжнародної науковопрактичної конференції (м. Львів, 18–19 червня 2021 р.). Львів: Центр правничих ініціатив, 2021. С. 75–79.

19. Поляк Ю. П. Стан наукової розробки проблем використання результатів застосування технічних засобів під час проведення процесуальних дій. Вчені записки Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського. Серія: юридичні науки. 2021. № 4. Т. 32 (71). С. 94–99.

20. Сидорчук В.В. Поняття, ознаки та види процесуальної незалежності слідчого. Юридичний науковий електронний журнал. Запоріжжя. 2021. № 4. С. 544-547. URL: http://www.lsej.org.ua/4_2021/136.pdf.

21. Сидорчук В.В. Щодо деяких питань підслідності у кримінальному процесі України. Juris Europensis Scientia. 2021. № 2. С. 100-104. URL: <http://chernvisn.onua.edu.ua/index.php/chern/article/view/214/291>.

22. Стоянов М.О., Сидорчук В.В., Лепетуха М.В., Деякі питання обмеження таємниці досудового розслідування в роботі ЗМІ. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 6. С.407-411. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-6/90>.

23. Торбас О.О. Вплив великих мовних моделей (LLM) на виявлення та розслідування кримінальних правопорушень на прикладі ChatGPT. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 1. С. 715-719. URL: http://www.lsej.org.ua/1_2024/174.pdf

24. Торбас О.О. Рятування майна як підстава проникнення в житло особи згідно з ч. 3 ст. 233 КПК України. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 8. С. 529-532. URL: http://www.lsej.org.ua/8_2022/120.pdf

25. Торбас О.О. Способи використання штучного інтелекту при проведенні наукових досліджень в сфері кримінального процесу на прикладі функціоналу ChatGPT та аналізу категорії «розсуд» у кримінальному провадженні. Правові новели. 2023. № 19. С. 368-377. URL: http://legalnovels.in.ua/journal/19_2023/48.pdf

26. Торбас О.О., Завтур В.А. «Намібійські винятки» Міжнародного Суду ООН у сфері кримінальної юстиції: проблеми застосовності. Juris Europensis Scientia. 2024. № 1. С. 149-154. URL: http://jes.nuoua.od.ua/archive/1_2024/29.pdf

27. Торбас О.О., Ренкас А.А. Щодо сутності поняття «повідомлення про підозру» у кримінальному процесі. Держава та регіони. Серія: Право. 2023. № 3 (81). С. 210-216.

28. Торбас О.О., Стародубов С.В., Волошина В.К. «Неможливість отримання доказів в інший спосіб» як одна з підстав проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Юридичний науковий електронний журнал. 2025. № 4. С. 589-592.

29. Торбас О.О., Стоянов М.М., Завтур В.А. Закриття кримінального провадження у зв'язку із декриміналізацією кримінального правопорушення: аналіз рішення Конституційного Суду України у справі щодо презумпції невинуватості. Аналітично-порівняльне правознавство. 2022. № 3. С. 262-268. URL: http://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2022/08/APP-3_2022_FINAL.pdf

30. Торбас О.О., Чебанов А.В. Відкриття матеріалів іншій стороні в порядку ч. 11 ст. 290 КПК України: аналіз практики Верховного Суду. Прикарпатський юридичний вісник. 2024. Випуск 1 (54). С. 136-139. URL: http://pjuv.nuoua.od.ua/v1_2024/28.pdf 0,52 д.а.

31. Торбас О.О., Чебанов А.В. Особливості санкціонування контролю за вчиненням злочину щодо суддів та адвокатів. Прикарпатський юридичний вісник. 2022. Випуск 3 (44). С. 108-111.

32. Торбас О.О., Чебанов А.В. Передача матеріалів досудового розслідування між різними кримінальними провадженнями: аналіз нормативного регулювання та можливі способи реалізації. Право і суспільство. 2022. № 1. С. 206-213. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2022/1_2022/29.pdf

33. Торбас О.О., Чебанов А.В. Співвідношення свободи від самовикриття та зобов'язання викрити співучасників при укладенні угоди про визнання винуватості. Право і суспільство. 2024. № 2. С. 512-519.

Тема 8. Підсудність

Мета вивчення теми

Метою вивчення теми є формування у здобувачів системного розуміння поняття та значення підсудності в кримінальному процесі, видів підсудності, підстав і порядку направлення кримінального провадження з одного суду до іншого, а також ознайомлення з організаційно-технічними аспектами єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи (ЄСІТС).

Результати навчання

Після опрацювання теми здобувач буде спроможний:

1. пояснювати поняття та значення підсудності у кримінальному процесі;

2. класифікувати види підсудності та визначати їх застосування на практиці;
3. аналізувати підстави та порядок перенаправлення кримінального провадження з одного суду до іншого;
4. застосовувати знання щодо підсудності у практичних ситуаціях при визначенні компетентного суду;
5. характеризувати функції та значення ЄСІТС для організації та контролю розгляду кримінальних проваджень;
6. оцінювати ефективність використання судових інформаційних систем для забезпечення підсудності та автоматизації процесу обліку справ.

Лекційні питання

1. Поняття і значення підсудності в кримінальному процесі.
2. Види підсудності.
3. Підстави та процесуальний порядок направлення кримінального провадження з одного суду до іншого.
4. Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система.

Методичні вказівки до вивчення теми

Здобувачам рекомендується проаналізувати, як правильне визначення підсудності забезпечує компетентність суду, швидкість та якість розгляду справ, а також гарантії прав сторін. Також рекомендується розглянути види підсудності, їх підстави та приклади із судової практики. Важливо звернути увагу на процесуальний порядок перенаправлення справи до іншого суду, обґрунтування такої дії та необхідність забезпечення неприпустимості порушення прав сторін.

Здобувачам рекомендується вивчити принципи функціонування системи, її можливості для автоматичного контролю підсудності, обліку та передачі справ між судами. Корисно проаналізувати практичні аспекти використання системи, включно з електронним документообігом і забезпеченням цілісності процесуальних матеріалів.

Питання до практичного заняття

1. Поняття і значення підсудності в кримінальному процесі.
2. Види підсудності.
3. Підстави та процесуальний порядок направлення кримінального провадження з одного суду до іншого.
4. Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система.

Питання для самоконтролю

1. Що таке підсудність у кримінальному процесі і яке її значення?
2. Які види підсудності передбачені КПК України?

3. Які підстави перенаправлення кримінального провадження з одного суду до іншого?
4. Які наслідки порушення правил підсудності?
5. Що таке Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система та її призначення?
6. Яке значення підсудності для дотримання прав сторін у кримінальному процесі?

Теми для презентацій та повідомлень

1. Значення підсудності у кримінальному процесі та її вплив на ефективність розгляду справ.
2. Види підсудності та практичні приклади їх застосування.
3. Підстави і порядок перенаправлення кримінального провадження до іншого суду.
4. ЄСПЛ як інструмент забезпечення підсудності та автоматизації кримінального процесу.
5. Порушення підсудності: приклади та наслідки для кримінального провадження.

Література

1. Довідник термінів у практиці ЄСПЛ з питань кримінального судочинства / Л.І. Аркуша, О.О. Торбас, М.М. Стоянов, В.К. Волошина, В.А. Завтур, В.В. Сидорчук. - Одеса : Фенікс, 2022. - 48 с.
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_004
3. Конституція України: від 28 червня 1996 року (зі змінами та доповненнями) в ред. від 01.01.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
4. Кримінальний кодекс України № 2341-III від 5 квітня 2001 року (зі змінами та доповненнями в ред. від 05.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
5. Кримінальний процес України : навч.-метод. посібник для студентів Юридичного фахового коледжу. 4-те вид. допов. та переробл. [Електронне видання] / Ю. П. Аленін, В. Г. Пожар, Д. В. Шилін, В. К. Волошина, А. В. Мурзановська, В. А. Завтур. – Одеса : Фенікс, 2022. – 207 с. – URL: <https://doi.org/10.32837/11300.18764>
6. Кримінальний процес України : підруч. У 2-х ч. Ч. 2. «Судове провадження» / кол. авт. ; кер. авт. кол. к.ю.н., доц. В. М. Федченко. 3-є вид., доп. і перероб. Дніпро : ДДУВС, 2023. 292 с.
7. Кримінальний процес України : підручник / за ред. С. В. Ківалова та М. С. Цуцкірідзе. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 1104 с.

8. Кримінальний процес. Підготовка до Єдиного фахового вступного випробування: безкоштовний сертифікований онлайн курс (2 кредити ЄКТС) / Аркуша Л.І., Аленін Ю.П., Торбас О.О., Волошина В.К., Гуртієва Л.М., Пожар В.Г., Підгородинська А.В., Ракіпова І.В., Степаненко А.С., Шилін Д.В., Завтур В.А., Мандриченко Ж.В., Бабчинська Т.В. URL: <http://moodle.onua.edu.ua/course/view.php?id=1386>
9. Кримінальний процесуальний кодекс України: від 13 квітня 2012 р. (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-175>
10. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України / за ред. С.В. Ківалова та С.І. Кравченко. Одеса:Фенікс, 2020. 924с.
11. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.

Тема 9. Загальна характеристика стадії підготовчого провадження

Мета вивчення теми

Метою вивчення теми є формування у здобувачів системного розуміння стадії підготовчого провадження, її сутності, завдань, порядку і строків проведення підготовчого судового засідання, питань, що вирішуються на цій стадії, а також ролі судді і учасників судового розгляду в підготовці до основного судового провадження.

Результати навчання

Після опрацювання теми здобувач буде спроможний:

1. пояснювати сутність, завдання та значення стадії підготовчого провадження;
2. описувати порядок проведення підготовчого судового засідання та строки його проведення;
3. аналізувати питання, що вирішуються на стадії підготовчого провадження, та судові рішення, які ухвалюються;
4. визначати процесуальні дії судді, пов'язані з підготовкою до судового розгляду;
5. застосовувати знання щодо ознайомлення учасників судового розгляду з матеріалами кримінального провадження;
6. оцінювати значення підготовчого провадження для ефективності та законності основного судового розгляду.

Лекційні питання

1. Поняття, сутність і завдання стадії підготовчого провадження.
2. Порядок і строки проведення підготовчого судового засідання.
3. Питання, які вирішуються в підготовчому судовому засіданні.
4. Судові рішення, які приймаються в стадії підготовчого провадження.
5. Призначення судового розгляду.
6. Дії судді, пов'язані з підготовкою до судового розгляду.
7. Ознайомлення учасників судового розгляду з матеріалами кримінального провадження.

Методичні вказівки до вивчення теми

При опрацюванні теми здобувачам слід зосередити увагу на сутності та завданнях підготовчого провадження, визначити його роль у забезпеченні ефективності та законності судового процесу. Важливо вивчити порядок проведення підготовчого судового засідання, строки його проведення, а також зміст питань, які вирішуються на цій стадії.

Особлива увага приділяється процесуальним діям судді, пов'язаним з підготовкою до судового розгляду, включно з ухваленням рішень щодо призначення судового розгляду та організацією ознайомлення учасників із матеріалами кримінального провадження. Рекомендується аналізувати приклади із судової практики для розуміння алгоритму дій судді та учасників процесу.

Доцільно також розглянути значення підготовчого провадження для захисту прав учасників кримінального провадження, попередження процесуальних порушень та забезпечення цілісності доказової бази. Здобувачам рекомендується скласти схеми та короткі таблиці, які відображають порядок проведення підготовчого засідання, розподіл повноважень між учасниками та послідовність ухвалення процесуальних рішень.

Питання до практичного заняття

1. Поняття, сутність і завдання стадії підготовчого провадження.
2. Порядок і строки проведення підготовчого судового засідання.
3. Питання, які вирішуються в підготовчому судовому засіданні.
4. Судові рішення, які приймаються в стадії підготовчого провадження.
5. Призначення судового розгляду.
6. Дії судді, пов'язані з підготовкою до судового розгляду.
7. Ознайомлення учасників судового розгляду з матеріалами кримінального провадження.

Питання для самоконтролю

1. Що таке стадія підготовчого провадження і яке її значення у кримінальному процесі?
2. Які завдання виконує підготовче провадження?
3. Який порядок і строки проведення підготовчого судового засідання?
4. Які питання вирішуються на підготовчому судовому засіданні?
5. Які судові рішення можуть прийматися на стадії підготовчого провадження?
6. Яке значення призначення судового розгляду та дій судді під час підготовки?
7. Як відбувається ознайомлення учасників судового розгляду з матеріалами кримінального провадження?
8. Які процесуальні дії учасників забезпечують ефективність судового розгляду?

Теми для презентацій та повідомлень

1. Підготовче провадження як стадія кримінального процесу: завдання та значення.
2. Порядок і строки проведення підготовчого судового засідання.
3. Питання, що вирішуються під час підготовчого провадження, та приклади судових рішень.
4. Процесуальні дії судді та учасників судового розгляду на стадії підготовчого провадження.
5. Ознайомлення учасників судового розгляду з матеріалами кримінального провадження: практичні аспекти.

Література

1. Довідник термінів у практиці ЄСПЛ з питань кримінального судочинства / Л.І. Аркуша, О.О. Торбас, М.М. Стоянов, В.К. Волошина, В.А. Завтур, В.В. Сидорчук. - Одеса : Фенікс, 2022. - 48 с.
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_004
3. Конституція України: від 28 червня 1996 року (зі змінами та доповненнями в ред. від 01.01.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
4. Кримінальний кодекс України № 2341-III від 5 квітня 2001 року (зі змінами та доповненнями в ред. від 05.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
5. Кримінальний процес України : навч.-метод. посібник для студентів Юридичного фахового коледжу. 4-те вид. допов. та переробл. [Електронне видання] / Ю. П. Алєнін, В. Г. Пожар, Д. В. Шилін, В. К. Волошина, А. В. Мурзановська, В. А. Завтур. – Одеса : Фенікс, 2022. – 207 с. – URL: <https://doi.org/10.32837/11300.18764>

6. Кримінальний процес України : підруч. У 2-х ч. Ч. 2. «Судове провадження» / кол. авт. ; кер. авт. кол. к.ю.н., доц. В. М. Федченко. 3-є вид., доп. і перероб. Дніпро : ДДУВС, 2023. 292 с.
7. Кримінальний процес України : підручник / за ред. С. В. Ківалова та М. С. Цуцкірідзе. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 1104 с.
8. Кримінальний процес. Підготовка до Єдиного фахового вступного випробування: безкоштовний сертифікований онлайн курс (2 кредити ЄКТС) / Аркуша Л.І., Аленін Ю.П., Торбас О.О., Волошина В.К., Гуртієва Л.М., Пожар В.Г., Підгородинська А.В., Ракіпова І.В., Степаненко А.С., Шилін Д.В., Завтур В.А., Мандриченко Ж.В., Бабчинська Т.В. URL: <http://moodle.onua.edu.ua/course/view.php?id=1386>
9. Кримінальний процесуальний кодекс України: від 13 квітня 2012 р. (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-175>
10. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України / за ред. С.В. Ківалова та С.І. Кравченко. Одеса:Фенікс, 2020. 924с.
11. Основи кримінального процесу : навч. посіб. / О. В. Пчеліна, Т. Г. Фоміна, В. В. Романюк, Г. І. Глобенко ; за заг. ред. Т. Г. Фоміної. Харків: Харків. нац. ун-т внутр. справ. 2023. 132 с.
12. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.

Тема 10. Загальна характеристика стадії судового розгляду

Мета вивчення теми

Метою вивчення теми є формування у здобувачів системного розуміння стадії судового розгляду, її сутності, значення та меж, порядку дослідження доказів, проведення судових дебатів, ухвалення судових рішень. Здобувачі мають засвоїти роль суду та учасників кримінального процесу у забезпеченні законності, обґрунтованості та справедливості судового провадження.

Результати навчання

Після опрацювання теми здобувач буде спроможний:

1. пояснювати сутність, значення та межі стадії судового розгляду;
2. аналізувати процесуальний порядок зміни обвинувачення в суді та підготовчі дії перед дослідженням доказів;
3. описувати порядок визначення обсягу доказів і способи їх дослідження судом;

4. застосовувати знання щодо розгляду клопотань, судових доручень та інших процесуальних дій у стадії судового розгляду;
5. характеризувати порядок проведення судових дебатів, промови і репліки сторін, останнє слово обвинуваченого;
6. оцінювати законність, обґрунтованість і вмотивованість судових рішень та видів вироків;
7. визначати підстави звільнення обвинуваченого з-під варті в залі суду та заходи щодо неповнолітніх, непрацездатних осіб та майна обвинуваченого.

Лекційні питання

1. Сутність і значення стадії судового розгляду.
2. Загальні положення судового розгляду.
3. Межі судового розгляду та процедура зміни обвинувачення в суді.
4. Підготовчі дії в стадії судового розгляду.
5. Порядок дослідження доказів.
6. Розгляд клопотань та виконання судових доручень.
7. Судові дебати та останнє слово обвинуваченого.
8. Процедура ухвалення рішення та таємниця наради суддів.
9. Види судових рішень.
10. Законність, обґрунтованість і вмотивованість судового рішення.
11. Поняття, значення та види вироків.
12. Питання, що вирішуються судом при ухваленні вироку.

Методичні вказівки до вивчення теми

При вивченні теми здобувачам слід зосередити увагу на сутності та значенні стадії судового розгляду як ключової стадії кримінального провадження, що забезпечує остаточне встановлення обставин справи, перевірку доказів і реалізацію прав сторін. Необхідно вивчити межі судового розгляду та порядок зміни обвинувачення, що дає змогу зрозуміти роль суду у регулюванні процесуальних дій.

Особливу увагу слід приділити процесуальним діям щодо визначення обсягу доказів, їх дослідження, розгляду клопотань та здійснення судових доручень. Рекомендується аналізувати приклади із судової практики, що демонструють порядок дослідження доказів, взаємодію суду та сторін, проведення дебатів, виступи сторін та останнє слово обвинуваченого.

Не менш важливим є вивчення процедури ухвалення судових рішень, їх форми, змісту, законності та обґрунтованості. Здобувачам рекомендується скласти схеми та таблиці, що відображають етапи судового розгляду, види рішень, та охоплюють заходи піклування про неповнолітніх, непрацездатних і збереження майна обвинуваченого.

Питання до практичного заняття

1. Сутність і значення стадії судового розгляду.
2. Загальні положення судового розгляду.
3. Межі судового розгляду та процедура зміни обвинувачення в суді.
4. Підготовчі дії в стадії судового розгляду.
5. Порядок дослідження доказів.
6. Розгляд клопотань та виконання судових доручень.
7. Судові дебати та останнє слово обвинуваченого.
8. Процедура ухвалення рішення та таємниця наради суддів.
9. Види судових рішень.
10. Законність, обґрунтованість і вмотивованість судового рішення.
11. Поняття, значення та види вироків.
12. Питання, що вирішуються судом при ухваленні вироку.

Питання для самоконтролю

1. Що таке стадія судового розгляду і яке її значення у кримінальному процесі?
2. Які межі судового розгляду та порядок зміни обвинувачення?
3. Які підготовчі дії здійснює суд на стадії судового розгляду?
4. Як визначається обсяг доказів, що підлягають дослідженню?
5. Який порядок дослідження доказів судом?
6. Як проводяться судові дебати та останнє слово обвинуваченого?
7. На яких підставах обвинувачений може бути звільнений з-під варти в залі суду?

Теми для презентацій та повідомлень

1. Стадія судового розгляду: сутність, значення та межі.
2. Порядок дослідження доказів та роль суду у перевірці обставин справи.
3. Судові дебати, промови сторін та останнє слово обвинуваченого: правові аспекти.
4. Заходи піклування про неповнолітніх, непрацездатних та майно обвинуваченого під час судового розгляду.

Література

1. Афанасьєва М.В., Стоянов М.М. Електронне голосування у судових рішеннях: міжнародний досвід. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2022. № 55. С. 18-22. URL: <http://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc55/4.pdf>
2. Гуртієва Л.М. Класифікація підстав відкладення судового засідання на стадії судового розгляду у кримінальному провадженні України. Аналітично-порівняльне правознавство. № 4, частина 3, 2025. С.

177-183 (0,8 a.a.) DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.04.3.25> ; URL: https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2025/08/APP_04_2025_part-3.pdf

3. Гуртієва Л.М. Межі судового розгляду за колом осіб: аналіз законодавчого врегулювання. Юридичний науковий електронний журнал. № 6. 2022. С. 399-402. URL: http://www.lsej.org.ua/6_2022/88.pdf DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-6/88>

4. Гуртієва Л.М. Підстави відкладення судового засідання на стадії судового розгляду у кримінальному провадженні України. Аналітично-порівняльне правознавство. № 3, частина 3, 2025. С. 63-67. (0,51 a.a.) DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.03.3.9> URL: https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2025/06/APP_03_2025-part-3.pdf

5. Гуртієва Л.М. Право суду змінити обвинувачення під час ухвалення підсумкового рішення судового розгляду: аналіз законодавчого регулювання. Право і суспільство. 2022. № 4. С. 394-400. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2022/4_2022/57.pdf; DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2022.4.57>

6. Гуртієва Л.М. Суд, який здійснює судове провадження у першій інстанції : окремі аспекти регулювання в КПК України. Право і суспільство. № 2. Том 2. 2023. С. 195-201. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2023/2_2023/part_2/29.pdf DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2023.2.2.29>

7. Довідник термінів у практиці ЄСПЛ з питань кримінального судочинства / Л.І. Аркуша, О.О. Торбас, М.М. Стоянов, В.К. Волошина, В.А. Завтур, В.В. Сидорчук. - Одеса : Фенікс, 2022. - 48 с.

8. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_004

9. Конституція України: від 28 червня 1996 року (зі змінами та доповненнями в ред. від 01.01.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>

10. Кримінальний кодекс України № 2341-III від 5 квітня 2001 року (зі змінами та доповненнями в ред. від 05.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

11. Кримінальний процес України : навч.-метод. посібник для студентів Юридичного фахового коледжу. 4-те вид. допов. та переробл. [Електронне видання] / Ю. П. Аленін, В. Г. Пожар, Д. В. Шилін, В. К. Волошина, А. В. Мурзановська, В. А. Завтур. – Одеса : Фенікс, 2022. – 207 с. – URL: <https://doi.org/10.32837/11300.18764>

12. Кримінальний процес України : підруч. У 2-х ч. Ч. 2. «Судове провадження» / кол. авт. ; кер. авт. кол. к.ю.н., доц. В. М. Федченко. 3-є вид., доп. і перероб. Дніпро : ДДУВС, 2023. 292 с.

13. Кримінальний процес України : підручник / за ред. С. В. Ківалова та М. С. Цуцкірідзе. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 1104 с.

14. Кримінальний процес. Підготовка до Єдиного фахового вступного випробування: безкоштовний сертифікований онлайн курс (2 кредити ЄКТС) / Аркуша Л.І., Аленін Ю.П., Торбас О.О., Волошина В.К., Гуртієва Л.М., Пожар В.Г., Підгородинська А.В., Ракіпова І.В., Степаненко А.С., Шилін Д.В., Завтур В.А., Мандриченко Ж.В., Бабчинська Т.В. URL: <http://moodle.onua.edu.ua/course/view.php?id=1386>
15. Кримінальний процесуальний кодекс України: від 13 квітня 2012 р. (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-175>
16. Ляховченко І.А., Аленін Ю.П. Участь прокурора в судових дебатах у суді присяжних. Право і суспільство. 2025. № 1. С. 617-622 http://www.pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2025/1_2025/92.pdf
17. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України / за ред. С.В. Ківалова та С.І. Кравченко. Одеса:Фенікс, 2020. 924с.
18. Основи кримінального процесу : навч. посіб. / О. В. Пчеліна, Т. Г. Фоміна, В. В. Романюк, Г. І. Глобенко ; за заг. ред. Т. Г. Фоміної. Харків: Харків. нац. ун-т внутр. справ. 2023. 132 с.
19. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.
20. Ракіпова І.В., Пожар В.Г. Щодо окремих питань комунікації потерпілого в судовому провадженні у першій інстанції. Прикарпатський юридичний вісник. 2021. № 2. URL: <http://pyuv.onua.edu.ua/index.php/pyuv/article/view/882>

Тема 11. Загальна характеристика стадії перегляду судових рішень в апеляційному порядку

Мета вивчення теми

Метою вивчення теми є формування у здобувачів цілісного уявлення про стадію апеляційного перегляду судових рішень, її завдання, повноваження суду апеляційної інстанції, порядок і строки апеляційного оскарження, межі перегляду рішень, а також процесуальні гарантії прав сторін під час апеляційного провадження.

Результати навчання

Після опрацювання теми здобувач буде спроможний:

1. пояснювати сутність та завдання стадії апеляційного перегляду судових рішень;
2. аналізувати види судових рішень, що підлягають оскарженню в апеляційному порядку, та права на апеляційне оскарження;

3. описувати порядок подання апеляційної скарги, строки її розгляду та вимоги до змісту;
4. визначати межі перегляду рішень суду першої інстанції та повноваження апеляційного суду щодо зміни, скасування або призначення нового розгляду;
5. оцінювати зміст ухвал апеляційної інстанції та їх наслідки для правового становища обвинуваченого;
6. застосовувати знання щодо перевірки ухвал слідчого судді в апеляційному порядку.

Лекційні питання

1. Сутність і завдання провадження в суді апеляційної інстанції.
2. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в апеляційному порядку.
3. Порядок і строки апеляційного оскарження.
4. Вимоги до апеляційної скарги.
5. Межі перегляду рішень суду першої інстанції судом апеляційної інстанції.
6. Порядок апеляційного розгляду.
7. Повноваження суду апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної скарги.
8. Види та зміст рішень суду апеляційної інстанції (ухвала, вирок).

Методичні вказівки до вивчення теми

При вивченні теми здобувачам слід звернути увагу на роль апеляційного провадження у системі кримінального процесу, його завдання та значення для забезпечення законності, справедливості та захисту прав і свобод учасників процесу. Варто розглянути види судових рішень, що підлягають апеляційному оскарженню, та процесуальні права сторін щодо подання апеляційної скарги.

Особливу увагу слід приділити порядку та строкам розгляду апеляційної скарги, вимогам до її змісту, а також межам перегляду судових рішень першої інстанції. Рекомендується аналізувати приклади із судової практики щодо зміни вироку або ухвали, призначення нового розгляду та закриття кримінального провадження апеляційним судом.

Важливо також вивчити процесуальні гарантії сторін у апеляційному провадженні, зокрема недопустимість погіршення правового становища обвинуваченого та порядок повернення матеріалів кримінального провадження. Здобувачам рекомендується скласти схеми апеляційного розгляду, таблиці підстав для зміни або скасування судового рішення та короткі аналітичні замітки щодо практичних прикладів.

Питання до практичного заняття

1. Сутність і завдання провадження в суді апеляційної інстанції.
2. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в апеляційному порядку.
3. Порядок і строки апеляційного оскарження.
4. Вимоги до апеляційної скарги.
5. Межі перегляду рішень суду першої інстанції судом апеляційної інстанції.
6. Порядок апеляційного розгляду.
7. Повноваження суду апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної скарги.
8. Види та зміст рішень суду апеляційної інстанції (ухвала, вирок).

Питання для самоконтролю

1. Що таке стадія апеляційного перегляду судових рішень і які її завдання?
2. Які судові рішення можуть бути оскаржені в апеляційному порядку?
3. Хто має право на апеляційне оскарження та в яких випадках?
4. Які строки і порядок подання апеляційної скарги?
5. Які вимоги висувуються до апеляційної скарги?
6. Які межі перегляду рішень суду першої інстанції судом апеляційної інстанції?
7. Які повноваження апеляційного суду за наслідками розгляду скарги?
8. Підстави для зміни або скасування судового рішення апеляційним судом.
9. Підстави та порядок призначення нового розгляду судом першої інстанції.
10. Які гарантії захисту прав обвинуваченого забезпечуються під час апеляційного розгляду?
11. Які рішення апеляційного суду можуть бути ухвалені щодо матеріалів кримінального провадження?
12. Як перевіряються ухвали слідчого судді в апеляційному порядку?

Теми для презентацій та повідомлень

1. Сутність та завдання стадії апеляційного перегляду кримінальних проваджень.
2. Порядок і строки подання апеляційних скарг: правові аспекти.
3. Межі перегляду судових рішень та повноваження апеляційного суду.
4. Підстави для зміни, скасування або призначення нового розгляду судом першої інстанції.

5. Гарантії захисту прав обвинуваченого в апеляційному кримінальному провадженні.

Література

1. Довідник термінів у практиці ЄСПЛ з питань кримінального судочинства / Л.І. Аркуша, О.О. Торбас, М.М. Стоянов, В.К. Волошина, В.А. Завтур, В.В. Сидорчук. - Одеса : Фенікс, 2022. - 48 с.
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_004
3. Конституція України: від 28 червня 1996 року (зі змінами та доповненнями) ред. від 01.01.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
4. Кримінальний кодекс України № 2341-III від 5 квітня 2001 року (зі змінами та доповненнями в ред. від 05.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
5. Кримінальний процес України : навч.-метод. посібник для студентів Юридичного фахового коледжу. 4-те вид. допов. та переробл. [Електронне видання] / Ю. П. Аленін, В. Г. Пожар, Д. В. Шилін, В. К. Волошина, А. В. Мурзановська, В. А. Завтур. – Одеса : Фенікс, 2022. – 207 с. – URL: <https://doi.org/10.32837/11300.18764>
6. Кримінальний процес України : підруч. У 2-х ч. Ч. 2. «Судове провадження» / кол. авт. ; кер. авт. кол. к.ю.н., доц. В. М. Федченко. 3-є вид., доп. і перероб. Дніпро : ДДУВС, 2023. 292 с.
7. Кримінальний процес України : підручник / за ред. С. В. Ківалова та М.С. Цуцкірідзе. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 1104 с.
8. Кримінальний процес. Підготовка до Єдиного фахового вступного випробування: безкоштовний сертифікований онлайн курс (2 кредити ЄКТС) / Аркуша Л.І., Аленін Ю.П., Торбас О.О., Волошина В.К., Гуртієва Л.М., Пожар В.Г., Підгородинська А.В., Ракіпова І.В., Степаненко А.С., Шилін Д.В., Завтур В.А., Мандриченко Ж.В., Бабчинська Т.В. URL: <http://moodle.onua.edu.ua/course/view.php?id=1386>
9. Кримінальний процесуальний кодекс України: від 13 квітня 2012 р. (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-175>
10. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України / за ред. С.В. Ківалова та С.І. Кравченко. Одеса:Фенікс, 2020. 924с.
11. Основи кримінального процесу : навч. посіб. / О. В. Пчеліна, Т. Г. Фоміна, В. В. Романюк, Г. І. Глобенко ; за заг. ред. Т. Г. Фоміної. Харків: Харків. нац. ун-т внутр. справ. 2023. 132 с.
12. Пожар В.Г. Мар'янова С.С. Правова регламентація та новітні тенденції практики вдосконалення процесуальної форми ухвал суду

апеляційної інстанції у кримінальному провадженні. Київський часопис права. № 1. 2023. С. 362-371. 1,01 а.а. DOI <https://doi.org/10.32782/klj/2023.1.56> URL:

<http://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/issue/view/9>

13. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.

14. Ракіпова І. В., Пожар В. Г. Специфіка комунікації потерпілого в апеляційному та касаційному провадженні: окремі проблеми. Право і суспільство. № 4. 2021. С. 217-225. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2021/4_2021/31.pdf

15. Ракіпова І.В., Пожар В.Г. Специфіка комунікації потерпілого в апеляційному та касаційному провадженні: окремі проблеми. Право і суспільство. 2021. № 4. С. 217-225. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2021/4_2021/31.pdf

Тема 12. Виконання судових рішень у кримінальному провадженні

Мета вивчення теми

Метою вивчення теми є формування у здобувачів системного розуміння стадії виконання судових рішень у кримінальному провадженні, її завдань, порядку та правових наслідків, а також забезпечення знань щодо повноважень суду, прав та обов'язків учасників кримінального провадження під час виконання вироку.

Результати навчання

Після опрацювання теми здобувач буде спроможний:

1. пояснювати сутність та завдання стадії виконання судових рішень у кримінальному процесі;
2. визначати момент набрання законної сили судовим рішенням та його правові наслідки;
3. описувати порядок виконання судових рішень, зокрема вироків та ухвал суду, у кримінальному провадженні;
4. аналізувати процесуальні дії суду під час вирішення питань, пов'язаних із виконанням вироку;
5. застосовувати знання щодо відстрочки виконання вироку та зарахування у строк відбування покарання часу перебування засудженого в лікувальній установі;
6. оцінювати правові гарантії учасників кримінального процесу під час виконання судових рішень.

Лекційні питання

1. Сутність і завдання стадії виконання судових рішень.
2. Набрання судовим рішенням законної сили.
3. Наслідки набрання законної сили судовим рішенням.
4. Порядок виконання судових рішень у кримінальному провадженні.
5. Звернення судового рішення до виконання.
6. Відстрочка виконання вироку.
7. Питання, які вирішуються судом під час виконання вироків.
8. Питання, які вирішуються судом після виконання вироку.
9. Порядок вирішення судом питань, пов'язаних із виконанням вироку.

Методичні вказівки до вивчення теми

При опрацюванні матеріалу здобувачам слід звернути увагу на значення стадії виконання судових рішень у забезпеченні реалізації правосуддя та ефективності кримінального процесу. Рекомендується вивчити порядок набрання законної сили вироком та наслідки, які виникають для засудженого та інших учасників кримінального провадження.

Особлива увага приділяється процесуальним діям суду під час виконання вироків, включно із відстрочкою виконання, вирішенням питань щодо зарахування у строк відбування покарання часу перебування засудженого в лікувальній установі, а також питанням щодо контролю за правильністю та своєчасністю виконання вироку. Для кращого розуміння слід проаналізувати приклади судової практики та процесуальні документи.

Здобувачам рекомендується систематизувати матеріал за допомогою схем та таблиць, що відображають етапи виконання судових рішень, компетенцію суду та повноваження учасників кримінального процесу, а також підготувати короткі аналітичні замітки щодо практичних проблем застосування норм, пов'язаних із виконанням вироків.

Питання до практичного заняття

1. Сутність і завдання стадії виконання судових рішень.
2. Набрання судовим рішенням законної сили.
3. Наслідки набрання законної сили судовим рішенням.
4. Порядок виконання судових рішень у кримінальному провадженні.
5. Звернення судового рішення до виконання.
6. Відстрочка виконання вироку.
7. Питання, які вирішуються судом під час виконання вироків.
8. Питання, які вирішуються судом після виконання вироку.
9. Порядок вирішення судом питань, пов'язаних із виконанням вироку.

Питання для самоконтролю

1. Що таке стадія виконання судових рішень у кримінальному провадженні та які її завдання?
2. Коли судові рішення набирає законної сили та які наслідки це тягне?
3. Який порядок виконання судових рішень у кримінальному провадженні?
4. Які процесуальні дії суду здійснюються під час виконання вироку?
5. Як здійснюється відстрочка виконання вироку?
6. Які питання вирішує суд після виконання вироку?
7. Який порядок зарахування часу перебування засудженого в лікувальній установі у строк відбування покарання?
8. Які гарантії прав учасників кримінального провадження під час виконання судових рішень?

Теми для презентацій та повідомлень

1. Порядок набрання законної сили судовими рішеннями в кримінальному процесі.
2. Процесуальні дії суду під час виконання вироків: аналіз практики.
3. Відстрочка виконання вироку та її правові наслідки.
4. Зарахування часу перебування засудженого в лікувальній установі у строк відбування покарання.
5. Забезпечення прав і законних інтересів учасників кримінального провадження на стадії виконання судових рішень.

Література

1. Довідник термінів у практиці ЄСПЛ з питань кримінального судочинства / Л.І. Аркуша, О.О. Торбас, М.М. Стоянов, В.К. Волошина, В.А. Завтур, В.В. Сидорчук. - Одеса : Фенікс, 2022. - 48 с.
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_004
3. Конституція України: від 28 червня 1996 року (зі змінами та доповненнями) ред. від 01.01.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
4. Кримінальний кодекс України № 2341-III від 5 квітня 2001 року (зі змінами та доповненнями в ред. від 05.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
5. Кримінальний процес України : навч.-метод. посібник для студентів Юридичного фахового коледжу. 4-те вид. допов. та переробл. [Електронне видання] / Ю. П. Аленін, В. Г. Пожар, Д. В. Шилін, В. К.

Волошина, А. В. Мурзановська, В. А. Завтур. – Одеса : Фенікс, 2022. – 207 с. – URL: <https://doi.org/10.32837/11300.18764>

6. Кримінальний процес України : підруч. У 2-х ч. Ч. 2. «Судове провадження» / кол. авт. ; кер. авт. кол. к.ю.н., доц. В. М. Федченко. 3-є вид., доп. і перероб. Дніпро : ДДУВС, 2023. 292 с.

7. Кримінальний процес України : підручник / за ред. С. В. Ківалова та М. С. Цуцкірідзе. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 1104 с.

8. Кримінальний процес. Підготовка до Єдиного фахового вступного випробування: безкоштовний сертифікований онлайн курс (2 кредити ЄКТС) / Аркуша Л.І., Аленін Ю.П., Торбас О.О., Волошина В.К., Гуртієва Л.М., Пожар В.Г., Підгородинська А.В., Ракіпова І.В., Степаненко А.С., Шилін Д.В., Завтур В.А., Мандриченко Ж.В., Бабчинська Т.В. URL: <http://moodle.onua.edu.ua/course/view.php?id=1386>

9. Кримінальний процесуальний кодекс України: від 13 квітня 2012 р. (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-175>

10. Лукашкіна Т. В. Підстави та складові ухвалення процесуальних рішень у кримінальному судочинстві. Кримінальна юстиція сучасної України: виклики та перспективи: матеріали Міжнар.наук.-практ. конф., присв. до 75-річчя д.ю.н., проф. Ю. П. Аленіна (м. Одеса, 20 листоп. 2021 р.) Електронне видання / відповід. ред.: Л. І. Аркуша, О. О. Торбас, В. А. Завтур; НУ «ОЮА». Одеса, 2021. С. 27–34.

11. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України / за ред. С.В. Ківалова та С.І. Кравченко. Одеса: Фенікс, 2020. 924с.

12. Основи кримінального процесу : навч. посіб. / О. В. Пчеліна, Т. Г. Фоміна, В. В. Романюк, Г. І. Глобенко ; за заг. ред. Т. Г. Фоміної. Харків: Харків. нац. ун-т внутр. справ. 2023. 132 с.

13. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.

Тема 13. Загальна характеристика стадії перегляду судових рішень в касаційному порядку

Мета вивчення теми

Метою вивчення теми є формування у здобувачів системного розуміння стадії касаційного перегляду судових рішень у кримінальному провадженні, її завдань, правових меж і повноважень суду касаційної інстанції, а також набуття здатності аналізувати порядок подання та розгляду касаційних скарг.

Результати навчання

Після опрацювання теми здобувач буде спроможний:

1. пояснювати сутність та завдання касаційного перегляду судових рішень;
2. визначати судові рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку, та право учасників процесу на касаційне оскарження;
3. аналізувати порядок та строки касаційного оскарження, вимоги до касаційної скарги;
4. оцінювати межі перегляду рішень судом касаційної інстанції та порядок її розгляду;
5. описувати повноваження суду касаційної інстанції за результатами розгляду касаційної скарги;
6. застосовувати знання щодо підстав для передачі справи до Великої Палати Верховного Суду та нового розгляду справи;
7. оцінювати правові гарантії учасників кримінального процесу під час касаційного перегляду.

Лекційні питання

1. Сутність і завдання касаційного перегляду.
2. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку.
3. Порядок і строки касаційного оскарження.
4. Вимоги до касаційної скарги.
5. Межі перегляду судових рішень судом касаційної інстанції.
6. Підстави для передачі кримінального провадження на розгляд палати, об'єднаної або Великої Палати Верховного Суду.
7. Письмове касаційне провадження.
8. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом касаційної інстанції.
9. Види та зміст рішень суду касаційної інстанції (постанови та ухвали).

Методичні вказівки до вивчення теми

При вивченні теми слід звернути увагу на роль касаційного перегляду як механізму контролю судових рішень у кримінальному процесі. Важливо вивчити види рішень, що підлягають касаційному оскарженню, та розібратися з правом на касаційне оскарження для засудженого, потерпілого та інших учасників процесу.

Здобувачам рекомендується проаналізувати строки подання касаційної скарги, порядок її розгляду, а також особливості письмового касаційного провадження. Необхідно також дослідити підстави для передачі справи на розгляд палати, об'єднаної або Великої Палати Верховного Суду та

розглянути практичні ситуації щодо зміни чи скасування судових рішень касаційною інстанцією.

Для закріплення знань варто систематизувати матеріал у вигляді схем і таблиць: показати етапи касаційного перегляду, повноваження суду, права учасників процесу, а також практичні приклади повернення матеріалів кримінального провадження та нового розгляду справи після скасування рішення.

Питання до практичного заняття

1. Сутність і завдання касаційного перегляду.
2. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку.
3. Порядок і строки касаційного оскарження.
4. Вимоги до касаційної скарги.
5. Межі перегляду судових рішень судом касаційної інстанції.
6. Підстави для передачі кримінального провадження на розгляд палати, об'єднаної або Великої Палати Верховного Суду.
7. Письмове касаційне провадження.
8. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом касаційної інстанції.
9. Види та зміст рішень суду касаційної інстанції (постанови та ухвали).

Питання для самоконтролю

1. Що таке стадія касаційного перегляду судових рішень у кримінальному провадженні та які її завдання?
2. Які судові рішення можуть бути оскаржені в касаційному порядку?
3. Хто має право на касаційне оскарження та які обмеження існують?
4. Які строки та порядок подання касаційної скарги?
5. Які вимоги висуваються до касаційної скарги?
6. В чому полягають межі перегляду рішень судом касаційної інстанції?
7. Які повноваження суду касаційної інстанції за результатами розгляду скарги?
8. Підстави для передачі кримінального провадження до Великої Палати Верховного Суду.
9. Який порядок нового розгляду справи після скасування судового рішення касаційною інстанцією?
10. Які правові гарантії учасників процесу під час касаційного перегляду?

Теми для презентацій та повідомлень

1. Порядок та строки касаційного оскарження у кримінальному провадженні.
2. Межі та повноваження суду касаційної інстанції.
3. Письмове касаційне провадження: особливості та переваги.
4. Підстави для скасування чи зміни судових рішень у касаційному порядку.
5. Новий розгляд справи після касаційного скасування рішення: проблеми та практика.

Література

1. Волошина В.К., Скрипник Д.О. Окремі правові позиції Верховного Суду щодо провадження в суді касаційної інстанції Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 9 URL: http://lsej.org.ua/9_2022/115.pdf
2. Довідник термінів у практиці ЄСПЛ з питань кримінального судочинства / Л.І. Аркуша, О.О. Торбас, М.М. Стоянов, В.К. Волошина, В.А. Завтур, В.В. Сидорчук. - Одеса : Фенікс, 2022. - 48 с.
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_004
4. Конституція України: від 28 червня 1996 року (зі змінами та доповненнями в ред. від 01.01.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
5. Кримінальний кодекс України № 2341-III від 5 квітня 2001 року (зі змінами та доповненнями в ред. від 05.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
6. Кримінальний процес України : навч.-метод. посібник для студентів Юридичного фахового коледжу. 4-те вид. допов. та переробл. [Електронне видання] / Ю. П. Аленін, В. Г. Пожар, Д. В. Шилін, В. К. Волошина, А. В. Мурзановська, В. А. Завтур. – Одеса : Фенікс, 2022. – 207 с. – URL: <https://doi.org/10.32837/11300.18764>
7. Кримінальний процес України : підруч. У 2-х ч. Ч. 2. «Судове провадження» / кол. авт. ; кер. авт. кол. к.ю.н., доц. В. М. Федченко. 3-є вид., доп. і перероб. Дніпро : ДДУВС, 2023. 292 с.
8. Кримінальний процес України : підручник / за ред. С. В. Ківалова та М. С. Цуцкірідзе. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 1104 с.
9. Кримінальний процес. Підготовка до Єдиного фахового вступного випробування: безкоштовний сертифікований онлайн курс (2 кредити ЄКТС) / Аркуша Л.І., Аленін Ю.П., Торбас О.О., Волошина В.К., Гуртієва Л.М., Пожар В.Г., Підгородинська А.В., Ракіпова І.В., Степаненко А.С., Шилін Д.В., Завтур В.А., Мандриченко Ж.В., Бабчинська Т.В. URL: <http://moodle.onua.edu.ua/course/view.php?id=1386>

10. Кримінальний процесуальний кодекс України: від 13 квітня 2012 р. (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-175>
11. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України / за ред. С.В. Ківалова та С.І. Кравченко. Одеса:Фенікс, 2020. 924с.
12. Основи кримінального процесу : навч. посіб. / О. В. Пчеліна, Т. Г. Фоміна, В. В. Романюк, Г. І. Глобенко ; за заг. ред. Т. Г. Фоміної. Харків: Харків. нац. ун-т внутр. справ. 2023. 132 с.
13. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.
14. Ракіпова І.В., Пожар В.Г. Специфіка комунікації потерпілого в апеляційному та касаційному провадженні: окремі проблеми. Право і суспільство. 2021. № 4. С. 217-225. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2021/4_2021/31.pdf

Тема 14. Загальна характеристика стадії перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами

Мета вивчення теми

Метою вивчення теми є формування у здобувачів системного розуміння стадії перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами, її завдань, підстав для застосування, прав та обов'язків учасників процесу, а також набуття здатності аналізувати порядок подання заяви та здійснення кримінального провадження у цих випадках.

Результати навчання

Після опрацювання теми здобувач буде спроможний:

1. пояснювати сутність і завдання кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами;
2. визначати підстави та характер нововиявлених і виключних обставин;
3. описувати порядок і строки подання заяви про перегляд судового рішення;
4. аналізувати вимоги до заяви та процесуальний порядок її розгляду;
5. оцінювати наслідки відкриття кримінального провадження або відмови у заяві;
6. застосовувати знання щодо судових рішень, ухвалених за результатами перегляду кримінального провадження;

7. оцінювати правові гарантії учасників процесу на стадії перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.

Лекційні питання

1. Сутність і завдання кримінального провадження за нововиявленими чи виключними обставинами.

2. Підстави для здійснення кримінального провадження за нововиявленими чи виключними обставинами.

3. Характеристика нововиявлених чи виключних обставин.

4. Порядок подання заяви про перегляд судового рішення та відкриття кримінального провадження за нововиявленими чи виключними обставинами.

5. Відмова від заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими чи виключними обставинами та її наслідки.

6. Порядок перегляду судового рішення за нововиявленими чи виключними обставинами.

7. Судове рішення за наслідками кримінального провадження за нововиявленими чи виключними обставинами.

Методичні вказівки до вивчення теми

Слід звернути увагу на правову природу та значення нововиявлених і виключних обставин у кримінальному процесі як підстав для перегляду вже набраних законної сили судових рішень. Важливо розрізняти ці категорії та аналізувати приклади з практики щодо їх використання.

Рекомендується детально вивчити строки подання заяви, права та обов'язки осіб, які подають заяву, а також порядок відкриття кримінального провадження за нововиявленими чи виключними обставинами. Необхідно звернути увагу на процесуальні наслідки відмови від заяви та особливості перегляду судових рішень у цих випадках.

Для закріплення знань доцільно скласти схеми та таблиці: показати етапи стадії перегляду, підстави відкриття провадження, повноваження суду та учасників процесу, а також порядок ухвалення рішень за результатами кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами. Практичний аналіз судових рішень допоможе зрозуміти типові проблемні ситуації та алгоритми дій.

Питання до практичного заняття

1. Сутність і завдання кримінального провадження за нововиявленими чи виключними обставинами.

2. Підстави для здійснення кримінального провадження за нововиявленими чи виключними обставинами.

3. Характеристика нововиявлених чи виключних обставин.

4. Порядок подання заяви про перегляд судового рішення та відкриття кримінального провадження за нововиявленими чи виключними обставинами.

5. Відмова від заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими чи виключними обставинами та її наслідки.

6. Порядок перегляду судового рішення за нововиявленими чи виключними обставинами.

7. Судове рішення за наслідками кримінального провадження за нововиявленими чи виключними обставинами.

Питання для самоконтролю

1. Що таке стадія перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами?

2. Які підстави застосування нововиявлених і виключних обставин у кримінальному провадженні?

3. Хто має право подати заяву про перегляд судового рішення?

4. Які строки подання заяви та вимоги до її оформлення?

5. Який порядок відкриття кримінального провадження за нововиявленими чи виключними обставинами?

6. Які наслідки відмови від заяви про перегляд судового рішення?

7. Як здійснюється перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами?

8. Які судові рішення можуть бути ухвалені за результатами перегляду?

9. Які правові гарантії учасників процесу на цій стадії?

Теми для презентацій та повідомлень

1. Підстави та порядок перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами.

2. Виключні обставини як підстава для перегляду судового рішення: теорія і практика.

3. Строки та вимоги до заяви про перегляд судового рішення.

4. Відкриття кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами: практичні аспекти.

5. Судові рішення за результатами перегляду: види та процесуальне значення.

Література

1. Аркуша Л.І., Торбас О.О., Волошина В.К., Завтур В.А., Стоянов М.М. Щодо можливості перегляду ухвал слідчого судді за нововиявленими обставинами. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 2. С. 453-456. URL: http://www.lsej.org.ua/2_2023/107.pdf

2. Довідник термінів у практиці ЄСПЛ з питань кримінального судочинства / Л.І. Аркуша, О.О. Торбас, М.М. Стоянов, В.К. Волошина, В.А. Завтур, В.В. Сидорчук. - Одеса : Фенікс, 2022. - 48 с.
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_004
4. Конституція України: від 28 червня 1996 року (зі змінами та доповненнями) в ред. від 01.01.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
5. Кримінальний кодекс України № 2341-III від 5 квітня 2001 року (зі змінами та доповненнями в ред. від 05.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
6. Кримінальний процес України : навч.-метод. посібник для студентів Юридичного фахового коледжу. 4-те вид. допов. та переробл. [Електронне видання] / Ю. П. Аленін, В. Г. Пожар, Д. В. Шилін, В. К. Волошина, А. В. Мурзановська, В. А. Завтур. – Одеса : Фенікс, 2022. – 207 с. – URL: <https://doi.org/10.32837/11300.18764>
7. Кримінальний процес України : підруч. У 2-х ч. Ч. 2. «Судове провадження» / кол. авт. ; кер. авт. кол. к.ю.н., доц. В. М. Федченко. 3-є вид., доп. і перероб. Дніпро : ДДУВС, 2023. 292 с.
8. Кримінальний процес України : підручник / за ред. С. В. Ківалова та М. С. Цуцкірідзе. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 1104 с.
9. Кримінальний процес. Підготовка до Єдиного фахового вступного випробування: безкоштовний сертифікований онлайн курс (2 кредити ЄКТС) / Аркуша Л.І., Аленін Ю.П., Торбас О.О., Волошина В.К., Гуртієва Л.М., Пожар В.Г., Підгородинська А.В., Ракіпова І.В., Степаненко А.С., Шилін Д.В., Завтур В.А., Мандриченко Ж.В., Бабчинська Т.В. URL: <http://moodle.onua.edu.ua/course/view.php?id=1386>
10. Кримінальний процесуальний кодекс України: від 13 квітня 2012 р. (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-175>
11. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України / за ред. С.В. Ківалова та С.І. Кравченко. Одеса:Фенікс, 2020. 924с.
12. Основи кримінального процесу : навч. посіб. / О. В. Пчеліна, Т. Г. Фоміна, В. В. Романюк, Г. І. Глобенко ; за заг. ред. Т. Г. Фоміної. Харків: Харків. нац. ун-т внутр. справ. 2023. 132 с.
13. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.

Тема 15. Особливі порядки кримінального провадження

Мета вивчення теми

Метою вивчення теми є формування у здобувачів системного розуміння особливих порядків кримінального провадження, їх видів, специфіки досудового розслідування та судового розгляду, прав та обов'язків учасників процесу, а також набуття здатності аналізувати застосування спеціальних процедур, угод, приватного обвинувачення, примусових заходів медичного та виховного характеру, а також порядку провадження у випадках державної таємниці, за кордоном чи в умовах воєнного стану.

Результати навчання

Після опрацювання теми здобувач буде спроможний:

1. пояснювати сутність і завдання кримінального провадження за особливими порядками;
2. визначати умови та порядок здійснення спеціального досудового розслідування;
3. аналізувати порядок укладання та наслідки угод у кримінальному процесі;
4. описувати особливості кримінального провадження у формі приватного обвинувачення;
5. визначати специфіку кримінального провадження щодо окремих категорій осіб, неповнолітніх, обмежено осудних осіб та застосування до них примусових заходів медичного чи виховного характеру;
6. оцінювати порядок ведення кримінального провадження у випадках державної таємниці, на території дипломатичних представництв, на суднах під прапором України або в умовах воєнного стану;
7. застосовувати знання щодо відновлення втрачених матеріалів провадження та провадження щодо правопорушень, кримінальна протиправність яких була встановлена законом, що втратив чинність.

Лекційні питання

1. Види особливих проваджень у кримінальному процесі.
2. Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень.
3. Кримінальне провадження на підставі угод.
4. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення.
5. Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб.
6. Кримінальне провадження щодо неповнолітніх.
7. Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру.
8. Кримінальне провадження, яке містить відомості, що

становлять державну таємницю.

9. Кримінальне провадження на території дипломатичних представництв, консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні.

10. Відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження.

11. Кримінальне провадження щодо діяння, кримінальна протиправність якого була встановлена законом, що втратив чинність.

12. Особливий режим досудового розслідування, судового розгляду в умовах воєнного стану.

Методичні вказівки до вивчення теми

Слід звернути увагу на класифікацію та особливості окремих видів особливих порядків кримінального провадження, у тому числі спеціального досудового розслідування та кримінального провадження на підставі угод. Важливо проаналізувати норми, що регулюють ці процедури, та судову практику, яка їх реалізує.

Необхідно вивчити особливості повідомлення про підозру та застосування запобіжних заходів щодо окремих категорій осіб, неповнолітніх і осіб, щодо яких застосовуються примусові заходи медичного чи виховного характеру. Рекомендується порівняти досудове розслідування і судовий розгляд у загальному та спеціальному порядку, а також оцінити ефективність цих процедур.

Слід проаналізувати питання забезпечення прав учасників процесу у кримінальному провадженні, що містить державну таємницю, або проводиться за кордоном, на суднах під прапором України, а також у умовах воєнного стану. Доцільно скласти схеми та таблиці, що відображають алгоритми дій учасників процесу та суду за різними особливими порядками кримінального провадження.

Питання до практичного заняття

1. Види особливих проваджень у кримінальному процесі.
2. Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень.
3. Кримінальне провадження на підставі угод.
4. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення.
5. Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб.
6. Кримінальне провадження щодо неповнолітніх.
7. Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру.
8. Кримінальне провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю.

9. Кримінальне провадження на території дипломатичних представництв, консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні.

10. Відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження.

11. Кримінальне провадження щодо діяння, кримінальна протиправність якого була встановлена законом, що втратив чинність.

12. Особливий режим досудового розслідування, судового розгляду в умовах воєнного стану.

Питання для самоконтролю

1. Які види особливих порядків кримінального провадження існують?

2. У чому полягає специфіка спеціального досудового розслідування?

3. Який порядок розгляду клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування?

4. Що таке кримінальне провадження на підставі угод та які наслідки їх укладення?

5. Як здійснюється кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення?

6. Які особливості кримінального провадження щодо неповнолітніх і обмежено осудних осіб?

7. Підстави та порядок застосування примусових заходів медичного та виховного характеру.

8. Як проводиться кримінальне провадження щодо діянь, що містять державну таємницю або на території дипломатичних представництв, суден та в умовах воєнного стану?

9. Які заходи передбачені для відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження?

10. Який порядок провадження щодо діянь, кримінальна протиправність яких була встановлена законом, що втратив чинність?

Теми для презентацій та повідомлень

1. Особливості спеціального досудового розслідування та порядок його здійснення.

2. Кримінальне провадження на підставі угод: умови, наслідки, практика застосування.

3. Особливості кримінального провадження щодо неповнолітніх та застосування примусових заходів виховного характеру.

4. Примусові заходи медичного характеру: порядок та процесуальні особливості.

5. Кримінальне провадження в умовах державної таємниці, за кордоном та в умовах воєнного стану.

Література

1. Аленін Ю.П., Волошина В.К., Сидорчук В.В. Аналіз судової практики щодо оскарження вироку на підставі угод. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 6 URL: http://www.lsej.org.ua/6_2023/162.pdf
2. Аленін Ю.П., Іщук Д.О., Ляховченко І.А. Відмова судом присяжних від дослідження доказів щодо обставин, які ніким не оспорується: аналіз потенційних ризиків. Юридичний науковий електронний журнал. 2025. № 1. С. 831-834. http://www.lsej.org.ua/1_2025/202.pdf
3. Ващук Л.П., Торбас О. О. Кримінальні процесуальні та криміналістичні особливості документування воєнних злочинів.Правова система України в умовах воєнного стану: збірник наукових праць / за заг. ред. О. О. Кота, А. Б. Гриняка, Н. В. Міловської, М. М. Хоменка. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 484–494.
4. Гловюк І. В., Тетерятник Г. К. Контекстуальні елементи у провадженнях щодо воєнних злочинів: предмет доказування *sui generis*. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 6. С. 394–398.
5. Гуртієва Л.М., Лукашкіна Т.В. Деякі пропозиції щодо вдосконалення нормативного регулювання звільнення неповнолітнього від кримінальної відповідальності. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 12. С. 339-344. URL: http://www.lsej.org.ua/12_2021/86.pdf; DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2021-12/85>
6. Довідник термінів у практиці ЄСПЛ з питань кримінального судочинства / Л.І. Аркуша, О.О. Торбас, М.М. Стоянов, В.К. Волошина, В.А. Завтур, В.В. Сидорчук. - Одеса : Фенікс, 2022. - 48 с.
7. Завтур В.А. Нормативне забезпечення права на свободу та особисту недоторканість у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру (частина 1). Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 7. С. 374-378. URL: http://lsej.org.ua/7_2022/90.pdf
8. Завтур В.А. Нормативне забезпечення права на свободу та особисту недоторканість у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру (частина 2). Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 1. С. 740-742. URL: http://www.lsej.org.ua/1_2024/180.pdf
9. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_004
10. Конституція України: від 28 червня 1996 року (зі змінами та доповненнями) ред. від 01.01.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>

11. Кримінальний кодекс України № 2341-III від 5 квітня 2001 року (зі змінами та доповненнями в ред. від 05.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
12. Кримінальний процес України : навч.-метод. посібник для студентів Юридичного фахового коледжу. 4-те вид. допов. та переробл. [Електронне видання] / Ю. П. Аленін, В. Г. Пожар, Д. В. Шилін, В. К. Волошина, А. В. Мурзановська, В. А. Завтур. – Одеса : Фенікс, 2022. – 207 с. – URL: <https://doi.org/10.32837/11300.18764>
13. Кримінальний процес України : підруч. У 2-х ч. Ч. 2. «Судове провадження» / кол. авт. ; кер. авт. кол. к.ю.н., доц. В. М. Федченко. 3-є вид., доп. і перероб. Дніпро : ДДУВС, 2023. 292 с.
14. Кримінальний процес України : підручник / за ред. С. В. Ківалова та М. С. Цуцкірідзе. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 1104 с.
15. Кримінальний процес. Підготовка до Єдиного фахового вступного випробування: безкоштовний сертифікований онлайн курс (2 кредити ЄКТС) / Аркуша Л.І., Аленін Ю.П., Торбас О.О., Волошина В.К., Гуртієва Л.М., Пожар В.Г., Підгородинська А.В., Ракіпова І.В., Степаненко А.С., Шилін Д.В., Завтур В.А., Мандриченко Ж.В., Бабчинська Т.В. URL: <http://moodle.onua.edu.ua/course/view.php?id=1386>
16. Кримінальний процесуальний кодекс України: від 13 квітня 2012 р. (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-175>
17. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України / за ред. С.В. Ківалова та С.І. Кравченко. Одеса:Фенікс, 2020. 924с.
18. Основи кримінального процесу : навч. посіб. / О. В. Пчеліна, Т. Г. Фоміна, В. В. Романюк, Г. І. Глобенко ; за заг. ред. Т. Г. Фоміної. Харків: Харків. нац. ун-т внутр. справ. 2023. 132 с.
19. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.

Тема 16. Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження

Мета вивчення теми

Метою вивчення теми є формування у здобувачів глибокого розуміння правового регулювання міжнародного співробітництва у кримінальному провадженні, його напрямів, форм та процедур, а також специфіки взаємодії з міжнародними та іноземними органами. Крім того, метою є набуття практичних навичок у застосуванні процедур видачі та передачі осіб,

виконанні вироків іноземних держав і Міжнародного кримінального суду, а також організації ефективного обміну доказами та збереження інформації, що становить державну таємницю.

Результати навчання

Після опрацювання теми здобувач буде спроможний:

1. визначати поняття, види та правове регулювання міжнародного співробітництва у кримінальному провадженні;
2. описувати напрями та форми міжнародного співробітництва, суб'єктів та їх повноваження;
3. застосовувати знання щодо порядку подання та розгляду запитів про міжнародну правову допомогу;
4. оцінювати підстави, умови та порядок видачі осіб, екстрадиційного та тимчасового арешту для забезпечення видачі;
5. аналізувати порядок перейняття та передання кримінального провадження між державами;
6. визначати порядок виконання вироків іноземних держав та міжнародних судових установ;
7. описувати процедуру передачі засуджених осіб, її наслідки та організацію відбування покарання;
8. застосовувати норми щодо співробітництва з Міжнародним кримінальним судом, включаючи консультації, передання кримінальних проваджень, виконання запитів та забезпечення конфіденційності.

Лекційні питання

1. Поняття та зміст міжнародного співробітництва під час кримінального провадження.
2. Суб'єкти міжнародного співробітництва під час кримінального провадження.
3. Доказова сила документів, отриманих у зв'язку із запитом про міжнародне співробітництво.
4. Напрями та форми (види) міжнародного співробітництва під час кримінального провадження.
5. Загальні засади міжнародного співробітництва.
6. Міжнародна правова допомога при проведенні процесуальних дій.
7. Видача осіб, які вчинили кримінальне правопорушення (екстрадиція).
8. Кримінальне провадження у порядку перейняття.
9. Визнання та виконання вироків судів іноземних держав та передача засуджених осіб.
10. Особливості співробітництва з Міжнародним кримінальним судом.

Методичні вказівки до вивчення теми

Необхідно детально вивчити нормативно-правові акти України та міжнародні договори, що регулюють міжнародне співробітництво у кримінальному провадженні, а також роль центральних органів України у взаємодії з іноземними органами. Важливо зрозуміти різницю між дипломатичним, централізованим, децентралізованим та безпосереднім порядком здійснення міжнародних процедур.

Слід звернути увагу на порядок подання та розгляду запитів про міжнародну правову допомогу, особливості видачі осіб, екстрадиційного арешту та тимчасового затримання для забезпечення видачі. Доцільно опрацювати практичні приклади виконання вироків іноземних держав, передачі засуджених осіб та організації відбування покарання.

Необхідно вивчити специфіку співробітництва з Міжнародним кримінальним судом, включаючи передання кримінальних проваджень, виконання запитів, забезпечення збереження доказів та конфіденційності інформації, пов'язаної з національною безпекою. Рекомендується скласти схеми та таблиці, що відображають процесуальні дії та алгоритми міжнародного співробітництва на різних стадіях кримінального провадження.

Питання до практичного заняття

1. Поняття та зміст міжнародного співробітництва під час кримінального провадження.
2. Суб'єкти міжнародного співробітництва під час кримінального провадження.
3. Доказова сила документів, отриманих у зв'язку із запитом про міжнародне співробітництво.
4. Напрями та форми (види) міжнародного співробітництва під час кримінального провадження.
5. Загальні засади міжнародного співробітництва.
6. Міжнародна правова допомога при проведенні процесуальних дій.
7. Видача осіб, які вчинили кримінальне правопорушення (екстрадиція).
8. Кримінальне провадження у порядку перейняття.
9. Визнання та виконання вироків судів іноземних держав та передача засуджених осіб.
10. Особливості співробітництва з Міжнародним кримінальним судом.

Питання для самоконтролю

1. Що таке міжнародне співробітництво у кримінальному провадженні, його напрями та форми?
2. Які суб'єкти беруть участь у міжнародному співробітництві та які їхні повноваження?
3. Які підстави та порядок подання запиту про міжнародну правову допомогу?
4. Що таке видача особи, які її види та порядок здійснення?
5. Які підстави та порядок застосування тимчасового та екстрадиційного арешту для забезпечення видачі особи?
6. Як організовується виконання вироків іноземних держав і міжнародних судових установ?
7. В чому полягає процедура передачі засуджених осіб, які її наслідки?
8. Які особливості співробітництва з Міжнародним кримінальним судом щодо передання кримінальних проваджень, виконання запитів та захисту інформації?

Теми для презентацій та повідомлень

1. Напрями та форми міжнародного співробітництва у кримінальному провадженні.
2. Підстави та порядок видачі осіб і забезпечення виконання екстрадиційних запитів.
3. Переїняття та передання кримінального провадження між державами: порядок та практика.
4. Виконання вироків іноземних держав та міжнародних судових установ.
5. Співробітництво України з Міжнародним кримінальним судом: особливості та алгоритми дій.

Література

1. Волошина В. Загородній А. Участь прокурора під час видачі особи (екстрадиції): питання теорії та практики Юридичний вісник, 2025 №1 С.7-14 <http://yurvisnyk.in.ua/index.php/yuridichnij-visnik-1-2025.html>
2. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР / Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80#Text>
3. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI / Відомості Верховної Ради України. 2013. № 9-10, 11-12, 13. Ст. 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.
4. Підгородинська А. В. Використання рішень іноземних судів та міжнародних судових органів у кримінальному процесі України: Монографія. Одеса «Юридична література», 2013. 184 с.

5. Підгородинська А.В. Взаємовплив правових позицій міжнародних судів: питання юрисдикції”. Юридичний вісник. № 2, 2025. С. 183-189. URL: http://yurvisnyk.in.ua/v2_2025/22.pdf
6. Підгородинська А.В. До питання формування судової позиції міжнародного суду. Юридичний науковий електронний журнал. 2025. № 4. С. 376-378. URL:http://lsej.org.ua/4_2025/90.pdf
7. Підгородинська А.В. Міжнародне співробітництво у сфері визнання та виконання іноземних судових рішень. Юридичний науковий електронний журнал № 5, 2024 .
8. Підгородинська А.В. Система та підстави визнання іноземних судових рішень. Право і суспільство, №1, 2024, том 2 URL: <http://pravoisuspilstvo.org.ua/index.php/archiv?id=183/>
9. Підгородинська А.В., Бойченко І.І. Окремі питання механізму забезпечення прав осіб у провадженнях із міжнародного співробітництва у кримінальному процесі України. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 5. С. 273-278. URL: http://lsej.org.ua/5_2021/66.pdf URL: <https://legalhorizons.com.ua/lh/article/view/12>
10. Підгородинська А.В., Широбокова Л.І. Кримінальні процесуальні гарантії прав осіб у провадженнях із взаємної правової допомоги та у порядку перейняття. ScienceRice: Juridical Science. 2021. № 2 (16). С. 48-57. URL: http://journals.uran.ua/sr_law/article/view/235325/234495
11. Римський Статут Міжнародного кримінального суду від 17 липня 1998 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_588#Text .
12. Смирнов М. І. Вдосконалення порядку тимчасової передачі осіб, які тримаються під вартою або відбувають покарання на території іноземної держави. Кримінальна юстиція сучасної України: виклики та перспективи : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присв. до 75-річчя д.ю.н., проф. Ю. П. Алєніна (м. Одеса, 20 листоп. 2021 р.). Одеса, 2021. С. 60-65.
13. Смирнов М. І. Визнання Україною юрисдикції Міжнародного кримінального суду, як механізм притягнення до відповідальності росії за злочин агресії проти України. Держава та регіони. Серія: Право. 2023. № 1. С. 216-222. <http://law.stateandregions.zp.ua/>
14. Смирнов М. І. Використання відеоконференції у кримінальному провадженні України та сфері міжнародного співробітництва держав у кримінальному судочинстві. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 2. С. 291-296. <http://www.lsej.org.ua/index.php/arkhiv-nomeriv?id=134>
15. Смирнов М. І. Відеоконференція як процесуальна форма використання інформаційних технологій у кримінальному провадженні України. Правовий часопис Донбасу. 2021. № 2 (75). С. 175-181. <https://ljd.dli.donetsk.ua/>
16. Смирнов М. І. Концептуальні питання ратифікації Римського статуту Міжнародного кримінального суду та співробітництва України з

Міжнародним кримінальним судом в контексті військової агресії росії проти України. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 1. С. 542-546. <http://lsej.org.ua/index.php/arkhiv-nomeriv>

17. Смирнов М. І. Концептуальні питання співробітництва України з Міжнародним кримінальним судом. Юридичний вісник. 2022. № 5. С. 198-205. <http://yurvisnyk.in.ua/index.php/yuridichnij-visnik-5-2022.html>

18. Смирнов М. І. Міжнародно-правові механізми розслідування та притягнення до відповідальності країни-агресора за найтяжчі міжнародні злочини. Нове українське право. 2023. № 1. С. 172-180. <http://newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/issue/view/14>

19. Смирнов М. І. Міжнародно-правові механізми розслідування та притягнення до відповідальності країни-агресора за найтяжчі міжнародні злочини. Стратегічні орієнтири сталого розвитку в Україні та світі : матеріали II міжнар. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 21 квіт. 2023 р.). Чернігів, 2023. С. 534-536. <https://stu.cn.ua/nauka-ta-innovatcii/naukovi-zahody/konferencziyi-nu-chernigivska-politehnika/>

20. Смирнов М. І. Напрями удосконалення та перегляд архітектури міжнародної системи правосуддя в контексті створення спеціального міжнародного трибуналу ad hoc щодо злочину агресії росії проти України. Наукова та педагогічна спадщина професора Ю. Є. Полянського : матеріали круг. столу (м. Одеса, 17 лют. 2023 р.). Одеса, 2023. С. 60-64. (0,22 д.а.)

21. Смирнов М. І. Основні аспекти діяльності та питання юрисдикції Міжнародного кримінального суду в контексті військової агресії росії проти України. Ампаро. 2022. № 4. С. 41-47. <http://law.journalsofznu.zp.ua/visnik-4-2022>

22. Смирнов М. І. Особливості проведення допиту за допомогою відеоконференції у сфері міжнародної правової допомоги. Право і суспільство. 2021. № 2. С. 212-217. <http://www.pravoisuspilstvo.org.ua/>

23. Смирнов М. І. Особливості співробітництва України з Міжнародним кримінальним судом в контексті військової агресії росії проти України. Право і суспільство. 2023. № 1. С. 395-402. <http://pravoisuspilstvo.org.ua/index.php/archiv?id=174>

24. Смирнов М. І. Отримання показань від осіб, які перебувають під вартою або відбувають покарання в іноземній державі за допомогою відеоконференції. Знання європейського права. Juris Europensis Scientia. 2021. № 2. С. 105-109. <http://jes.nuoua.od.ua/>

25. Смирнов М. І. Перегляд архітектури міжнародної системи правосуддя в контексті створення спеціального міжнародного трибуналу ad hoc щодо злочину агресії проти України. Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 19 трав. 2023 р.). Одеса, 2023. С. . <https://www.onua.edu.ua/ua/news/aktualno/7635-mizhnarodna-konferentsiya->

evropejski-orientiri-rozvitku-ukrajini-v-umovakh-vijni-ta-globalnikh-viklikiv-khkh-stolittya-sinerhiya-naukovikh-osvitnikh-ta-tehnologichnikh-rishen

26. Смирнов М. І. Перспективи та правові наслідки ратифікації Україною Римського статуту Міжнародного кримінального суду в контексті військової агресії росії проти України. *Juris Europensis Scientia*. 2022. № 6. С. 98-102. <http://jes.nuoua.od.ua/6-2022>

27. Смирнов М. І. Притягнення до відповідальності країни-агресора за найтяжчі міжнародні злочини скоєні в Україні під час повномасштабного військового вторгнення: юрисдикційні аспекти. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 1. С. 603-612. http://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2023/04/APP_01_2023_FINAL.pdf

28. Смирнов М. І. Притягнення до відповідальності країни-агресора за найтяжчі міжнародні злочини скоєні в Україні під час повномасштабного військового вторгнення. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція»*. 2022. № 60. С. 90-94. <http://vestnik-pravo.mgu.od.ua/index.php/arkhiv-nomeriv?id=156>

29. Смирнов М. І. Процесуальний порядок та особливості отримання показань шляхом відеоконференції від осіб, які тримаються під вартою або відбувають покарання на території іноземної держави. *Кримінальна юстиція в Україні: реалії та перспективи : матеріали круг. столу (м. Львів, 11 черв. 2021 р.)*. Львів, 2021. С. 301-305. <https://www.lvduvs.edu.ua/component/k2/item/2211-11-cherwnia-vidbudetsia-kruhlyi-stil-kryminalna-iustytisia-v-ukraini-realii-ta-perspektyvy>

30. Смирнов М. І. Спеціальний міжнародний трибунал ad hoc щодо злочину агресії росії проти України, як механізм для розслідування та притягнення до відповідальності країни-агресора за найтяжчий міжнародний злочин: міжнародно-правові та юрисдикційні аспекти. *Київський часопис права*. 2023. № 1. С. 401-410. <http://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/issue/archive>

31. Смирнов М. І. Спеціальний міжнародний трибунал ad hoc щодо злочину агресії росії проти України, як механізм для розслідування та притягнення до відповідальності країни-агресора за найтяжчий міжнародний злочин. *Юридичні науки: проблеми та перспективи : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24-25 лют. 2023 р.)*. Запоріжжя, 2023. С. 288-292. <http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/book/191>

32. Смирнов М. І. Співробітництво України з Міжнародним кримінальним судом, як механізм притягнення до відповідальності росії за злочин агресії проти України. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2022. № 6. С. 227-231. <http://pjuv.nuoua.od.ua/index.php/prikarpatskij-yuridichnij-visnik-6-2022>

33. Смирнов М. І. Спроможності національної та міжнародної системи кримінальної юстиції з розслідування, притягнення до

відповідальності та покарання країни-агресора за найтяжчі міжнародні злочини скоєні в Україні. *Integration of Education, Science and Business in Modern Environment: Winter Debates* : матеріали IV міжнар. наук.-практ. інтер.-конф. (м. Дніпро, 23-24 лют. 2023 р.). Дніпро, 2023. С. 264-267. <http://www.wayscience.com/wp-content/uploads/2023/03/4-Conference-Proceedings-February-23-24-2023.pdf>

34. Смирнов М. І. Спрощений порядок надання (отримання) міжнародної правової допомоги за допомогою відеоконференції. Актуальні питання розвитку юридичної науки та практики : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 21 трав. 2021 р.). Київ, 2021. С. 166-167. <http://law.knu.ua/ua/>

35. Смирнов М. І. Створення та діяльність спеціального міжнародного трибуналу ad hoc щодо злочину агресії росії проти України. *Правові новели*. 2023. № 19. С. 169-177. <http://legalnovels.in.ua/19-2023>

36. Смирнов М. І. Створення та діяльність спеціального міжнародного трибуналу ad hoc щодо злочину агресії росії проти України. *Russia-Ukraine War: Consequences for the World* : матеріали III міжнар. наук.-практ. інтер.-конф. (м. Дніпро, 02-03 бер. 2023 р.). Дніпро, 2023. С. 119-121. <http://www.wayscience.com/wp-content/uploads/2023/03/Conference-Proceedings-March-2-3-2023.pdf>

37. Смирнов М. І. Як ратифікація Римського статуту Міжнародного кримінального суду може вплинути на розслідування злочину агресії росії проти України. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2022. № 6. С. 164-169. <https://chasopys-ppp.dp.ua/index.php/chasopys/issue/view/14>

38. Торбас О.О., Завтур В.А. «Намібійські винятки» Міжнародного Суду ООН у сфері кримінальної юстиції: проблеми застосовності. *Juris Europensis Scientia*. 2024. № 1. С. 149-154. URL: http://jes.nuoua.od.ua/archive/1_2024/29.pdf

ЗАДАЧІ ТА ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Вирішення задач (кейсів) – це привід обговорити низку теоретичних та практичних питань, проаналізувати чинне законодавство, практику його застосування, а також висловити власну позицію з розглядуваного питання.

Як свідчить педагогічний досвід проведення практичних занять, здобувачам легше з'ясувати правову ситуацію, якщо у задачі вказано прізвище певних учасників кримінального провадження, тому ми і наводимо такі прізвища, які нічого спільного з реальними особами не мають.

Більшість задач було взято з джерела : Кримінальний процес України : практикум / Т.В. Лукашкіна, Л.М. Гуртієва ; за ред. проф. Л.І. Аркуши, проф. Ю.П. Аленіна ; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2022. 544 с. Крім того, деякі задачі допрацьовано, а також наведено додаткові задачі та завдання (таблиці тощо).

КЕЙСИ

№ 1. 12 травня гр-н Малій звернувся до поліції з заявою про вчинення у нього крадіжки речей з квартири. В заяві йшлося про викрадення значної кількості коштовностей та антикварних речей. В прийнятті заяви йому було відмовлено і усно роз'яснено, що він відомий як особа, що зловживає спиртними напоями, і тих речей, про викрадення яких він пише в заяві, у нього не могло бути.

Малій має намір оскаржити відмову у прийнятті заяви про вчинення кримінального правопорушення. 25 травня він звернувся до адвоката і просив пояснити: чи є у нього таке право; якщо таке право він має, то куди, в якому порядку він може звернутися зі скаргою.

Як повинен відповісти на ці запитання адвокат, на підставі яких норм кримінального процесуального права?

Інший варіант: Малій звернувся до адвоката 20 травня. ***Як повинен відповісти на ці запитання адвокат?***

Чи виникли кримінально-процесуальні відносини у наведених ситуаціях?

З якого моменту починається кримінальне провадження?

№ 2. До поліції звернувся гр-н Іванов із заявою про вчинення щодо нього злочину – замаху на вбивство. Заяву було зареєстровано, внесені відповідні відомості до ЄРДР, розпочато досудове розслідування. Під час досудового розслідування було проведено необхідні слідчі (розшукові) дії та інші процесуальні дії; гр-ну Алієву вручено повідомлення про підозру у

вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 115 КК; підозрюваному був призначений захисник.

Після подальшого розслідування злочину прокурор, визнавши зібрані докази достатніми для складання обвинувального акта, повідомив підозрюваному, його захиснику про завершення досудового розслідування та надання доступу до матеріалів досудового розслідування. Всі необхідні дії щодо надання доступу до матеріалів досудового розслідування було виконано. Про відкриття сторонами кримінального провадження матеріалів прокурор повідомив потерпілого (та забезпечив його право ознайомитися з ними за правилами, викладеними в ст. 290 КПК).

Обвинувальний акт (складений слідчим та затверджений прокурором) разом із документами, зазначеними у ч. 4 ст. 291 КПК, прокурор направив до суду.

Після надходження до суду обвинувального акту (та документів, зазначених ч. 4 ст. 291 КПК), був визначений склад суду для проведення підготовчого провадження та судового розгляду. Через п'ять днів було проведено судове засідання, в результаті якого прийнято рішення (ухвала) про призначення судового розгляду. Через десять днів відбувся судовий розгляд, який закінчився ухваленням обвинувального вироку. Алієв був засуджений до восьми років позбавлення волі.

Обвинувачений вважав вирок незаконним та необґрунтованим і приніс на вирок апеляційну скаргу. Суд апеляційної інстанції розглянув скаргу і постановив ухвалу про скасування вироку та призначення нового розгляду в суді першої інстанції (оскільки частина судового розгляду було проведено за відсутності захисника). З таким рішенням суду апеляційної інстанції не погодились прокурор та потерпілий.

Які з наведених етапів кримінальної процесуальної діяльності є стадіями кримінального провадження?

Які ще стадії кримінального провадження можливі в даній справі та за наявності яких умов?

Які кримінальні процесуальні функції здійснювали слідчий, прокурор, суд, підозрюваний (обвинувачений) Алієв та його захисник?

Чи є потерпілий Іванов учасником кримінального провадження з боку сторони обвинувачення?

№ 3. Вироком місцевого загального суду гр-н Коваль засуджений за крадіжку (ч. 3 ст. 185 КК) до 4 років позбавлення волі. В апеляційному порядку вирок оскаржений не був. Через місяць після набрання вироком законної сили засуджений звернувся до Верховного Суду з касаційною скаргою, в якій просив про пом'якшення покарання, пославшись на те, що суд не врахував наявність пом'якшуючих обставин.

Чи підлягає розгляду в касаційному порядку така скарга?

У чому полягає сутність касаційного провадження?

У чому полягає відмінність касаційного провадження від апеляційного провадження?

№ 4. Вироком місцевого загального суду гр-н Глущенко був засуджений за вбивство через необережність (ст. 119 КК) до 3 років позбавлення волі. Після набрання вироком законної сили родичі Глущенко дізналися про такі обставини: свідки, які стверджували в суді, що бачили як Глущенко наносив удари потерпілому, давали завідомо неправдиві показання.

Чи можливо буде поставити питання про перегляд обвинувального вироку?

Якщо таке можливо, то в якому порядку та відповідно до яких норм КПК?

№ 5. Гр-н Керімов був затриманий під час замаху на вбивство та доставлений до відділку поліції. Було внесені відповідні відомості до ЄРДР, розпочато досудове розслідування. Під час досудового розслідування була призначена щодо підозрюваного психіатрична експертиза. З одержаного висновку експерта вбачається, що Керімов на момент вчинення дій відносно потерпілого внаслідок психічного захворювання не міг усвідомлювати свої дії та керувати ними.

Чи можливе подальше кримінальне провадження після одержання такого висновку експерта?

У якому порядку буде здійснюватись кримінальне провадження щодо Керімова?

Які особливості кримінального провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру?

Які види проваджень (види порядків кримінального провадження) передбачені КПК?

№ 6. До поліції звернувся гр-н Малій із заявою про викрадення його автомобіля. Відповідні дані було внесено до ЄРДР за ознаками вчинення злочину, передбаченого ч. 1 ст. 289 КК (незаконне заволодіння транспортним засобом) та розпочато досудове розслідування. Під час досудового розслідування слідчий встановив, що автомобілем незаконно заволодів 15-річний Майстренко, який мав навички керування автомобілем. Побачивши, що Малій не закрив свій автомобіль, Майстренко сів за кермо та поїхав за місто, де покинув автомобіль.

Чи можливе подальше кримінальне провадження щодо Майстренка?

У якому порядку буде здійснюватись кримінальне провадження щодо неповнолітнього Майстренка?

Чи можливе застосування до неповнолітнього Майстренка будь-яких заходів кримінально правового характеру?

Які особливості кримінального провадження щодо неповнолітніх, які не досягли віку кримінальної відповідальності?

Які особливості кримінального провадження щодо неповнолітніх, які досягли віку кримінальної відповідальності?

№ 7. До поліції звернулась Бережна з заявою про заподіяння їй легких тілесних ушкоджень з короткочасним розладом здоров'я гр-ном Івановим. Як стверджувала Бережна, Іванов є її сусідом, з яким склалися неприємні стосунки через те, що він кидав на її земельну ділянку сміття, вона зібрала це сміття та кинула на його ділянку, між ними виникла сварка, Іванов її побив, довелось викликати швидку допомогу. Відповідні відомості внесені до ЄРДР, розпочато досудове розслідування за фактом вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 125 КК.

У якій формі повинно буде здійснюватися досудове розслідування?

Який суб'єкт кримінального провадження повинен буде здійснюватиме досудове розслідування?

Інший варіант: Під час досудового розслідування було призначено медичну експертизу, з висновку якої вбачається, що потерпілій Бережній завдано тілесні ушкодження середньої тяжкості (ч. 1 ст. 122 КК).

У якій формі повинно буде здійснюватися досудове розслідування в такому випадку?

Який суб'єкт кримінального провадження повинен буде здійснюватиме досудове розслідування в такому випадку?

№ 8. Під час досудового розслідування гр-ну Ярцеву повідомлено про підозру у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 286 КК (порушення правил безпеки дорожнього руху). Ярцев висловлював щире каяття, відшкодував потерпілому шкоду. Підозрюваний та потерпілий уклали угоду про примирення. Слідчий склав обвинувальний акт, який був затверджений прокурором. Обвинувальний акт (та документи, зазначені ч. 4 ст. 291 КПК) разом з угодою про примирення прокурор направив до суду.

В якій стадії кримінального провадження суд повинен буде розглянути угоду про примирення?

В якому процесуальному акті суд сформулює рішення про затвердження угоди (якщо визнає, що укладення угоди відбулось з дотриманням всіх вимог закону)?

№ 9. Місцевий загальний суд розглядає обвинувальний акт, в якому Іванов обвинувачується у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 121 КК (умисне тяжке тілесне ушкодження). Під час

дослідження доказів, зокрема доказів, наданих стороною захисту, прокурор відмовився від підтримання публічного обвинувачення (з дотриманням вимог ст.ст. 340, 341 КПК).

Головуючий роз'яснив потерпілому його право самостійно підтримувати обвинувачення (ч. 2 ст. 340 КПК). Потерпілий висловив бажання підтримувати обвинувачення в суді, в подальшому потерпілий та його представник подавали докази, наполягали на визнанні Іванова винуватим та засудженні його за ч. 1 ст. 121 КК.

Які кримінальні процесуальні функції здійснювали суд, прокурор, сторона захисту, потерпілий та його представник?

Як змінюється статус кримінального провадження в зв'язку з відмовою прокурора від підтримання публічного обвинувачення та подальшого підтримання обвинувачення потерпілим?

У яких випадках потерпілий та його представник є учасником кримінального провадження з боку сторони обвинувачення?

№ 10. До поліції надійшла заява про вчинення 17-річним Гороховим хуліганських дій (ч. 1 ст. 296 КК).

Який суб'єкт кримінального провадження та в якій формі повинен буде здійснити досудове розслідування?

Який суб'єкт кримінального провадження буде визначати особу, уповноважену на здійснення досудового розслідування?

№ 11. У невеличкому містечку було вчинено вбивство трьох осіб. Відповідні дані внесені до ЄРДР, розпочато досудове розслідування. Громадськість містечка була стурбована, ходили різні чутки, побоювання, що можуть бути вчинені й інші вбивства. До слідчого, який проводив досудове розслідування, звернувся редактор місцевої газети з проханням повідомити: які процесуальні дії було проведено, які результати розслідування, чи є дані відносно осіб, підозрюваних у вчиненні вбивств. Редактор посилався на право мешканців на інформацію з питань, які турбують їх.

Чи повинен (має повноваження) слідчий відповісти на запитання редактора місцевої газети?

Чи несе відповідальність слідчий за розголошення даних досудового розслідування?

№ 12. Під час досудового розслідування гр-ну Петрову повідомлено про підозру у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 15 КК, ч. 1 ст. 115 КК (замах на умисне вбивство). Прокурор звернувся до слідчого судді з клопотанням про обрання до підозрюваного запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. В день, на який призначено розгляд клопотання, під судом зібралась юрба приятелів Петрова, які наполягали на тому, щоб їх

пустили до зали, де розглядатиметься клопотання, оскільки вони мають намір своєю присутністю «підтримати» підозрюваного.

Пославшись на те, що Петрову ще не виповнилось 18 років, слідчий суддя прийняв рішення про проведення закритого судового засідання з розгляду клопотання прокурора, відповідно до п. 1 ч. 2 ст. 27 КПК.

Законний представник підозрюваного (батько Петрова), заперечує проти розгляду клопотання у закритому засіданні, каже, що «підтримати» підозрюваного прийшли і деякі їх родичі. Він послався на те, що закритий розгляд можливий щодо обвинуваченого (як зазначено у п. 1 ч. 2 ст. 27 КПК), а його син – тільки підозрюваний.

Чи реалізується принцип гласності і відкритості судового провадження під час здійснення повноважень слідчим суддею?

Чи має повноваження слідчий суддя своєю ухвалою визнати необхідним проведення закритого судового засідання при розгляді клопотання про обрання запобіжного заходу?

№ 13. Під час досудового розслідування гр-ну Смілкову повідомлено про підозру у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК (розбій, вчинений особою, яка раніше вчинила розбій). До слідчого судді звернувся прокурор з клопотанням про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою до Смілкова. Під час розгляду клопотання слідчий суддя звернув увагу на синці на обличчі та руках підозрюваного. На запитання слідчого судді Смілков пояснив, що його побили під час затримання, хоч він не чинив опір працівникам поліції, а потім у приміщенні поліції. Крім того Смілков заявив, що він бажає мати захисника, але у нього немає родичів, які могли б запросити адвоката.

Прокурор стверджує, що було проведено перевірку причин, за яких у підозрюваного з'явилися сліди тілесних ушкоджень. Встановлено, що Смілков намагався втекти під час затримання, чинив опір, впав та одержав забиття та синці.

Яким чином та відповідно до яких положень КПК повинен діяти слідчий суддя?

Проявленням дії якого принципу кримінального провадження можна пояснити обов'язки слідчого судді?

№ 14. Гр-н Жаденко був затриманий за підозрою у вчиненні злочинів, передбачених ч. 2 ст. 286 КК (порушення правил безпеки дорожнього руху, внаслідок чого потерпілому заподіяно тяжке тілесне ушкодження) та ч. 1 ст. 135 КК (завідоме залишення без допомоги особи, яка перебуває в небезпечному для життя стані). Слідчий, який здійснює досудове розслідування у даному провадженні, звернувся до слідчого судді з клопотанням (погодженим з прокурором) про обрання до підозрюваного запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.

Слідчий суддя, розглянувши клопотання в порядку, передбаченому ст. 193 КПК, своєю ухвалою обрав до Жаденка запобіжний захід – тримання під вартою на строк 60 діб. Підозрюваний не згоден з рішенням слідчого судді, вважає обраний до нього запобіжний захід надмірно суворим.

Чи має підозрюваний можливості для оспорювання рішення слідчого судді?

Які гарантії захисту прав особи, щодо якої застосовуються заходи кримінального процесуального примусу, передбачені чинним КПК?

№ 15. До поліції звернувся гр-н Малій із заявою про вчинення шахрайства. Відповідні відомості було внесені до ЄРДР, для здійснення досудового розслідування був призначений слідчий Буторін. Під час досудового розслідування з'ясувалося, що розслідування даного злочину є більш складним, ніж здавалося раніше, було виявлено ще деякі епізоди злочинної діяльності; одержані дані, що злочини вчинено організованою групою.

Прокурор, який здійснював нагляд за додержанням законів під час досудового розслідування у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням, вважає, що є необхідність передати матеріали кримінального провадження для продовження розслідування іншому, більш досвідченому слідчому. Слідчий Буторін не має достатнього практичного досвіду для здійснення складного розслідування, оскільки працює лише протягом одного року.

Який алгоритм дій прокурора для того, щоб замінити слідчого у наведеній ситуації?

№ 16. Під час досудового розслідування гр-ну Смілкову було повідомлено про підозру у вчиненні шахрайства (ст. 190 КК).

Слідчий (за погодженням з прокурором) мотивованою постановою зупинив досудове розслідування, пославшись на те, що Смілков переховується від органів слідства (п. 2 ч. 1 ст. 280 КПК).

Потерпілий Царьов звернувся до прокурора (який здійснює процесуальне керівництво у даному провадженні) зі скаргою на постанову слідчого про зупинення розслідування. Вказав, що неодноразово бачив Смілкова, який мешкає в будинку своєї сестри; повідомляв слідчого про місцезнаходження підозрюваного; проте, слідчий не вживає заходів для розшуку та затримання підозрюваного.

Чи зобов'язаний прокурор розглянути скаргу потерпілого?

Чи має прокурор можливість перевірити обґрунтованість постанови про зупинення слідства та скасувати її в разі встановлення необґрунтованості?

Чи має потерпілий ще якісь можливості для оспорування законності та обґрунтованості рішення про зупинення досудового розслідування?

№ 17. У зв'язку з проведенням досудового розслідування слідчий звернувся до слідчого судді з клопотанням (погодженим з прокурором) про надання дозволу на проведення негласної слідчої (розшукової) дії – зняття інформації з електронних комунікаційних мереж (ст. 263 КПК). Розглянувши клопотання, слідчий суддя своєю ухвалою надав дозвіл на проведення зазначеної негласної слідчої (розшукової) дії.

Яким чином далі повинен діяти слідчий для проведення зняття інформації з електронних комунікаційних мереж?

№ 18. Слідчий, який здійснює досудове розслідування за фактом незаконного виготовлення та збуту наркотичних речовин (ч. 3 ст. 307 КК), вважає за необхідне провести такі негласні слідчі (розшукові) дії:

- 1) контроль за вчиненням злочину у формі оперативної закупки;
- 2) негласне отримання зразків, необхідних для порівняльного дослідження.

Чи має повноваження слідчий самостійно приймати рішення про проведення вказаних негласних слідчих (розшукових) дій та самостійно їх проводити?

Яким чином повинен діяти слідчий, щоб зазначені негласні слідчі (розшукові) дії було проведено?

Який порядок одержання дозволу на проведення вказаних негласних слідчих (розшукових) дій?

№ 19. Трафійчук був затриманий працівниками поліції під час вчинення квартирної крадіжки. В той же день дані щодо цієї події були внесені до ЄРДР та розпочато досудове розслідування. Слідчий провів допит Трафійчука, який розповів наступне. До оселі потерпілого він проник на замовлення свого приятеля Чуба, який дав йому ключи від квартири і запропонував йому принести ноутбук, а собі взяти прикраси та гроші. Слідчий має намір викликати та допитати Чуба.

У статусі яких учасників кримінального провадження слідчий може допитати Трафійчука та Чуба?

№ 20. Слідчий, який здійснює досудове розслідування за фактом вчинення злочину, передбаченого ч. 3 ст. 187 КК (розбій, поєднаний з проникненням у житло), вважає за необхідне провести обшук в оселі Богачьова. На його думку зібрано достатньо доказів, що особи, які вчинили розбійний напад (викрали старовинні коштовності) переховують викрадене саме в оселі Богачьова.

Яким чином повинен діяти слідчий для того, щоб провести обшук?

№ 21. Слідчий провадить досудове розслідування щодо Кунцевича, якому повідомлено про підозру у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 367 КК (службова недбалість). Встановлено, що Кунцевич має певні фізичні вади – його зір – 0,5 на обидва ока.

Чи є зазначені вади підставою для обов'язкового призначення захисника?

№ 22. Слідчий повідомив Лісового про підозру у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 246 КК (незаконна порубка лісу). Від участі захисника підозрюваний відмовився, свою вину визнав, сприяв розкриттю злочину.

Прокурор вважає, що у даному провадженні є підстави для укладення угоди про визнання винуватості. Прокурор роз'яснив підозрюваному право на укладення угоди про визнання винуватості, наслідки укладення угоди. Підозрюваний висловив свою згоду на укладення угоди.

Що повинен зробити прокурор перш ніж обговорювати умови угоди про визнання винуватості?

№ 23. До поліції зателефонували мешканці багатоквартирного будинку і повідомили, що вони чули постріли у під'їзді, знайшли труп сусіда. Для огляду місця події та трупа виїхав слідчий з працівниками оперативного підрозділу, а також судово-медичний експерт, участь якого у даному випадку обов'язкова, як це передбачено ст. 238 КПК.

Визначте процесуальне положення судово-медичного експерта, який братиме участь в огляді трупа.

№ 24. Давидов був затриманий за підозрою у вчиненні розбійного нападу (ч. 1 ст. 187 КК). Під час допиту як підозрюваного, Давидов себе винуватим не визнавав, стверджував, що його затримано помилково.

Слідчий викликав для допиту як свідка Сметаніна, який, як вважає слідчий, був єдиним очевидцем вчинення злочину. За викликом Сметанін не з'явився, зателефонувала до відділу поліції і повідомив, що він – двоюрідний брат Давидова і не бажає давати показання.

З якого моменту виникають права та обов'язки свідка?

Чи має право особа, викликана для допиту як свідок, не з'явитись за викликом, пославшись на свідоцький імунітет?

Що може вдіяти слідчий для того, щоб забезпечити можливість допиту свідка?

№ 25. 03 червня 2021 р. гр-н Сахно був затриманий за підозрою у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 286 КК України (порушення

правила безпеки дорожнього руху, що спричинило потерпілому середньої тяжкості тілесні ушкодження). Працівники поліції, які затримали Сахно, вилучили у нього посвідчення водія, про що було складено відповідний протокол. 07 червня цього ж року до слідчого, який проводив досудове розслідування цього злочину, звернувся підозрюваний Сахно з проханням повернути йому посвідчення водія, пославшись на те, що він працює таксистом, і його заробіток – єдине джерело доходів його сім'ї, його дружина – інвалід другої групи, працювати не може, на його утриманні також двоє неповнолітніх дітей. Крім того, працюючи, він матиме змогу відшкодувати потерпілому завдані збитки. Також підозрюваний надав характеристику з місця роботи, де серед інших даних, які позитивно його характеризують, зазначено, що він працює водієм двадцять років, порушень правил дорожнього руху не допускав, порушення, в якому він підозрюється, - єдиний випадок.

Слідчий пояснив підозрюваному, що має намір звернутися до слідчого судді з клопотанням (погодженим з прокурором) про тимчасове обмеження його у користуванні спеціальним правом (правом керування транспортним засобом), і вже слідчий суддя буде вирішувати питання: повертати посвідчення водія чи ні. Проте він (слідчий) згоден повернути посвідчення водія прямо зараз, якщо Сахно надасть детальні показання щодо обставин злочину, у вчиненні якого підозрюється. Підозрюваний погодився з пропозицією слідчого. Слідчий провів допит відповідно до вимог КПК України та повернув підозрюваному посвідчення водія.

Надайте оцінку діям та роз'ясненням слідчого з погляду відповідності положенням КПК України та слідчої етики.

Чи існували у наведеному випадку всі умови звернення слідчого з клопотанням (погодженим з прокурором) про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом (правом керування транспортним засобом). Зокрема, така умова, як «потреби досудового розслідування виправдовують такий ступінь втручання у права і свободи особи» (п. 2 ч. 2 ст. 132 КПК)?¹

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСІЙНОЇ РОБОТИ

¹ Вказана задача та роз'яснення до неї див.: Етика прокурора, судді, слідчого : навчальний посібник / Л.М. Гуртієва, О.В. Капліна, А.В. Лапкін та ін.; тех. ред. Ю.Д. Батан; за ред. А.В. Лапкіна, Г. Шмельцер. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 219-220 та 229-230. URL: <https://hdl.handle.net/11300/24746> ; DOI: 10.32837/11300.24746 ; <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/24746>

№ 1. На підставі аналізу кримінального процесуального законодавства, судової практики ЄСПЛ, ВС та теоретичних положень щодо поняття та ознак стадії кримінального провадження висловіть власну думку: ***чи є притягнення до кримінальної відповідальності самостійною стадією кримінального провадження*** (що передбачено у п. 14 ч. 1 ст. 3 КПК)

№ 2. На підставі системного аналізу положень КПК заповнити таблицю:

Назва стадії	Суб'єкти, які здійснюють провадження	Строки стадії	Способи збирання та перевірки доказів	Підсумкові рішення стадії	Порядок та строки оскарження підсумкового рішення (якщо таке можливо)
Досудове розслідування (дізнання та досудове слідство)			Стороною обвинувачення: 1) 2) Стороною захисту: 1) 2) Слідчим суддею: 1) 2)	1) 2) 3)	
Підготовче судове провадження				1) 2) 3)	
Судовий розгляд				1) 2) 3)	
Перегляд судових рішень в апеляційному порядку					
Виконання судових рішень					
Перегляд судових рішень у касаційному порядку					

Перегляд судових рішень за нововиявлени ми або виключними обставинами					
---	--	--	--	--	--

Рекомендована література : Гуртієва Л.М., Лукашкіна Т.В. Теорія доказів у кримінальному провадженні : навч.-метод. посібник. Вид. 2-ге, доп. [Електронне видання] / Л.М. Гуртієва, Т.В. Лукашкіна ; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2024. С. 45-55. URL: <https://hdl.handle.net/11300/27369>; DOI: 10.32837/11300.27369 ; <https://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/27369> ; Гуртієва Л.М. Способи збирання доказів стороною обвинувачення на стадії досудового розслідування (в аспекті реалізації окремих положень юридичної визначеності). *Нове українське право*. Випуск 6 (Спецвипуск). Том 1. 2022. С. 88-100 та ін.

№ 3. На підставі системного аналізу положень КПК встановіть відповідність між процесуальним рішенням та стадією кримінального провадження, на якій воно може бути прийнято

1. Обвинувальний акт	А) Досудове розслідування
2. Ухвала про призначення судового розгляду	В) Судовий розгляд
3. Виправдувальний вирок	С) Підготовче провадження
4. Ухвала про залишення апеляційної скарги без руху	Д) Виконання судового рішення
	Е) Провадження в суді апеляційної інстанції

ANSWER: 1 - __, 2 - __, 3 - __, 4-__

№ 4. Виконати завдання із посиланням на конкретні положення КПК (статтю та її частину).

Слідчі (розшукові) дії можуть розподілятися на такі, які проводяться за постановою слідчого (дознавача), прокурора або без неї, за ухвалою слідчого судді.²

² Див.: Кримінальний процес України : підручник / за ред. С.В. Ківалова та М.С. Цуцкірідзе. Одеса. Видавництво «Юридика», 2023. С. 559.

На підставі системного аналізу положень КПК вказати, які слідчі (розшукові) дії можуть бути проведені

► без попереднього винесення відповідної постанови:

-

-

.....

► за постановою слідчого (дізнавача):

-

-

.....

► за постановою прокурора:

-

-

.....

► за ухвалою слідчого судді:

-

-

Вказати, які ще суб'єкти кримінального провадження мають повноваження прийняти рішення про проведення слідчої (розшукової) дії та якої саме, у яких випадках?

№ 5. За ч. 3 ст. 246 КПК «рішення про проведення негласних слідчих (розшукових) дій приймає слідчий, прокурор, а у випадках, передбачених цим Кодексом, - слідчий суддя за клопотанням прокурора або за клопотанням слідчого, погодженого з прокурором <...>.

На підставі аналізу положень КПК вказати, які негласні слідчі (розшукові) дії можуть бути проведені

► за постановою слідчого:

-

-

.....

► за постановою прокурора:

-

-

► за ухвалою слідчого судді:

-

-

Вказати, які ще суб'єкти кримінального провадження мають повноваження прийняти рішення про проведення негласної слідчої (розшукової) дії та якої саме, у яких випадках?

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ І ВМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

1. Поняття, сутність та значення кримінального процесу.
2. Система стадій кримінального процесу.
3. Кримінальна процесуальна форма: поняття, сутність та значення.
4. Поняття та види кримінальних процесуальних функцій.
5. Поняття та сутність кримінальних процесуальних правовідносин.
6. Кримінальні процесуальні гарантії: поняття та система.
7. Поняття та види кримінальних процесуальних актів.
8. Поняття кримінального процесуального права, його предмет та методи.
9. Поняття, види та структура кримінальних процесуальних норм.
10. Джерела кримінального процесуального права України.
11. Поняття та значення засад кримінального провадження (принципів кримінального процесу).
12. Система засад кримінального процесу.
13. Загальноправові засади в кримінальному процесі.
14. Міжгалузеві засади в кримінальному процесі.
15. Засади кримінального процесу, що реалізуються на всіх його стадіях.
16. Засади кримінального процесу, що реалізуються в досудовому провадженні.
17. Засади кримінального процесу, що реалізуються в судовому провадженні.
18. Поняття суб'єктів кримінального провадження та їх класифікація.
19. Суд у кримінальному процесі, його функції та повноваження.
20. Присяжні в кримінальному провадженні.
21. Слідчий суддя в кримінальному процесі, його функції та повноваження.
22. Сторона обвинувачення в кримінальному процесі.
23. Сторона захисту в кримінальному процесі.
24. Потерпілий в кримінальному провадженні.
25. Інші учасники кримінального провадження.
26. Відводи суб'єктів кримінального провадження.

27. Забезпечення безпеки суб'єктів кримінального провадження.
28. Поняття, значення та мета кримінального процесуального доказування.
29. Докази та їх процесуальні джерела: поняття та класифікація.
30. Властивості доказів у кримінальному процесі.
31. Предмет та межі кримінального процесуального доказування.
32. Суб'єкти доказування у кримінальному процесі.
33. Обов'язок доказування.
34. Збирання доказів у кримінальному провадженні.
35. Перевірка доказів у кримінальному провадженні.
36. Оцінка доказів.
37. Показання свідка, потерпілого, підозрюваного, обвинуваченого, експерта.
38. Речові докази: поняття та види.
39. Документи як джерела доказів.
40. Висновок експерта та види експертиз за процесуальною ознакою.
41. Поняття, види та класифікація заходів забезпечення кримінального провадження.
42. Запобіжні заходи: поняття, види, мета, підстави та порядок застосування.
43. Зміна та скасування запобіжних заходів.
44. Особисте зобов'язання та особиста порука.
45. Застава.
46. Домашній арешт.
47. Тримання під вартою.
48. Затримання.
49. Інші заходи забезпечення кримінального провадження.
50. Поняття, значення і види процесуальних строків.
51. Правила обчислення процесуальних строків.
52. Обов'язковість додержання процесуальних строків під час кримінального провадження, наслідки порушення процесуальних строків.
53. Порядок продовження, зупинення і відновлення процесуальних строків.
54. Процесуальні витрати, їх поняття, види і значення.
55. Зменшення розміру процесуальних витрат або звільнення від їх оплати, відстрочення та розстрочення процесуальних витрат.

56. Поняття, значення, завдання та форми досудового розслідування.

57. Загальні умови досудового розслідування.

58. Особливості досудового розслідування кримінальних проступків.

59. Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень.

60. Поняття, види та класифікація слідчих (розшукових) дій.

61. Поняття, види та класифікація негласних слідчих (розшукових) дій.

62. Поняття та процесуальний порядок повідомлення про підозру.

63. Поняття та підстави зупинення досудового розслідування.

64. Загальні положення закінчення досудового розслідування.

65. Форми та порядок закінчення досудового розслідування.

66. Поняття та значення оскарження рішень, дій чи бездіяльності службових осіб під час досудового розслідування.

67. Поняття і значення підсудності в кримінальному процесі.

68. Види підсудності.

69. Підстави та процесуальний порядок направлення кримінального провадження з одного суду до іншого.

70. Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система.

71. Поняття, сутність і завдання стадії підготовчого провадження.

72. Порядок і строки проведення підготовчого судового засідання.

73. Питання, які вирішуються в підготовчому судовому засіданні.

74. Судові рішення, які приймаються в стадії підготовчого провадження.

75. Призначення судового розгляду.

76. Дії судді, пов'язані з підготовкою до судового розгляду.

77. Ознайомлення учасників судового розгляду з матеріалами кримінального провадження.

78. Сутність і значення стадії судового розгляду.

79. Загальні положення судового розгляду.

80. Межі судового розгляду та процедура зміни обвинувачення в суді.

81. Підготовчі дії в стадії судового розгляду.

82. Порядок дослідження доказів.

83. Розгляд клопотань та виконання судових доручень.

84. Судові дебати та останнє слово обвинуваченого.
85. Процедура ухвалення рішення та таємниця наради суддів.
86. Види судових рішень.
87. Законність, обґрунтованість і вмотивованість судового рішення.
88. Поняття, значення та види вироків.
89. Питання, що вирішуються судом при ухваленні вироку.
90. Сутність і завдання провадження в суді апеляційної інстанції.
91. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в апеляційному порядку.
92. Порядок і строки апеляційного оскарження.
93. Вимоги до апеляційної скарги.
94. Межі перегляду рішень суду першої інстанції судом апеляційної інстанції.
95. Порядок апеляційного розгляду.
96. Повноваження суду апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної скарги.
97. Види та зміст рішень суду апеляційної інстанції (ухвала, вирок).
98. Сутність і завдання стадії виконання судових рішень.
99. Набрання судовим рішенням законної сили.
100. Наслідки набрання законної сили судовим рішенням.
101. Порядок виконання судових рішень у кримінальному провадженні.
102. Звернення судового рішення до виконання.
103. Відстрочка виконання вироку.
104. Питання, які вирішуються судом під час виконання вироків.
105. Питання, які вирішуються судом після виконання вироку.
106. Порядок вирішення судом питань, пов'язаних із виконанням вироку.
107. Сутність і завдання касаційного перегляду.
108. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку.
109. Порядок і строки касаційного оскарження.
110. Вимоги до касаційної скарги.
111. Межі перегляду судових рішень судом касаційної інстанції.
112. Підстави для передачі кримінального провадження на розгляд палати, об'єднаної або Великої Палати Верховного Суду.
113. Письмове касаційне провадження.

114. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом касаційної інстанції.

115. Види та зміст рішень суду касаційної інстанції (постанови та ухвали).

116. Сутність і завдання кримінального провадження за нововиявленими чи виключними обставинами.

117. Підстави для здійснення кримінального провадження за нововиявленими чи виключними обставинами.

118. Характеристика нововиявлених чи виключних обставин.

119. Порядок подання заяви про перегляд судового рішення та відкриття кримінального провадження за нововиявленими чи виключними обставинами.

120. Відмова від заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими чи виключними обставинами та її наслідки.

121. Порядок перегляду судового рішення за нововиявленими чи виключними обставинами.

122. Судове рішення за наслідками кримінального провадження за нововиявленими чи виключними обставинами.

123. Види особливих проваджень у кримінальному процесі.

124. Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень.

125. Кримінальне провадження на підставі угод.

126. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення.

127. Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб.

128. Кримінальне провадження щодо неповнолітніх.

129. Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру.

130. Кримінальне провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю.

131. Кримінальне провадження на території дипломатичних представництв, консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні.

132. Відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження.

133. Кримінальне провадження щодо діяння, кримінальна протиправність якого була встановлена законом, що втратив чинність.

134. Особливий режим досудового розслідування, судового розгляду в умовах воєнного стану.

135. Поняття та зміст міжнародного співробітництва під час кримінального провадження.

136. Суб'єкти міжнародного співробітництва під час кримінального провадження.

137. Доказова сила документів, отриманих у зв'язку із запитом про міжнародне співробітництво.

138. Напрями та форми (види) міжнародного співробітництва під час кримінального провадження.

139. Загальні засади міжнародного співробітництва.

140. Міжнародна правова допомога при проведенні процесуальних дій.

141. Видача осіб, які вчинили кримінальне правопорушення (екстрадиція).

142. Кримінальне провадження у порядку перейняття.

143. Визнання та виконання вироків судів іноземних держав та передача засуджених осіб.

144. Особливості співробітництва з Міжнародним кримінальним судом.

РЕКОМЕНДОВАНИЙ ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ

1. Аленін Ю., Торбас О., Стоянов М. Хибні практики застосування рішень ЄСПЛ при здійсненні кримінального провадження. Право України. 2025. № 9. С. 44-59.
2. Аленін Ю.П. Щодо доцільності відновлення стадії початку (порушення) кримінального провадження. Наука та суспільне життя України в епоху глобальних викликів людства у цифрову еру (з нагоди 30-річчя проголошення незалежності України та 25-річчя прийняття Конституції України): матеріали міжнар. наук.-практ. конф (м. Одеса, 21 травня 2021 р.). Одеса: Видавничий дім "Гельветика". С. 277-280
3. Аленін Ю.П., Волошина В.К. Зв'язок кримінального процесу з іншими галузями права та суміжними науковими дисциплінами. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 2 URL: http://lsej.org.ua/2_2024/96.pdf
4. Аленін Ю.П., Волошина В.К., Сидорчук В.В. Аналіз судової практики щодо оскарження вироку на підставі угод. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 6 URL: http://www.lsej.org.ua/6_2023/162.pdf
5. Аленін Ю.П., Іщук Д.О., Ляховченко І.А. Відмова судом присяжних від дослідження доказів щодо обставин, які ніким не оспоруються: аналіз потенційних ризиків. Юридичний науковий електронний журнал. 2025. № 1. С. 831-834. http://www.lsej.org.ua/1_2025/202.pdf
6. Аленін Ю.П., Торбас О.О., Мандриченко Ж.В. Особливості доказування факту вчинення кримінального правопорушення організованою групою. Право і суспільство. 2024. № 5. С. 399-404. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2024/5_2024/60.pdf
7. Аркуша Л.І., Аленін Ю.П., Волошина В.К. Право на захист у правових позиціях Верховного суду. Київський часопис права. 2023. № 1. С. 327-331. URL: <http://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/article/view/294>
8. Аркуша Л.І., Загородній І.В., Стародубов С.В. Визнання доказів отриманих внаслідок проведення обшуку недопустимими: аналіз судової практики. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 1. С.417-421. URL: http://www.lsej.org.ua/1_2023/100.pdf
9. Аркуша Л.І., Торбас О.О., Волошина В.К., Завтур В.А., Стоянов М.М. Щодо можливості перегляду ухвал слідчого судді за нововиявленими обставинами. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 2. С. 453-456. URL: http://www.lsej.org.ua/2_2023/107.pdf
10. Афанасьєва М.В., Стоянов М.М. Електронне голосування у судових рішеннях: міжнародний досвід. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2022. № 55. С. 18-22. URL: <http://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc55/4.pdf>

11. Ващук Л.П, Торбас О. О. Кримінальні процесуальні та криміналістичні особливості документування воєнних злочинів.Правова система України в умовах воєнного стану: збірник наукових праць / за заг. ред. О. О. Кота, А. Б. Гриняка, Н. В. Міловської, М. М. Хоменка. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 484–494.

12. Волобуєв А. Ф., Смоков С. М. Процесуальні строки у кримінальному провадженні: проблемні питання // Аналітично-порівняльне правознавство. 2025. № 1.

13. Волошина В. Загородній А. Участь прокурора під час видачі особи (екстрадиції): питання теорії та практики Юридичний вісник, 2025 №1 С.7-14 <http://yurvisnyk.in.ua/index.php/yuridichnij-visnik-1-2025.html>

14. Волошина В. К., Гуменюк А. С. Аналіз законодавчих новел до глави 21 Кримінального процесуального кодексу України в умовах воєнного стану. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 3. С. 701 – 704. http://www.lsej.org.ua/3_2024/174.pdf

15. Волошина В. К., Пожар В. Г., Шилін Д. В. «Termination of criminal proceedings for a criminal offense when the accused performs duties or instructions under the code of criminal procedure of the Federal Republic of Germany» Юридичний науковий електронний журнал. 2025. № 5. С.251-255 http://www.lsej.org.ua/5_2025/57.pdf

16. Волошина В. К., Пожар В. Г., Шилін Д. В. Проблематика забезпечення права на ефективний засіб правового захисту під час розгляду кримінального провадження в суді першої інстанції // ВІСНИК МАРІУПОЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ СЕРІЯ: ПРАВО ВИПУСК 27, 2024.-С.26-33 <https://visnyk.mu.edu.ua/index.php/pravo/issue/view/135/114>

17. Волошина В.К., Аркуша Л.І.,Сидорчук В.В. До питання розсуду судді під час притягнення обвинуваченого до кримінальної відповідальності // Нове українське право, Вип. 1, 2024.-С.99-104 <http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>

18. Волошина В.К., Скрипник Д.О. Окремі правові позиції Верховного Суду щодо провадження в суді касаційної інстанції Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 9 URL: http://lsej.org.ua/9_2022/115.pdf

19. Волошина В.К., Шилін Д.В. Дотримання принципу законності під час проведення обшуку. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 10 URL: http://www.lsej.org.ua/10_2021/129.pdf

20. Гловюк І. В., Тетерятник Г. К. Контекстуальні елементи у провадженнях щодо воєнних злочинів: предмет доказування *sui generis*. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 6. С. 394–398.

21. Гловюк І., Дроздов О., Завтур В., Дроздова О. До розробки концепту позитивних зобов'язань держави у сфері прав людини у кримінальному провадженні (на прикладі статті 2 Конвенції про захист прав

людини та основоположних свобод). Право України. 2022. № 1. С. 156-189. URL: https://pravoua.com.ua/ua/store/pravoukr/pravo_2022_1/pravo_2022_1-s7/

22. Гловюк І., Дроздов О., Завтур В., Дроздова О. Зловживання процесуальними правами у кримінальному провадженні: питання релевантності концепції. Право України. 2022. № 6. С. 90-116. URL: https://pravoua.com.ua/ua/store/pravoukr/pravo_2022-6/pravo_2022_6-s6/

23. Гловюк І., Дроздов О., Тетерятник Г., Фоміна Т., Рогальська В., Завтур В. Особливий режим досудового розслідування, судового розгляду в умовах воєнного стану: науково-практичний коментар Розділу IX-1 Кримінального процесуального кодексу України (станом на 03.05.2022 р.). Видання 2. Дніпро-Львів-Одеса-Харків, 2022. 58 с.

24. Гловюк І., Тетерятник Г., Рогальська В., Завтур В. Г. Особливий режим досудового розслідування, судового розгляду в умовах воєнного, надзвичайного стану або у районі проведення антитерористичної операції чи заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації та/або інших держав проти України: науково-практичний коментар Розділу IX-1 Кримінального процесуального кодексу України (станом на 25 березня 2022 року). Львів-Одеса-Дніпро, 2022. 48 с.

25. Гриза О. В. Забезпечення дотримання таємниці досудового розслідування під час застосування деяких заходів забезпечення кримінального провадження. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 3. С. 430–433. URL: http://www.lsej.org.ua/3_2023/100.pdf.

26. Гунченко Д. І. Обрання, зміна, скасування заходів забезпечення кримінального провадження на стадії досудового розслідування за ініціативою сторони захисту : дис. ... д-ра філос. права (081 – Право). -Одеса : Одеський державний університет внутрішніх справ, 2024. - 238 с.

27. Гуртієва Л.М. Деякі пропозиції щодо вдосконалення нормативного закріплення положень п. 3-1 ч. 1 ст. 284 Кримінального процесуального кодексу України. Аналітично-порівняльне правознавство. № 4. 2023. С. 459-464. DOI : <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.04.74> URL: <http://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2023/09/76.pdf>

28. Гуртієва Л.М. Класифікація підстав відкладення судового засідання на стадії судового розгляду у кримінальному провадженні України. Аналітично-порівняльне правознавство. № 4, частина 3, 2025. С. 177-183 (0,8 а.а.) DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.04.3.25> ; URL: https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2025/08/APP_04_2025_part-3.pdf

29. Гуртієва Л.М. Межі судового розгляду за колом осіб: аналіз законодавчого врегулювання. Юридичний науковий електронний журнал. № 6. 2022. С. 399-402. URL: http://www.lsej.org.ua/6_2022/88.pdf DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-6/88>

30. Гуртієва Л.М. Підстави відкладення судового засідання на стадії судового розгляду у кримінальному провадженні України. Аналітично-порівняльне правознавство. № 3, частина 3, 2025. С. 63-67. DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.03.3.9> URL: https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2025/06/APP_03_2025-part-3.pdf

31. Гуртієва Л.М. Право суду змінити обвинувачення під час ухвалення підсумкового рішення судового розгляду: аналіз законодавчого регулювання. Право і суспільство. 2022. № 4. С. 394-400. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2022/4_2022/57.pdf; DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2022.4.57>

32. Гуртієва Л.М. Способи збирання доказів стороною обвинувачення на стадії досудового розслідування (в аспекті реалізації окремих положень юридичної визначеності). Нове українське право. Випуск 6 (Спецвипуск). Том 1. 2022. С. 88-100. DOI <https://doi.org/10.51989/NUL.2022.6.1.12> URL: <http://newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/article/view/353/312>

33. Гуртієва Л.М. Суд, який здійснює судове провадження у першій інстанції : окремі аспекти регулювання в КПК України. Право і суспільство. № 2. Том 2. 2023. С. 195-201. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2023/2_2023/part_2/29.pdf DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2023.2.2.29>

34. Гуртієва Л.М. Учасники кримінального провадження з боку обвинувачення на стадії досудового розслідування : окремі позиції Верховного Суду. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 5. С. 541-545. URL http://www.lsej.org.ua/5_2022/130.pdf; DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-5/13>

35. Гуртієва Л.М., Лукашкіна Т.В. Деякі пропозиції щодо вдосконалення нормативного регулювання звільнення неповнолітнього від кримінальної відповідальності. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 12. С. 339-344. URL: http://www.lsej.org.ua/12_2021/86.pdf; DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2021-12/85>

36. Гутник А. В. Застосування домашнього арешту під час воєнного стану. Аналітично-порівняльне правознавство: електронне наукове фахове видання. 2023. № 5. С. 518–524. URL: <http://journalapp.uzhnu.edu.ua/article/view/290787/284416>.

37. Довідник термінів у практиці ЄСПЛ з питань кримінального судочинства / Л.І. Аркуша, О.О. Торбас, М.М. Стоянов, В.К. Волошина, В.А. Завтур, В.В. Сидорчук. - Одеса : Фенікс, 2022. - 48 с.

38. Етика прокурора, судді, слідчого: навчальний посібник /Л. М. Гуртієва, О. В. Капліна, А. В. Лапкін, М. Р. Мазур, Х. Р. Слюсарчук; тех. ред. Ю. Д. Батан; під ред. А. В. Лапкіна, Г. Шмельцер. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. 284 с.

39. Журавель В. А., Коваленко А. В. Дослідження доказів у кримінальному провадженні як складова процесу доказування. Вісник національної академії правових наук України. Том 29. № 2, 2022. С. 313–328.

40. Завтур В.А. Використання показань з чужих слів у доказуванні фактів домашнього та сексуального насильства у кримінальному провадженні: окремі питання нормативної регламентації та правозастосування. Аналітично-порівняльне правознавство. 2025. № 1. С. 708-713. URL: https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2025/01/APP_01_2025.pdf

41. Завтур В.А. Доктрина "розумного очікування приватності": генеза, зміст та питання реалізації у сфері кримінального провадження. Юридичний вісник. 2024. № 1. С. 102-112. URL: http://yurvisnyk.in.ua/v1_2024/11.pdf

42. Завтур В.А. Нормативне забезпечення права на свободу та особисту недоторканість у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру (частина 1). Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 7. С. 374-378. URL: http://lsej.org.ua/7_2022/90.pdf

43. Завтур В.А. Право особи не свідчити проти близьких родичів та членів сім'ї у кримінальному провадженні: законодавство України та досвід європейських країн. Актуальні проблеми держави і права. 2024. Вип. 103. С. 62-68. URL: <http://apdp.in.ua/v103/12.pdf>

44. Завтур В.А. Процесуальний порядок розгляду та вирішення слідчим суддею та судом клопотань про примусове годування підозрюваного, обвинуваченого, до якого застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою: питання якості законодавства та перспектив його удосконалення. Нове українське право. 2023. Вип. 1. С. 164-171. URL: <http://newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/article/view/440/393>

45. Завтур В.А. Свобода від самовикриття та право особи зберігати мовчання: міжнародні стандарти, національне законодавство та порівняльно-правовий контекст. Право і суспільство. 2024. № 3. С. 321-333. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2024/3_2024/51.pdf

46. Завтур В.А. Судова оцінка депонованих показань у кримінальному провадженні: правозастосовний аспект. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 1. С. 273-275. URL: http://lsej.org.ua/1_2022/68.pdf

47. Завтур В.А., Дядюк Ю.О. Принцип *affirmanti imcumbit probatio* у практиці Європейського Суду з прав людини: кримінально-юстиційний аспект. Право і державне управління. 2025. № 2. С. 162-168. URL: http://pdu-journal.kpu.ua/archive/2_2025/25.pdf

48. Загородній В.Є., Ракіпова І.В., Волошина В.К. Забезпечення обов'язкової участі представника потерпілого (фізичної особи) у

кримінальному провадженні України. Часопис Київського університету права. 2022. № 1. С. 198-204. URL: <https://chasprava.com.ua/index.php/journal/issue/view/86/108>

49. Зелькіна Т. Є. Обмеження майнових прав осіб у кримінальному провадженні на стадії досудового розслідування: дис. ... д-ра філософії: 12.00.09. К., 2021. 291 с.

50. Капліна О. В. Строки кримінального провадження в період воєнного стану: прогалина нормативного регулювання чи навмисне умовчання законодавця // Актуальні проблеми застосування практики Європейського суду з прав людини в правовій системі України : матеріали наук.-практ конф. (м. Харків, 11 травня 2023 р.) / редкол.: Л. М. Демидова (голов. ред.) та ін. – Харків : Право, 2023. – С. 329-333.

51. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_004

52. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР / Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80#Text>

53. Кримінальний кодекс України № 2341-III від 5 квітня 2001 року (зі змінами та доповненнями в ред. від 05.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

54. Кримінальний процес України : навч.-метод. посібник для студентів Юридичного фахового коледжу. 4-те вид. допов. та переробл. [Електронне видання] / Ю. П. Аленін, В. Г. Пожар, Д. В. Шилін, В. К. Волошина, А. В. Мурзановська, В. А. Завтур. – Одеса : Фенікс, 2022. – 207 с. – URL: <https://doi.org/10.32837/11300.18764>

55. Кримінальний процес України : підруч. У 2-х ч. Ч. 2. «Судове провадження» / кол. авт. ; кер. авт. кол. к.ю.н., доц. В. М. Федченко. 3-є вид., доп. і перероб. Дніпро : ДДУВС, 2023. 292 с.

56. Кримінальний процес України : підручник / за ред. С. В. Ківалова та М. С. Цуцкірідзе. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 1104 с.

57. Кримінальний процес. Підготовка до Єдиного фахового вступного випробування: безкоштовний сертифікований онлайн курс (2 кредити ЄКТС) / Аркуша Л.І., Аленін Ю.П., Торбас О.О., Волошина В.К., Гуртієва Л.М., Пожар В.Г., Підгородинська А.В., Ракіпова І.В., Степаненко А.С., Шилін Д.В., Завтур В.А., Мандриченко Ж.В., Бабчинська Т.В. URL: <http://moodle.onua.edu.ua/course/view?id=1386>

58. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI / Відомості Верховної Ради України. 2013. № 9-10, 11-12, 13. Ст. 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.

59. Лукашкіна Т. В. Підстави та складові ухвалення процесуальних рішень у кримінальному судочинстві. Кримінальна юстиція сучасної

України: виклики та перспективи: матеріали Міжнар.наук.-практ. конф., присв. до 75-річчя д.ю.н., проф. Ю. П. Аленіна (м. Одеса, 20 листоп. 2021 р.) Електронне видання / відповід. ред.: Л. І. Аркуша, О. О. Торбас, В. А. Завтур; НУ «ОЮА». Одеса, 2021. С. 27–34.

60. Ляховченко І.А., Аленін Ю.П. Участь прокурора в судових дебатах у суді присяжних. Право і суспільство. 2025. № 1. С. 617-622 http://www.pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2025/1_2025/92.pdf

61. Мандриченко Ж.В., Марчук А.І., Сидорчук В.В. Дискреційні обставини, які враховуються слідчим суддею під час визначення розміру застави. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2022. № 2. С. 94-100. DOI <https://doi.org/10.32782/392284>.

62. Мурзановская А.В. Основні тенденції розвитку науки кримінального процесу в Україні в сучасних умовах. Legal science and education in Ukraine and EU countries: a paradigm shift: Collective monograph. Riga, Latvia: “Baltija Publishing”, 2021. 488 p. P. 285-310. URL: <http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/book/159>

63. Мурзановська А. В. Штучний інтелект та досудове розслідування: методологічні та практичні питання. Юридичний науковий електронний журнал. 2025. № 4. С. 373-375. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-4/87> URL: http://lsej.org.ua/4_2025/89.pdf

64. Мурзановська А.В. Дослідження кримінального процесуального права: евристичні методи та їх можливості. Прикарпатський юридичний вісник. 2023. № 2. С. 122-126. DOI: <https://doi.org/10.32782/pyuv.v2.2023.23> URL: http://pjbv.nuoua.od.ua/v2_2023/23.pdf

65. Мурзановська А.В. Парадигми: сутність, поняття та значення в методології кримінально-процесуальної науки. Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія». 2023. Том 33. С. 58-65. DOI <https://doi.org/10.32782/npnuola.v33.2023.8> URL: <http://naukovipraci.nuoua.od.ua/arhiv/tom33/8.pdf>

66. Мурзановська А.В. Теоретико-методологічні аспекти диференціації кримінального провадження. Juris Europensis Scientia. 2023. № 4. С. 102-105. DOI <https://doi.org/10.32782/chern.v4.2023.19> URL: http://jes.nuoua.od.ua/archive/4_2023/19.pdf

67. Мурзановська А.В. Теоретичні та праксеологічні проблеми законності проведення слідчих (розшукових) дій в умовах воєнного стану. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 9. С. 358-360. 0,5 а.а. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-9/84> URL: http://lsej.org.ua/9_2024/86.pdf

68. Мурзановська А.В., Пожар В.Г. Медіація в кримінальному процесі: досвід України та Польщі. Науковий вісник Міжнародного

гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція». 2021. № 51. С. 141-145. URL: <http://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc51/30.pdf>

69. Мурзановська А.В., Пожар В.Г., Шилін Д.В. Закриття кримінального провадження в контексті дотримання презумпції невинуватості та розумних строків: окремі теоретико-методологічні та праксеологічні аспекти. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція». 2022. № 56. С. 84-88. DOI <https://doi.org/10.32841/2307-1745.2022.56.18> URL: <http://vestnik-pravo.mgu.od.ua/index.php/arkhiv-nomeriv?id=152>

70. Науково-практичний коментар до Розділу II Кримінального процесуального кодексу України «Заходи забезпечення кримінального провадження» / за ред. І. В. Глов'юк. Львів: ЛДУВС, 2022. 440 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/5073>.

71. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України / За редакцією С.В. Ківалова та С.І. Кравченко. Одеса : Фенікс, 2020. 924 с.

72. Околотенко Д. С. Процесуальні строки на стадії досудового розслідування. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії з права (спеціальність 081 – Право). Національна академія внутрішніх справ, Київ, 2024.

73. Основи кримінального процесу : навч. посіб. / О. В. Пчеліна, Т. Г. Фоміна, В. В. Романюк, Г. І. Глобенко ; за заг. ред. Т. Г. Фоміної. Харків: Харків. нац. ун-т внутр. справ. 2023. 132 с.

74. Підгородинська А. В. Використання рішень іноземних судів та міжнародних судових органів у кримінальному процесі України: Монографія. Одеса «Юридична література», 2013. 184 с.

75. Підгородинська А.В. Взаємовплив правових позицій міжнародних судів: питання юрисдикції”. Юридичний вісник. № 2, 2025. С. 183-189. URL: http://yurvisnyk.in.ua/v2_2025/22.pdf

76. Підгородинська А.В. До питання формування судової позиції міжнародного суду. Юридичний науковий електронний журнал. 2025. № 4. С. 376-378. URL:http://lsej.org.ua/4_2025/90.pdf

77. Підгородинська А.В. Міжнародне співробітництво у сфері визнання та виконання іноземних судових рішень. Юридичний науковий електронний журнал № 5, 2024 .

78. Підгородинська А.В. Система та підстави визнання іноземних судових рішень. Право і суспільство, №1, 2024, том 2 URL: <http://pravoisuspilstvo.org.ua/index.php/archiv?id=183/>

79. Підгородинська А.В., Бойченко І.І. Окремі питання механізму забезпечення прав осіб у провадженнях із міжнародного співробітництва у кримінальному процесі України. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 5. С. 273-278. URL: http://lsej.org.ua/5_2021/66.pdf URL: <https://legalhorizons.com.ua/lh/article/view/12>

80. Підгородинська А.В., Широбокова Л.І. Кримінальні процесуальні гарантії прав осіб у провадженнях із взаємної правової допомоги та у порядку перейняття. *ScienseRice: Juridical Science*. 2021. № 2 (16). С. 48-57. URL: http://journals.uran.ua/sr_law/article/view/235325/234495

81. Подобний О. О., Ракіпова І. В. Актуальні аспекти захисту прав потерпілого у кримінальному провадженні в умовах воєнного стану. *Юридичний вісник*. № 4. 2022. С. 50-57. URL: <https://doi.org/10.32782/yuv.v3.2022.7>

82. Пожар В.Г. Деякі аспекти проблематики закриття кримінального провадження в контексті дотримання розумних строків кримінального провадження. *Наука та суспільне життя України в епоху глобальних викликів людства у цифрову еру (з нагоди 30-річчя проголошення незалежності України та 25-річчя прийняття Конституції України) : у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 21 трав. 2021 р.) / за загальною редакцією С.В. Ківалова. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Т. 2. 704 с. С. 298-301.*

83. Пожар В.Г. Мар'янова С.С. Правова регламентація та новітні тенденції практики вдосконалення процесуальної форми ухвал суду апеляційної інстанції у кримінальному провадженні. *Київський часопис права*. № 1. 2023. С. 362-371. 1,01 а.а. DOI <https://doi.org/10.32782/klj/2023.1.56> URL: <http://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/issue/view/9>

84. Поляк Ю. П. Право сторін кримінального провадження на застосування технічних засобів під час проведення процесуальних дій. *Сучасний стан і перспективи розвитку держави: матеріали Міжнародної науковопрактичної конференції (м. Львів, 18–19 червня 2021 р.)*. Львів: Центр правничих ініціатив, 2021. С. 75–79.

85. Поляк Ю. П. Стан наукової розробки проблем використання результатів застосування технічних засобів під час проведення процесуальних дій. *Вчені записки Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського. Серія: юридичні науки*. 2021. № 4. Т. 32 (71). С. 94–99.

86. Про деякі питання здійснення кримінального провадження щодо неповнолітніх : Лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 18.07.2013 р. № 223-1134/0/4-13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1134740-13#Text>.

87. Про деякі питання здійснення слідчим суддею суду першої інстанції судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження : Лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 05.04.2013 р. № 223-558/0/4-13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0558740-13#Text>.

88. Про деякі питання порядку застосування запобіжних заходів під час досудового розслідування та судового провадження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України : Лист Вищого спеціалізованого суду України з 39 розгляду цивільних і кримінальних справ від 04.04.2013 р. № 511-550/0/4-13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0511740-13#Text>.

89. Про судову практику застосування судами першої та апеляційної інстанцій процесуального законодавства щодо обрання, продовження запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою : Лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 01.02.2015 р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/VRR00153>.

90. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.

91. Ракіпова І. В. Забезпечення права потерпілого на представництво в кримінальному провадженні. Часопис Київського університету права. 2021. № 4. С. 135-140. URL:

92. Ракіпова І. В. Право потерпілого на процесуальну комунікацію у кримінальному провадженні: антропологічні та аксіологічні шукання. ScienceRise: Juridical Science. 2021. № 3(17). С. 32-36. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/search/article?articleId=3234211>

93. Ракіпова І. В., Кузнецов О. М. Право потерпілого на медіацію у кримінальному провадженні. Юридичний вісник. № 6. 2022. С. 62-68.

94. Ракіпова І. В., Мельник А. В. Особливості комунікації потерпілого як суб'єкта кримінального процесуального доказування. Часопис Київського університету права. 2021. № 2. С.277-281. URL: <https://chasprava.com.ua/index.php/journal/issue/view/83/98>

95. Ракіпова І. В., Пожар В. Г. Специфіка комунікації потерпілого в апеляційному та касаційному провадженні: окремі проблеми. Право і суспільство. № 4. 2021. С. 217-225. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2021/4_2021/31.pdf

96. Ракіпова І. В., Черноморченко К. В. Неповнолітній потерпілий у кримінальному провадженні: забезпечення права на представництво та комунікацію// Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». Випуск 74(6). 2022. С. 124-129.

97. Ракіпова І., Підгородинська А., Мельник А. Щодо окремих прав потерпілого та попередження його вторинної віктимізації в кримінальному провадженні України. Юридичний вісник. 2023. №4. С. 71-78. DOI: <https://doi.org/10.32782/yuv.v4.2023.9>

98. Ракіпова І.В. Компенсація шкоди потерпілому у кримінальному провадженні: досвід Німеччини для України. Юридичний науковий електронний журнал. № 10. 2024. URL: <http://www.lsej.org.ua>

99. Ракіпова І.В. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення в Україні: окрема думка в аспекті імплементації

міжнародних стандартів, законодавства та практики Німеччини. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. № 70. 2024. С. 101-107. URL: DOI <https://doi.org/10.32782/2307-1745.2024.70.20>

100. Ракіпова І.В., Пожар В.Г. Специфіка комунікації потерпілого в апеляційному та касаційному провадженні: окремі проблеми. Право і суспільство. 2021. № 4. С. 217-225. URL: http://pravoisusilstvo.org.ua/archive/2021/4_2021/31.pdf

101. Ракіпова І.В., Пожар В.Г. Щодо окремих питань комунікації потерпілого в судовому розгляді в першій інстанції. Прикарпатський юридичний вісник. 2021. № 2. С. 96-101. URL: http://www.pjv.nuoua.od.ua/v2_2021/21.pdf

102. Ратнова А. В. Кримінальні процесуальні та криміналістичні основи використання електронних документів у доказуванні: дис. ... доктора філософії: 12.00.09. Львів, 2021. 248 с.

103. Римський Статут Міжнародного кримінального суду від 17 липня 1998 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_588#Text.

104. Сезонов В. С., Піддубна А. В. Проблемні питання збирання і використання документів як джерел доказів у кримінальному провадженні. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: юридичні науки. 2021. Т. 32. № 1. С. 111–119.

105. Сеник Т. Б. Відкладення судового розгляду у кримінальному провадженні. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук (спеціальність 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність). Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, 2023.

106. Сидорчук В.В. Кримінально-процесуальна відповідальність: поняття, ознаки. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки. 2021. № 6. Том 32 (71). С. 107-111. URL: http://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/6_2021/19.pdf.

107. Сидорчук В.В. Поняття, ознаки та види процесуальної незалежності слідчого. Юридичний науковий електронний журнал. Запоріжжя. 2021. № 4. С. 544-547. URL: http://www.lsej.org.ua/4_2021/136.pdf.

108. Сидорчук В.В. Характеристика окремих повноважень слідчого, пов'язаних з початком досудового розслідування. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 11. С. 737-740. URL: http://lsej.org.ua/11_2021/188.pdf.

109. Сидорчук В.В. Щодо деяких видів юридичної відповідальності слідчого. Visegrad Journal on Human Rights. 2021. № 5. С. 132-136. URL: https://journal-vjhr.sk/wp-content/uploads/2022/01/VJHR_5_2021-Last.pdf.

110. Сидорчук В.В. Щодо деяких питань підслідності у кримінальному процесі України. *Juris Europensis Scientia*. 2021. № 2. С. 100-104. URL: <http://chernvisn.onua.edu.ua/index.php/chern/article/view/214/291>.

111. Сидорчук В.В., Стоянов М.М. Поняття процесуального статусу слідчого, його складники. *Вісник Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут”*. 2021. № 2. С. 167-171. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/1736/23.%20Роль-суду-у-попередженні-зловживань-процесуальними-правами.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

112. Смирнов М. І. Вдосконалення порядку тимчасової передачі осіб, які тримаються під вартою або відбувають покарання на території іноземної держави. *Кримінальна юстиція сучасної України: виклики та перспективи : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присв. до 75-річчя д.ю.н., проф. Ю. П. Аленіна (м. Одеса, 20 листоп. 2021 р.)*. Одеса, 2021. С. 60-65.

113. Смирнов М. І. Визнання Україною юрисдикції Міжнародного кримінального суду, як механізм притягнення до відповідальності росії за злочин агресії проти України. *Держава та регіони. Серія: Право*. 2023. № 1. С. 216-222. <http://law.stateandregions.zp.ua/>

114. Смирнов М. І. Використання відеоконференції у кримінальному провадженні України та сфері міжнародного співробітництва держав у кримінальному судочинстві. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 2. С. 291-296. <http://www.lsej.org.ua/index.php/arkhiv-nomeriv?id=134>

115. Смирнов М. І. Відеоконференція як процесуальна форма використання інформаційних технологій у кримінальному провадженні України. *Правовий часопис Донбасу*. 2021. № 2 (75). С. 175-181. <https://ljd.dli.donetsk.ua/>

116. Смирнов М. І. Концептуальні питання ратифікації Римського статуту Міжнародного кримінального суду та співробітництва України з Міжнародним кримінальним судом в контексті військової агресії росії проти України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 1. С. 542-546. <http://lsej.org.ua/index.php/arkhiv-nomeriv>

117. Смирнов М. І. Концептуальні питання співробітництва України з Міжнародним кримінальним судом. *Юридичний вісник*. 2022. № 5. С. 198-205. <http://yurvisnyk.in.ua/index.php/yuridichnij-visnik-5-2022.html>

118. Смирнов М. І. Міжнародно-правові механізми розслідування та притягнення до відповідальності країни-агресора за найтяжчі міжнародні злочини. *Нове українське право*. 2023. № 1. С. 172-180. <http://newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/issue/view/14>

119. Смирнов М. І. Міжнародно-правові механізми розслідування та притягнення до відповідальності країни-агресора за найтяжчі міжнародні злочини. *Стратегічні орієнтири сталого розвитку в Україні та світі : матеріали II міжнар. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 21 квіт. 2023 р.)*.

Чернігів, 2023. С. 534-536. <https://stu.cn.ua/nauka-ta-innovatcii/naukovi-zahody/konferencziyi-nu-chernigivska-politehnika/>

120. Смирнов М. І. Напрями удосконалення та перегляд архітектури міжнародної системи правосуддя в контексті створення спеціального міжнародного трибуналу ad hoc щодо злочину агресії росії проти України. Наукова та педагогічна спадщина професора Ю. Є. Полянського : матеріали круг. столу (м. Одеса, 17 лют. 2023 р.). Одеса, 2023. С. 60-64. (0,22 д.а.)

121. Смирнов М. І. Основні аспекти діяльності та питання юрисдикції Міжнародного кримінального суду в контексті військової агресії росії проти України. Ампаро. 2022. № 4. С. 41-47. <http://law.journalsofznu.zp.ua/visnik-4-2022>

122. Смирнов М. І. Особливості проведення допиту за допомогою відеоконференції у сфері міжнародної правової допомоги. Право і суспільство. 2021. № 2. С. 212-217. <http://www.pravoisuspilstvo.org.ua/>

123. Смирнов М. І. Особливості співробітництва України з Міжнародним кримінальним судом в контексті військової агресії росії проти України. Право і суспільство. 2023. № 1. С. 395-402. <http://pravoisuspilstvo.org.ua/index.php/archiv?id=174>

124. Смирнов М. І. Отримання показань від осіб, які перебувають під вартою або відбувають покарання в іноземній державі за допомогою відеоконференції. Знання європейського права. Juris Europensis Scientia. 2021. № 2. С. 105-109. <http://jes.nuoua.od.ua/>

125. Смирнов М. І. Перегляд архітектури міжнародної системи правосуддя в контексті створення спеціального міжнародного трибуналу ad hoc щодо злочину агресії проти України. Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів ХХІ століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 19 трав. 2023 р.). Одеса, 2023. С. . <https://www.onua.edu.ua/ua/news/aktualno/7635-mizhnarodna-konferentsiya-evropejski-orientiri-rozvitku-ukrajini-v-umovakh-vijni-ta-globalnikh-viklikiv-khkhi-stolittya-sinergiya-naukovikh-osvitnikh-ta-tehnologichnikh-rishen>

126. Смирнов М. І. Перспективи та правові наслідки ратифікації Україною Римського статуту Міжнародного кримінального суду в контексті військової агресії росії проти України. Juris Europensis Scientia. 2022. № 6. С. 98-102. <http://jes.nuoua.od.ua/6-2022>

127. Смирнов М. І. Притягнення до відповідальності країни-агресора за найтяжчі міжнародні злочини скоєні в Україні під час повномасштабного військового вторгнення: юрисдикційні аспекти. Аналітично-порівняльне правознавство. 2023. № 1. С. 603-612. http://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2023/04/APP_01_2023_FINAL.pdf

128. Смирнов М. І. Притягнення до відповідальності країни-агресора за найтяжчі міжнародні злочини скоєні в Україні під час повномасштабного військового вторгнення. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного

університету. Серія «Юриспруденція». 2022. № 60. С. 90-94. <http://vestnik-pravo.mgu.od.ua/index.php/arkhiv-nomeriv?id=156>

129. Смирнов М. І. Процесуальний порядок та особливості отримання показань шляхом відеоконференції від осіб, які тримаються під вартою або відбувають покарання на території іноземної держави. Кримінальна юстиція в Україні: реалії та перспективи : матеріали круг. столу (м. Львів, 11 черв. 2021 р.). Львів, 2021. С. 301-305. <https://www.lvduvs.edu.ua/component/k2/item/2211-11-chervnia-vidbudetsia-kruhlyi-stil-kryminalna-iustytisia-v-ukraini-realii-ta-perspektyvy>

130. Смирнов М. І. Спеціальний міжнародний трибунал ad hoc щодо злочину агресії росії проти України, як механізм для розслідування та притягнення до відповідальності країни-агресора за найтяжчий міжнародний злочин: міжнародно-правові та юрисдикційні аспекти. Київський часопис права. 2023. № 1. С. 401-410. <http://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/issue/archive>

131. Смирнов М. І. Спеціальний міжнародний трибунал ad hoc щодо злочину агресії росії проти України, як механізм для розслідування та притягнення до відповідальності країни-агресора за найтяжчий міжнародний злочин. Юридичні науки: проблеми та перспективи : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24-25 лют. 2023 р.). Запоріжжя, 2023. С. 288-292. <http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/book/191>

132. Смирнов М. І. Співробітництво України з Міжнародним кримінальним судом, як механізм притягнення до відповідальності росії за злочин агресії проти України. Прикарпатський юридичний вісник. 2022. № 6. С. 227-231. <http://pjuv.nuoua.od.ua/index.php/prikarpatskij-yuridichnij-visnik-6-2022>

133. Смирнов М. І. Спроможності національної та міжнародної системи кримінальної юстиції з розслідування, притягнення до відповідальності та покарання країни-агресора за найтяжчі міжнародні злочини скоєні в Україні. Integration of Education, Science and Business in Modern Environment: Winter Debates : матеріали IV міжнар. наук.-практ. інтер.-конф. (м. Дніпро, 23-24 лют. 2023 р.). Дніпро, 2023. С. 264-267. <http://www.wayscience.com/wp-content/uploads/2023/03/4-Conference-Proceedings-February-23-24-2023.pdf>

134. Смирнов М. І. Спрощений порядок надання (отримання) міжнародної правової допомоги за допомогою відеоконференції. Актуальні питання розвитку юридичної науки та практики : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 21 трав. 2021 р.). Київ, 2021. С. 166-167. <http://law.knu.ua/ua/>

135. Смирнов М. І. Створення та діяльність спеціального міжнародного трибуналу ad hoc щодо злочину агресії росії проти України. Правові новели. 2023. № 19. С. 169-177. <http://legalnovels.in.ua/19-2023>

136. Смирнов М. І. Створення та діяльність спеціального міжнародного трибуналу ad hoc щодо злочину агресії росії проти України. Russia-Ukraine War: Consequences for the World : матеріали III міжнар. наук.-практ. інтер.-конф. (м. Дніпро, 02-03 бер. 2023 р.). Дніпро, 2023. С. 119-121. <http://www.wayscience.com/wp-content/uploads/2023/03/Conference-Proceedings-March-2-3-2023.pdf>

137. Смирнов М. І. Як ратифікація Римського статуту Міжнародного кримінального суду може вплинути на розслідування злочину агресії росії проти України. Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. 2022. № 6. С. 164-169. <https://chasopys-prpp.dp.ua/index.php/chasopys/issue/view/14>

138. Стародубов С.В., М.О., Сидорчук В.В. Визнання доказів, отриманих внаслідок проведення огляду недопустимими: аналіз судової практики. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 5. С. 375-378. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-5/92>;

139. Стародубов С.В., М.О., Сидорчук В.В. Щодо судової практики недопустимості отриманих доказів внаслідок проведення слідчого експерименту. Вісник Львівського торговельно-економічного університету. 2023. № 13. С. 58-64. DOI <https://doi.org/10.32782/2616-7611-2023-13-1>

140. Степаненко А. С. Цифрові (електронні) докази в кримінальному провадженні України: поточний стан та виклики. Європейські орієнтири розвитку України: нові виміри у воєнний час : у 2 т. : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 16 травня 2025 р.) / за заг. ред. С.В.Ківалова. Одеса: Фенікс, 2025, Т.1. С. 584-588.

141. Стоянов М.М., Сидорчук В.В. Кримінально-процесуальні функції у концепції функціонування цілісної системи кримінального процесу. Актуальні проблеми кримінального судочинства. 2021. № 1-2. С. 79-88. DOI: <https://doi.org/10.17721/2413-5372.2021.1-2/79-88>

142. Стоянов М.М., Торбас О.О. «Нові» критерії допустимості доказів у кримінальному процесі. Правові новели. 2021. № 13. С. 125-130. DOI <https://doi.org/10.32847/ln.2021.13.18> URL: http://www.legalnovels.in.ua/journal/13_2021/21.pdf

143. Стоянов М.О., Сидорчук В.В., Лепетуха М.В., Деякі питання обмеження таємниці досудового розслідування в роботі ЗМІ. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 6. С.407-411. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-6/90>.

144. Сучасні тенденції розвитку кримінальної юстиції в Україні: колективна монографія. Львів, 2021. С. 253-385. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3725/1/Сучасні%20тенденції%20розвитку%20кримінальної%20юстиції%20в%20Україні.pdf>

145. Теорія доказів у кримінальному провадженні : навч.-метод. посібник. Вид. 2-ге, доп. [Електронне видання] / Л. Гуртієва, Т. Лукашкіна ; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». – Одеса : Фенікс, 2024. – 192 с.

146. Торбас О.О. Вплив великих мовних моделей (LLM) на виявлення та розслідування кримінальних правопорушень на прикладі ChatGPT. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 1. С. 715-719. URL: http://www.lsej.org.ua/1_2024/174.pdf

147. Торбас О.О. До питання визначення меж доказування у кримінальному процесі. Право і суспільство. 2023. № 3. С. 293-297. http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2023/3_2023/43.pdf

148. Торбас О.О. Особливості доказування за допомогою OSINT у кримінальному процесі. Актуальні проблеми держави і права. 2025. Випуск 105. С. 246-252.

149. Торбас О.О. Попередній арешт майна в кримінальному процесі України: аналіз правового регулювання. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 2. С. 622-625. URL: http://www.lsej.org.ua/2_2023/148.pdf

150. Торбас О.О. Рятування майна як підстава проникнення в житло особи згідно з ч. 3 ст. 233 КПК України. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 8. С. 529-532. URL: http://www.lsej.org.ua/8_2022/120.pdf

151. Торбас О.О. Способи використання штучного інтелекту при проведенні наукових досліджень в сфері кримінального процесу на прикладі функціоналу ChatGPT та аналізу категорії «розсуд» у кримінальному провадженні. Правові новели. 2023. № 19. С. 368-377. URL: http://legalnovels.in.ua/journal/19_2023/48.pdf

152. Торбас О.О., Завтур В.А. «Намібійські винятки» Міжнародного Суду ООН у сфері кримінальної юстиції: проблеми застосовності. Juris Europensis Scientia. 2024. № 1. С. 149-154. URL: http://jes.nuoua.od.ua/archive/1_2024/29.pdf

153. Торбас О.О., Завтур В.А. Право особи вважатися невинуватою доти, доки її вину не буде доведено в законному порядку: міжнародні стандарти та досвід вітчизняної нормотворчості. Правова позиція. 2023. № 1 (38). С. 178-183. URL: <https://legalposition.umsf.in.ua/archive/2023/1/35.pdf>

154. Торбас О.О., Ренкас А.А. Окремі особливості кримінального процесуального статусу викривача. Юридичний науковий електронний журнал. 2025. № 1. С. 499-503

155. Торбас О.О., Ренкас А.А. Щодо сутності поняття «повідомлення про підозру» у кримінальному процесі. Держава та регіони. Серія: Право. 2023. № 3 (81). С. 210-216.

156. Торбас О.О., Стародубов С.В., Волошина В.К. «Неможливість отримання доказів в інший спосіб» як одна з підстав проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Юридичний науковий електронний журнал. 2025. № 4. С. 589-592.

157. Торбас О.О., Стоянов М.М., Завтур В.А. Закриття кримінального провадження у зв'язку із декриміналізацією кримінального правопорушення: аналіз рішення Конституційного Суду України у справі щодо презумпції невинуватості. Аналітично-порівняльне правознавство.

2022. № 3. С. 262-268. URL: http://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2022/08/APP-3_2022_FINAL.pdf

158. Торбас О.О., Чебанов А.В. Відкриття матеріалів іншій стороні в порядку ч. 11 ст. 290 КПК України: аналіз практики Верховного Суду. Прикарпатський юридичний вісник. 2024. Випуск 1 (54). С. 136-139. URL: http://pjuv.nuoua.od.ua/v1_2024/28.pdf 0,52 д.а.

159. Торбас О.О., Чебанов А.В. Особливості санкціонування контролю за вчиненням злочину щодо суддів та адвокатів. Прикарпатський юридичний вісник. 2022. Випуск 3 (44). С. 108-111.

160. Торбас О.О., Чебанов А.В. Передача матеріалів досудового розслідування між різними кримінальними провадженнями: аналіз нормативного регулювання та можливі способи реалізації. Право і суспільство. 2022. № 1. С. 206-213. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2022/1_2022/29.pdf

161. Торбас О.О., Чебанов А.В. Розмежування потерпілого та цивільного позивача у кримінальному процесі. Держава і регіони. Серія Право. 2025. № 1 (87). С. 121-126.

162. Торбас О.О., Чебанов А.В. Співвідношення свободи від самовикриття та зобов'язання викрити співучасників при укладенні угоди про визнання винуватості. Право і суспільство. 2024. № 2. С. 512-519.

163. Шилін Д.В., Волошина В.К. Дотримання принципу законності під час проведення обшуку. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 1 С. 485-489. URL: http://www.lsej.org.ua/10_2021/129.pdf

164. Щодо визначення територіальної підсудності розгляду клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження : Лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 15.10.2013 р. № 1640/0/4-13. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1640740-13#Text>.